[digi]

Nr 25, **mai 2007** Hind 35.90 kr

Esmakordselt Eestis: testime Apple TV-d

4 parimat odavat videokaarti

Kuidas osta digitaalset videokaamerat?

Ajakiri+ CD-ROM= **35.90**

UUS BEEBI-NIKON:
Testis ohtralt pärjatud D40X

MILLINE ON PARIM ARVUTIKAUPLUS?

[digi] üritas kaheksast Tallinna poest sülearvutit osta

Järele proovitud ja hinnatud:

- ML Arvutite ülikallis mängumasin
- Sony Ericssoni uus kaameratelefon
- HP 19-tolline LCD-monitor ja suur hulk muid vidinaid

9 771736 269016

TUNNE KOGU KEHAGA SEDA, MIDA TEISED VAID NÄEVAD.

Proovi tegelikkust VIERA unikaalse V-Real 2 tehnoloogia vahendusel. Abilisteks sel reisil on 29 miljardit elavat värvi, sügavad mustad kontrastiga 10 000:1 ja ülikiire ekraani reaktsiooniaeg. Tulemuseks on kristalne kvaliteet ja elutruu pilt. VIERA - teravam, briljantsem, homsem.

Proovi seda ise:
www.vieraexperience.com
www.panasonic.ee

Panasonic
ideas for life

44 > Palun mulle üks sülearvuti!

Üritasime kaheksast Tallinna arvutipoest sülearvutit osta ja kirjutasime sellest maikuise supertesti

VÄRSKE KRAAM

11 > Konti mööda
TEAC tegi kõrvaklappidest koljuklapid

20 > Üks-null ja termomeeter
Teie vanad lemmikud

21 > Tulevik Samsungi moodi
Arvuti nagu linnupuur?!

22 > Appi tõttab Domo
Uus kodurobot tunneb ära riiuli

24 > Naistekas
Maris leidis kõlari, mis on tegelikult vann. Või vastupidi

28 > Persoon: Yoonho Ha
Mister Ha räägib monitoride tulevikust

JÄRELE PROOVITUD

30 > Apple TV
Kas Apple on kaotanud mojo?

32 > ML 970
Mänguarvuti rohkem kui 40 000 krooni eest

34 > Lenovo ThinkPad T60
Sven võtab ette laiekraaniga ThinkPadi

35 > HP LP1965
Selline peab üks monitor olema

36 > Nikon D40X
Nikoni pesamunapeegli järjejutu teine osa

37 > Samsung SyncMaster 932B
Selline ei tohiks üks monitor olla

38 > Nabaztag/tag
Esimene täiesti mõttetu toode [digi] testis

39 > Sony Ericsson K550i
Nüüd siis müügis esimene telefon, millega ei saa helistada

40 > Philips SPE3050CC
Sinine silm tekitas Lehos paranoiahoogusid

44 > Suures testis kaheksa arvutipoodi
Meie konspiratiivostja raporteerib olukorrast turul

52 > Väikeses testis neli videokaarti
Täiesti uus rubriik!

KOLUMNISTID

26 > Mart Parve
Delikatess või vastik toores kala?

27 > Kristjan Otsmann
Ette kaotatud lahing?

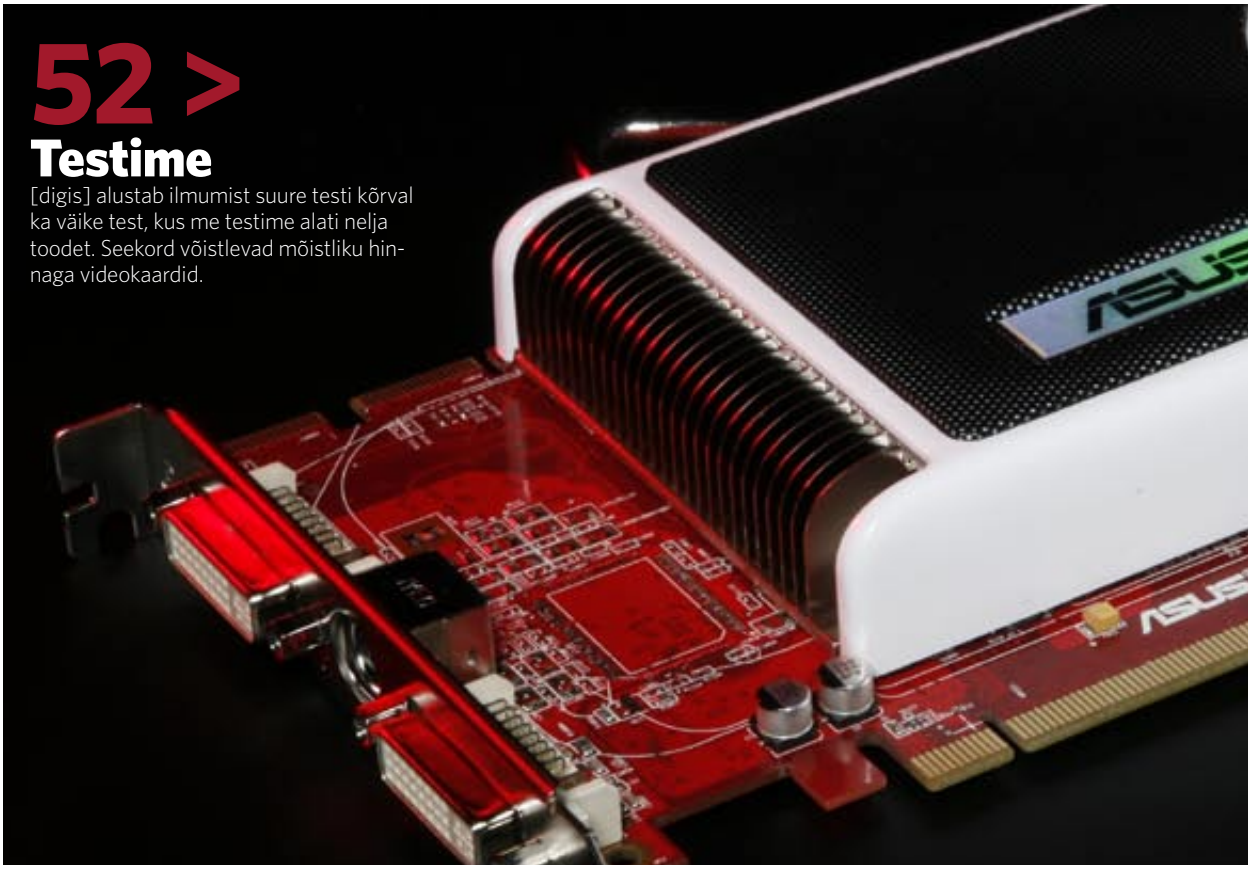

52 > Testime

[digis] alustab ilmumist suure testi kõrval ka väike test, kus me testime alati nelja toodet. Seekord võistlevad mõistliku hinnaga videokaardid.

KUIDAS

58 > ...teha DVD-plaadist tagavarakoopiat
sest plaadid ei ole igavesed

59 > ...teha DVD-plaadist DivX-faili
sest sa tahad oma filme ka reisil vaadata

60 > ...vahetada arvutil protsessorit
sest vana on aeglaseks jäänud

61 > ...saada paremaks FPS-mänguriks
sest kogu aeg surra pole üldse lõbus

62 > ...puhastada fotot tolmust ja muust ebavajalikust
sest sipelgad ja tolm ei käi kokku

66 > ...kasutada mobiiltelefoniga Opera Minit
sest milleks maksta rohkem

68 > ...osta digivideokaamerat
sest Eestis pole veel ühtegi Oscarit

PLAY

70 > Xpand Rally Xtreme
Sõidame künklikel teedel kolisedes, aga kiiresti

73 > Infernal
Jumalamehed lähevad alati oma vagadusesunniga üle piiri. Kutsume nad korrale

74 > Tasuta netirollikad
Rahata saab korralikku kraami, ja legaalselt!

76 > Lost Planet: Extreme Condition (Xbox 360)
Lumi ja putukad - juunist ka arvutile

77 > Ghost Recon Advanced Warfighter 2 (Xbox 360)
Taktikalise tulistamisseeria parandatud osa

78 > Family Guy (PS2)
Düsfunktsionaalse perekonna mitte nii edukas kolimine mänguks

79 > [2]: City Interactive uued FPSid
Kaks uut tulistamist... Kas seekord midagi erilist?

80 > Uudised

81 > Tulekul

TAGUMINE OTS

82 > Ostujuht

84 > Digidoktor

86 > Kuulame ja vaatame

88 > Saabunud kirjad

90 > Intervjuu kaanetüdrukuga

ML Arvutid soovitab: Windows Vista™ Home Premium

Windows Vista Home Premium

Uus. Fun. Odav.

U.F.O.

Võimsa protsessori ja uue põlvkonna tarkvaraga ML arvuti nüüd ulme hinnaga!

ML 520 V

võimas ja energiasäästlik

- Intel® Core™ 2 Duo Protsessor E4300
- Ehtne Windows Vista™ Home Premium
- 1GB DDR2 mälu, 250GB kõvaketas
- 256MB ATI® Radeon X1550 graafika
- DVD-kirjutaja (LightScribe)
- Integreeritud heli- ja võrgukaart
- ID-kaardi ja välkmälulugeja
- Klaviatuur ja optiline hiir alusega
- Ekspress garantii, lisatarkvara

Juurde soovitame:
19" Samsung® SyncMaster® 932B **UUS!**
- Reaktsioonikiirus 5ms
- Kontrastsus 700:1
- Heledus 300cd/m²

Hind 3450.- Kuumakse **105.-**
0% sissemakse, 48 kuud)

Tavahind ~~11 990.-~~
Soodushind **9 990.-**
Kuumakse **295.-**
0% sissemakse, 48 kuud.

ML N510 V

kaalult kerge ja pika aku tööajaga sülearvuti

- Intel® Pentium® Dual-Core™ Protsessor T2060
- Ehtne Windows Vista™ Home Premium
- 12" TFT WXGA ekraan
- 1GB DDR2 mälu, 120GB kõvaketas
- DVD kirjutaja, WiFi kaart, bluetooth
- Integreeritud heli-, graafika- ja võrgukaart
- Eesti keele paigutusega klaviatuur
- Ekspress garantii, lisatarkvara
- Akude tööaeg 5h, kaal 2,13kg

Tavahind ~~14 990.-~~
Soodushind **13 500.-**
Kuumakse **385.-**
0% sissemakse, 48 kuud.

intel Core 2 Duo inside
Dual-core. Do more.

Celeron, Celeron Inside, Centrino, Centrino Logo, Core Inside, Intel, Intel Logo, Intel Core, Intel Inside, Intel Inside Logo, Intel Viv, Intel vPro, Itanium, Itanium Inside, Pentium, Pentium Inside, Xeon, and Xeon Inside are a trademark of Intel Corporation in the U.S. and other countries.

ML

Hoolikalt läbimõeldud pisiasjad

RAKETT

ML Arvutid salongid: Tallinn: Pärnu mnt 142, 651 2555; **Tartu:** Riia 24A, 730 6603; **Pärnu:** Rüütli 41, 445 9676.
Jaeketid üle Eesti: Enter IT-market Elion Esindused, Entre Kodutehnika kauplused; +/- Elektroonika; Euronics; Büroomaailm; Expert kauplused.
Edasimüüjad: Tallinn: Helika; Zebra Infosüsteemid; **Tartu:** PC Expert; **Pärnu:** PC Expert; Arvutiparandus; **Kuressaare:** EQ Computer; Teetormaja; Bravocom esindus; Sarma; **Viljandi:** Matti Bürootehnika; TT Tarkvara; **Paide:** Taig; AarNet; **Türi:** Provel; **Põltsamaa:** Merit; **Haapsalu:** Tehnikasalong; **Jõgeva:** Merit; **Kärdla:** Reko AKM; **Rapla:** Taig; **Rakvere:** A&O.

Positiivne üllatus

• „Mis on vahet kahel lollkasutajal [pane siia mõne arvutipoe nimi]?“ küsib IT-inimeste seas ringlev anekdoot. Ja vastus kõlab: „Lett.“

Kui me hakkasime umbes kuu aega tagasi Eesti arvutipoodide testimisele mõtlema, oli hirm üsna suur. Hirm, et me peame paljud poed maha tegema, sest jutud, mis arvutipoodide kohta linnas ringlevad, on üsna hirmuäratavad.

Seda parem meel on meil seekordses [digis] raporteerida, et meie testostja jäi kõigi kaheksa valitud poega üsna rahule. Mõnikord kippusid küll detailsemad tehnilised terminid müüjatel sassi minema, aga meie ostja julges kõigi poodide kohta öelda, et sinna võiks küll tagasi minna arvutit ostma. Ajal, mil Eestis valitseb hirmus tööjõupuudus, on see arvutimüüjatelt tubli saavutus.

Aga ühest asjast ei saa ma mööda. Seitse poodi kaheksast pakkusid meile lõpuks välja välismaise sülearvuti. Mida see näitab kodumaiste arvutitootjate kohta?

[d] HENRIK ROONEMAA, PEATOIMETAJA

> Seitse poodi kaheksast pakkusid meile lõpuks välismaist sülearvutit. Huvitav, mida see näitab kodumaiste tootjate olukorra kohta?

[MÄNGUMÄNG]

Aprilli mängumängu vastus: eelmised „Silent Hunterid„ ilmusid aastatel 1996, 2001 ja 2005.

„Silent Hunter 4: Wolves of the Pacific“ allveelaevamängu võitja on:
• Marvin Ruusmaa

Mänguplakatid:
• Allar Nõmm
• Urmas Vink
• Rainis Kolgo
• Kardo Lorents
• Kalmer Kuusniit
• Eero Joonsaar
• Heiko Ojala
• Rasmus Rosimannus
• Sander Saat
• Tarmo Põllu

[digi]
• Aadress: Liimi 1, 10621 Tallinn
• tel 661 6186 • faks 661 6185
• e-post digi@presshouse.ee

www.digi.ee

Toimetus
Peatoimetaja
Henrik Roonemaa
henrik.roonemaa@presshouse.ee

Toimetajad
Sven Vahar
sven.vahar@presshouse.ee

Leho Lahtvee
leho.lahtvee@presshouse.ee

Kujundaja
Holger Vaga
holger@presshouse.ee

Keeletoimetaja
Piret Reidla
piret.reidla@presshouse.ee

Tellimine
• telefonil 660 9797
• e-posti aadressil levi@presshouse.ee
• veebis aadressil http://www.telli.ee

telli.ee
HEAD AJAKIRJAD HEA HINNAGA

Tellimishind 349 krooni aastas. Otsekorraldusega 29 krooni kuus.

Reklaam
Indrek Kruusmets
tel 660 9360
indrek.kruusmets@presshouse.ee

Kolumnistide portreede autor **Oskar Aitaja**

Fotod tootjatelt, kui ei ole märgitud teisiti.

Väljaandja **Presshouse OÜ**
Trükk **Unipress**

© Presshouse OÜ
Digis avaldatud tekstide ja fotode avaldamine ükskõik millisel viisil on keelatud ilma väljaandja eelneva kirjaliku loata. Kõik õigused on kaitstud.

Foto: **Egert Kamenik**
Modell: **Kätlin**
Meik: **Lana**
Riided: **erakogu ja Lindex**

PENTAX K100D + TASUTA PENTAX XCF 8×40 BINOKKEL!

PENTAX
for your precious moments

Ostes nüüd kvaliteetse värinastabilisaatoriga **PENTAX K100D** digipeegelkaamera, anname sulle **TASUTA** lisaks suurepärase **PENTAX XCF 8×40** binokli.

PENTAX XCF 8×40 (Tavahind: 1350.-)

Ideaalne mitmekordselt kaetud optiliste elementidega binokkel nii väli- kui sisetingimusteks. Suurendus: 8×, kaal: 770g, objektiivi läbimõõt: 40mm, teravustamisvahemik: 6m - lõpmatus.

TASUTA!

K100D

HIND: 9990.-

Värinastabilisaatoriga sensor: 6,1 megapikslit, smc Pentax DA 18-55mm F3,5 - 5,6 AL zoomobjektiiv, 2,5" LCD ekraan, 11-punkti autofookus, kaal: 717 grammi.

Suuremad edasimüüjad: Photo Point, K - Arvutisalong www.k-arvutisalong.ee, enter, fotoluks valgustab Sind fotoaal

PENTAX

Ankh: Heart of Osiris

● Osiris on tagasi ja seekord ei lase ta end mingil poisikesel ninapidi vedada. Jah, meie noor Egiptuse sõber Assil satub jälle seiklusesse ning teeb seda vähemalt sama lõbusalt ja värvikalt kui Anki-mängu esimeses osas.

Kurja Osirise probleem on selles, et talle ei piisa maailma valitsemiseks ainult Ankhist, vaid ta peab üles leidma kõige olulisema: oma südame.

Kui Osirisel ei lähe väga halvasti, siis Assili kohta seda öelda ei saa. Vaevalt kolm nädalat pärast hirmsast needusest vabanemist läheb tema suhe ilusa Tharaga üle kivide ja kändude, nurjatud vargad on temalt pihta pannud kuulsa Ankhi.

Suurt paremini ei käi ka vaarao käsi. Ühel hetkel tundus kõik ilus: istud troonil kerges pohmellis ja käsutad orje, aga järgmisel hetkel oled sa ori iseenese kivimurrus. Kuidas see võimalik on?!

Assilit ja teisi ootab ees uus pikk seiklus paljude uute kohtade ja mõistatustega, millest meie toome sel kuul teieni ühe väikese osa.

Demos me muide Assili ei kohtagi, vaid mängida tuleb Tharaga, kes peab kolme (üsna juhmi olekuga) sõbra abil hiilima vaarao paleesse ja sealt pihta panema ühe vajaliku ja väärtusliku kujukese. Miks? Ei tea, aga küll mängust selgub. Mängu arvustuse toome teieni esimesel võimalusel.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,5 GHz
Mälu: 256 MB
Videokaart: GeForce3 64MB mäluga
Vaba ruumi kõvakettal: 1 GB

Runaway: The Dream of the Turtle

● Just siis, kui ka viimased seiklusmängude fännid olid leppimas kurva tõsiasjaga, et selle žanriga on mõneks ajaks ühel pool, ilmus 2005. aastal ühe väikese Hispaania stuudio mäng „Runaway“, mis oli tehtud nii ehedas vanade heade seiklusmängude vaimus, et kõik peerud lõid lausa kahest otsast lõkendama ning rahu ja valgus saabus seiklusmängufännide õuele.

Nüüd on „Runaway“ kangelased tagasi, uue ja väidetavalt veel parema ning seikluslikuma seiklusega. Esimese osa peategelased Brian ja Gina on Havai saartel puhkusel ning valmistuvad lendama Mala saarele.

Mingil põhjusel on aga kõik lennud Mala saarele ära jäetud ning Brianil ja Ginal ei jää muud üle, kui leppida vana lenduri Otto ja tema veel vanema vesilennukiga, et saarele saada. Pardal avastab Brian ühel hetkel, et Otto lamab teadvusetult kokpitis ja lennuk sööstab hirmsal kiirusel maa poole. Brianil ei jää muud üle, kui sundida Ginat lennukist välja hüppama ning valmistuda ise hädamaandumiseks...

Uus seiklus viib sind rohkem kui 100 kohta üle kogu maailma: nii Alaskale kui Havaile, vee alla ja taevasse, sügavale džunglisse ja luksusjahi pardale.

Meie pakume sel kuul võimalust mängida „Runaway 2“ demoversiooni, kus Brianil tuleb lumistes ja väga külmades tingimustes päästa mürgiseid marju mekkinud ja segaselt soniv sõber Joshua. Sa kohtud jääkaru-uurijaga ja jääkarudega, püüad kala ning pillud vaimukusi. Demo on väike osa mängu neljandast peatükist, kuid ära arva, et selle läbimine sul hiljem mängulusti kahandab. Kõik mõistatused on võrreldes mängu täisversiooniga ümber tehtud ja demo jaoks on isegi uued dialoogid sisse loetud.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Operatsioonisüsteem:
Windows 98/ME/2000/XP/Vista
Protsessor: Pentium IV 1,6 GHz või Athlon 1600+
Mälu: 256 MB
Videokaart: 32 MB mäluga DirectX 9 ühilduv
Vaba ruumi kõvakettal: 1 GB

Runaway 2
Kaasahaarava seiklusmängu te[illegible]

Ankh: Heart of Osiris
Veel kaasahaaravama seiklusmängu teine osa

Thunderbird 2
Maailma parima tasuta e-postiprogrammi uus versioon

ImgBurn
Hea tööriist image-failide loomiseks ja kirjutamiseks

Nikon D40X testpildi[illegible]
Sel kuul testitud Nikon[illegible] peegelkaamera[illegible]tud pilt[illegible]emaks [illegible]urimiseks

Thunderbird 2

● Äsja jõudis avalikkuse ette ühe parima tasuta e-postikliendi Thunderbirdi uus versioon. Kuna me oleme varem [digis] Thunderbirdi nõrkemiseni promonud ja kiitnud, siis paneme sel kuul uue versiooni ka plaadile, et saaksid selle ise kodus järele proovida. Meie ütleme oma arvamuse järgmise kuu ajakirjas, aga seni kuuldud hinnangud on kõik kiitvad olnud.

Uute võimalustena on Thunderbirdi lisatud kirjade sildistamine, täiesti ümber tehtud sõnumiajalugu (mis sarnaneb nüüd veebibrauseri ajalooküljega), korralikult uuendatud otsingusüsteem, senisest lihtsam veebipõhise e-posti lugemise võimalus ja palju muud.

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Operatsioonisüsteem: Windows 98/SE/ME/NT4/2000/XP/Vista
Protsessor: Pentium 233 MHz
Mälu: 64 MB
Vaba ruumi kõvakettal: 52 MB

ImgBurn

● Selle kuu ajakirjas õpetame lehekülgedel 58–59 sind oma DVDdest tagavarakoopiaid tegema ning neid plaadile kirjutama. Kuigi kõik selleks vajalik tarkvara on internetist tasuta kättesaadav, lubasid programmide litsentsid meil plaadile kaasa panna vaid ühe, kirjutamisprogrammi ImgBurn.

ImgBurn oskab plaadilt info *image*-failiks lugeda, teha su arvutis olevatest failidest *image*-faili ning loomulikult kirjutada olemasolevat *image*-faili plaadile. Toetab nii CD-, DVD-, HD DVD- kui Blu-ray-tooriku-tele kirjutamist.

Nikon D40X testpildid

● Selle kuu ajakirjas leheküljel 40 kirjutab Viljar Sepp arvustuse uue Nikoni digipeegli D40X kohta. Kui tunned kaamera vastu sügavamat huvi, tahad uurida müra ja teravust, võid vaadata ka plaadil olevaid testpilte, leiad need kataloogist „D40X".

PARIM HIND EESTIS!

Digikaamera PowerShot A450

Canon

Canoni kvaliteet ja lihtsus taskukohase hinnaga!

- resolutsioon 5,0 megapikslit
- 3,2 x optiline suumobjektiiv
- 2,0" LCD-ekraan
- salvestab videot
- otseprintimise tugi

1690.- Tavahind 1990.-

LCD televiisor 32" Finlux 32FL745

8990.- Tavahind 11990.-

32" laiekraan, resolutsioon 1366 x 768, heledus 550cd/m2, reaalne kontrastsus 1000:1, reageerimiskiirus 8ms, vaatenurk 178°, pilt pildis funktsioon, HD valmidus, 1000lk. teletekst, Virtual Dolby Surround, YPbPr, HDMI, 2xSCART, S-Video, pildiparandussüsteemid: MEAD ja HVSharpEN.

Pihuarvuti Hyundai A200

Tavahind 6990.-

- op. süsteem Windows Mobile 5.0
- 520 MHz protsessor
- 192MB ROM ja 64MB RAM mälu
- kolmesageduslik GSM (900/1800/1900MHz)
- 2,8" ekraan, 240x320 pikslit
- WiFi (WLAN)
- Bluetooth, infrapunaport ja USB port
- MP3-mängija
- WAP, GPRS 10, SMS/MMS
- 1,3MP digitaalne fotokaamera
- ooteaeg 150h
- kõneaeg 4h
- SD-mälukaardi pesa

KINGITUSEKS autolaadija ja 1GB mälukaart!

4990.-

SUUR LAOTÜHJENDUSMÜÜK – nüüd sülearvutid kuni 3000.- soodsamad!
NB! Turu parimad liisingutingimused!

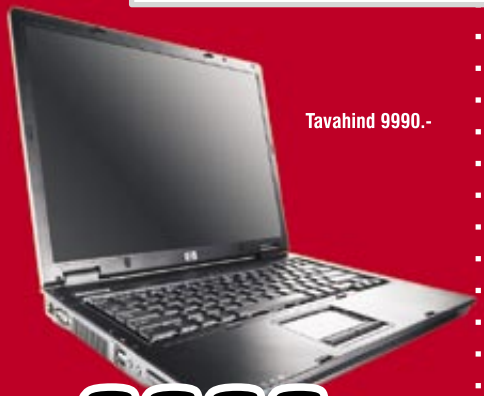

Tavahind 9990.-

8990.-

HP NX 6310

Intel® Celeron® M protsessor 430, kiire 512MB DDR mälu DDR II 667MHz, kiire 60GB kõvaketas 5400rpm, kõvaketta kaitsesüsteem HP Drivelock, SuperMulti DVD-kirjutaja, kuni 224MB integreeritud Intel Graphics Media Accelerator 950 videokiirendi, 15" TFT XGA ekraan, 54Mbps traadita võrgukaart Intel 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, HP Premier Sound High Definition Audio 24-bit helikaart, 2xUSB 2.0, Firewire, PCMCIA, VGA, Kensington Lock pesa, 6 elemendiga Li-ion aku, aku kestvus kuni 4,5 tundi, tugevdatud korpus, kaal 2,7kg., MS Windows XP Home, HP ProtectTools Security Manager, HP Backup and Recovery Manager, Sonic Digital Media Plus, Intervideo WinDVD 5.

10990.- Tavahind 13990.-

Fujitsu Siemens AMILO Pa 1510

Mobile AMD® Turion64® X2 protsessor TL50 (DualCore), kiire 1GB DDRII mälu, kiire 120GB kõvaketas Serial ATA, Silent Mode režiim, 4 in 1 kaardilugeja, Double Layer DVD+-kirjutaja, kuni 256MB integreeritud ATI Mobility Radeon Xpress 1100 videokiirendi, 15,4" TFT WXGA CrystalView ekraan, 54Mbps traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, helikaart, TV-väljund S-Video, 3xUSB 2.0, Firewire, EC pesa, SPDIF, VGA, Kensington Lock pesa, kõlarid, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal 2,8kg., MS Windows XP Media Center Edition, MS Works, Norman AntiVirus, Win DVD 5.0, Nero.

13990.- Tavahind 16990.-

Fujitsu Siemens AMILO Pa 1538

Mobile AMD® Turion64® X2 protsessor TL52 (DualCore), kiire 1GB DDRII mälu, kiire 160GB kõvaketas Serial ATA, Silent Mode reziim, 4 in 1 kaardilugeja, sisemine Double Layer DVD+-kirjutaja, 512MB nVidia GeForce Go 7400 videokiirendi (128MB eraldiseisev videomälu), 15,4" TFT WXGA CrystalView ekraan, 54Mbps traadita võrgukaart 802.11b/g (Wifi), võrgukaart, modem, 7.1 helikaart, TV-väljund S-Video, 4xUSB 2.0, Firewire, ExpressCard pesa, SPDIF, DVI-I, Kensington Lock pesa, kõlarid, 6 elemendiga Li-ion aku, kaal 2,7kg. Tarkvara: Microsoft Windows Vista Home Premium, MS Works 8.5, Norman AntiVirus 3 aastase uuendusõigusega.

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

NÜÜD K-ARVUTISALONG KA MAARDUS!

Maardu: Nurga 3, tel. 6560696, E-R 10-20, L-P 10-19; **Tallinn: Gonsiori tn 14,** tel 6613085, E–R 10–18, L 10–15, **Rocca al Mare Kaubanduskeskus** (Paldiski mnt 102), tel 6659117, E–P 10–21, **Kristiine Kaubanduskeskus** (Endla 45), tel 6650591, E-P 10-21, **Sõpruse pst 237/239,** tel 6545385, E–R 10–18, L 10–15, **Kaubanduskeskus Mustikas** (Tammsaare tee 116), tel. 6979839, E–P 10–21, **Torupilli Selver** (Vesivärava 37) Tel 6766822, E-P 10-21; **Ülemiste Kaubanduskeskus** (Suur-Sõjamäe 4) tel. 6034704, E-P 10-21; **Sikupilli Kaubanduskeskus** (Tartu mnt 87), tel 6332949, E-P 10-21, **Järve Kaubanduskeskus** (Pärnu mnt 234/238), tel 6140369, E-P 10-21, **Mustamäe tee 44a**, tel 6559788, E-R 10-20, L-P 10-18; **Mustakivi Prisma** (Mustakivi tee 17), tel 6340016, E-P 10-21; **Tartu: Lõunakeskus** (Ringtee 75), tel 7315543, E-P 10-21; **Lõunasaar** (Ringtee 75), tel 7315541, E-P 10-21; **Küüni 2**, tel. 7420027, E-R 9-18; **Raatuse Kaubamaja** (Raatuse 20), tel 7402751, 7402759, E-P 10-21; **Kaubanduskeskus Eeden** (Kalda 1c), tel. 7402521 E-P 10-21; **Tartu vana Kaubamaja** (Riia tn. 2/2A), tel 7343496, E-R 10-20, L-P 10-18; **Viljandi: Männimäe Selver** (Riia mnt 35), tel 4344977, E–P 9–20; **Valga: Valga Selver** (Raja 5), tel. 7666434, E-R 10-19, L-P 10-16; **Pärnu: Kaubamajakas** (Papiniidu 8/10), tel 4455934, E-P 10-21; **Kuressaare: Saare Selver** (Tallinna mnt. 67), tel. 4595460, E-P 10-21; **Rakvere: Ekspresspunkt** (Koidula 5), tel 3277242, E-R 09-18, L 10-15; **Jõhvi: Kaubanduskeskus Tsentraal** (Keskväljak 4), tel 3370291, E–R 10–19, L 10–16; **Narva: Kaubanduskeskus Fama** (Tallinna mnt 19C), tel 3566408, E-P 9-20; **Hooldus: Mustamäe tee 44a,** tel 6559554, E-R 10-20, L-P 10-18; **www.k-arvutisalong.ee; Telli fotod interneti teel: foto.k-arvutisalong.ee**

värske kraam

> Kas Liis Lassil on ka arvuti? LK 12 > Kas Üks-null üllatab jälle uute numbritega? LK 20 > Mis juhtub, kui disainer sööb seeni ja hakkab siis joonistama? LK 21 > Kes või mis on Domo? LK 24

Konti mööda

Unusta kõrva sisse käivad müra isoleerivad klapid. Popimad inimesed käivad ringi klappidega, mis ei käigi kõrva sisse, vaid sõna otseses mõttes pähe ehk vastu pealuud. Heli ei tule mitte otse kõrva, vaid levib mööda su pealuud kuulmisorganiteni.

● TEAC tõi Jaapanis oma esimesed sellised klapid just müügile. Mudelinumbriks HP-F100 ja hinnaks 52 500 jeeni ehk umbes 5000 krooni. Tehnilistest andmetest on teada nii palju, et sagedusvahemikku pakutakse 25 Hz kuni 25 000 Hz, patareidel töötava võimendi abil suudavad klapid mängida võimsusga kuni 0,76 W kanali kohta ja võimendi kolm AAA-patareid peavad vastu kuni 10 tundi. Taskus kandmiseks saad klapid ka kokku voltida ning nad kaaluvad 120 grammi.

Saime sarnast tehnoloogiat tänavusel CeBITil ka ise proovida Jaapani mobiilioperaatori NTT DoCoMo boksis. Nende seade tuli panna vastu otsaesist, seejärel torgata sõrm ühte kõrva ja nagu võluväel hakkaski sealt muusikat kostuma.

Vähemalt selle NTT DoCoMo seadme helikvaliteet küll tavaliste kõrvaklappidega võrdne polnud, aga nende TEACi klappide kohta pole veel keegi jõudnud arvamust avaldada.

Iseküsimus on see, miks peaks kellelgi kondiklappe vaja olema.

Ühed õnnelikud on agas ujujad, kes saavad selliste klappidega vees paremini muusikat kuulata, aga meie, tavalised inimesed, käime ilmselt ikka päris kõrvaklappidega edasi.

[MINU OMA]

LIIS LASS

Who the f*** is Liis Lass?

● Mis tehnikat puudutab, siis esikohal on kindlasti auto. Minu **Mazda MX-5**.

Teine abimees on minu väike **valge ML sülearvuti**, mis teeb kõik vajalikud tööd ära. Hea vidin on **USB-kaabel**, mis üksnes ei sünkroniseeri minu arvutit ja **Motorazri telefoni**, vaid ka laeb seda! Väga vajalik kusjuures, sest kontaktist laadimine on minu jaoks jube tülikas. Unustan alati telefoni seina külge, olgu see siis kontoris või kodus.

Veel leidub mul majapidamises väga palju kasutuid vidinaid: näiteks **USB-kõlarid sülearvutile**, **alkomeeter**, **kaasaskantav DVD-mängija**, **USB Bluetooth**, **Nintendo GameBoy** koos kaamera ja printeriga, **veebikaamerad**, lugematu arv **kõrvaklappe ja mikrofone** ning **mälupulki** on arvatavasti sama palju kui elukaaslasel medikaid.

Mis puutub tulevikuostudesse, siis plaanin soetada **iPhone'i** niipea, kui see on võimalik. Tekkis huvi ja loodetavasti see ka õigustab end. Võtan uued tehnoloogiad suhteliselt hästi vastu ja need geniaalsemad jäävad ka kauemaks kasutusse. Skype või Mac seevastu pole mu südant võitnud. Eelistan MSNi ja „Ülipehmeid Aknaid".

Telefon, foto- ja videokaamera peaksid kõik USBga ühilduma, Bluetoothiga võiksid olla varustatud nii auto kui arvuti, rääkimata telefonist ja printerist.

Ootan huviga, millal luuakse toimiv poolbioloogiline mikrokiip ja millal saame organisme digitaalselt kontrollida.

Nutitelefon venelastele

Me ei oska arvata, millistel kaalutlustel otsustas Samsung oma uue nutitelefoni SGH-i400 esimesena just Venemaal müüki tuua, kuid nii see on.

● Pealtnäha lihtsakese pihuarvuti moodi telefon on järglaseks eelmisele mudelile SGH-i520. Ka uus nutitelefon kasutab Symbiani S60 operatsioonisüsteemi ning pressiteate sõnul saab sellele "installida rakendusi nagu arvutissegi". Loomulikult on telefonil olemas kahemegapiksline kaamera ja Bluetooth ning 2,3tolline ekraan.

Multimeediafunktsionaalsust õhkub telefonist küllaga, nimelt on SGH-i400 varustatud kogunisti stereokõlaritega ning seega on ühissõidukeis või kinosaalis kaasinimeste tüütamine endisest märksa lõbusam. Kel aga huvi pisitillukese ekraani vahendusel veebis oma asju ajada, siis neid peaks rõõmustama teadmine, et telefonis on olemas igati korralik täisfunktsionaalne brauser, mis kuuldavasti ka kõik Web 2.0 tilulilu adekvaatselt ekraanile manada oskab. Mälukaartidest sobivad telefoni kuni 4 GB micro-SD-kaardid. Kaalub lapik nupumees 92 grammi ning, nagu mainitud, saab seda suvest alates osta esmalt vaid Venemaalt. Mujale maailma jõuab telefon kõvasti hiljem.

Isuäratavad numbrid

● Tehke üks katse. Võtke šokolaad, selline tavaline, kus padjakeste vahel on murdmisjooned. Koorige paberist välja ja pange sooja, näiteks päikeserikka aknalaua peale. Soovituslik oleks tempeatuur, mis teeb pruuni maiustuse parajalt pehmeks, nii et kuju säilib. Kui ettevalmistus tehtud, peske käed ja hakake sõrmedega patjadele vajutama. Kui saadud elamus oli meeldiv, võiksite hankida endale Choc-U-Latori. Näeb välja, isegi on pakendatud nagu šokolaaditahvel, aga võimaldab teha arvutusi nagu iga teine päikesepatareiga taskukalkulaator. Kaasa tuleb ka šokolaadilõhn ja see on põhiliselt kõik. Saada on tõenäoliselt ainult Jaapanis, kuid maksab alla 50 krooni!

SUZUKI

Kuumakse

Liana 1.6 Active 5 ust **2298.-**

Swift 1.3 Active 5 ust **2169.-**

hinnad sisaldavad käibemaksu.

10% sissemakse,
5 a. liising, jääk 33%

TOPLIISING

LIANA
179 900.-
(norm 209 900.-)
SWIFT
169 900.-
(norm 189 900.-)

Kuni miinus 30 000!

Suzuki Swift ja Liana on igati mõnusad pereautod, mille soetamiseks on just praegu õige aeg. Active paketti sisaldavad erimudelid on nüüd kuni 30 000 krooni soodsamad!

Active erimudelite põhivarustuses: ABS, 4 turvapatja, konditsioneer, roolilt juhitav CD-raadio

Suzuki Swift Active kulu maanteel 5.0 l/100 km, CO_2 heitmed 143 g/km
Suzuki Liana Active kulu maanteel 5.9–6.9 l/100 km, CO_2 heitmed 167–195 g/km

TOPAUTO
tel 667 5511 **www.topauto.ee**

Tallinn I Tartu I Rakvere I Viljandi
Pärnu I Narva I Haapsalu I Kuressaare

[AJALOOTUND]

HENN SARV

Inimene, kes mäletab

XML 10aastane!

● IT-maailm koosneb lühenditest. Spetsialistidele ja asjatundjatele kohe meeldib lühendeid välja mõelda, sest siis ei saa teised aru, millest jutt. See on nagu hiina hieroglüüfidega: mida rohkem 3-, 4- või 5-tähelisi lühendeid sa tead, seda haritum sa oled.

Kõigi lühendite hulgas on XML selline, millega nii või teisiti on kõik, kel on arvutiga miski erialane kokkupuude, tänaseks kokku puutunud. On siis tegu IT-spetsialisti, arhitekti, äriplaanija või kellega iganes. Ja nüüd siis võiks öelda, et juba 10 aastat.

XML on tegelikult ülikaval väljamõeldis, aga nagu ikka sel puhul – uuendatud vana. Asja mõte on leppida kokku kõigile sobiv ühine keel, millega arvutid, infosüsteemid ja erinevad tarkvaratükid saaksid omavahel juttu ajada ja andmeid vahetada. Ja seda kõike nii, et jutt ei sõltuks millegi poolest kasutatavast riistvara või tarkvara platvormist. XML on omamoodi arvutitemaailma esperanto.

Üks selline esperanto moodi asi oli küll juba olemas ja on ka täna olemas, see on veebilehtedel kasutatav HTML, see on aga suunatud ühele teemale – kuidas arvuti end inimesele arusaadavaks suudab teha. XMLi mõte on aga panna arvutid omavahel juttu ajama nii, et väheneks tarkade tõlkide (programmeerijate) või käsitööliste (kopipeistivate kontoritöötajate) tööle kuluv raha ja aeg.

Maailma väikseim kaamera

● Alles see oli, mõned kuud tagasi, kui Panasonic uhkustas maailma väikseima digitaalse kaameraga, nüüd on järjekord Sony käes. Sony peakontoris käib tants ja trall ja tagajamine, sest nende uus videokaamera, HDR-CX6EK on ametlikult maailma kõige tillem HD-videokaamera. HD tähendab siinkohal seda, et kaamera suudab salvestada 1080i resolutsioonis pilti ning teha 6,1megapiksliseid fotosid.

Tuuker on ka inimene

● Kõik tuukrid ja akvalangistid, kes te seni olete kadedalt pealt vaadanud, kuidas teie kuivamaatuttavad rõõmsalt oma kaameratega ringi käivad ja muudkui plõksivad, rõõmustage! Kui tavapärane veekindla kestaga kaamera kipub sukeldumisel alailma tülinaks olema, sest pole ju panna teist õieti kuhugi, siis www.thinkgeek.com veebipoest on teil võimalik osta spetsiaalse randmekinnitusega väike veekindel kaamera. Kolm megapikslit pole just palju, kuid see-eest vaadake kui kompaktne see on! Kaamera sobib ka kuival maal *hands-free*-pildistamiseks, selleks on kaameral kiire kolmekaadriline järjestikpildistusrežiim.

Lisaks arvab kaamera end suutvat 5.1 Dolby Surround heli salvestada, kuigi kaamera väiksust arvestades ei tahaks me seda enne uskuda, kui ise proovinud-kuulnud oleme. Muust heast-põnevast võiks üles lugeda veel 10x optilise suumi ning pildistabilisaatori. Päris värisevi käsi filmitut stabilisaatoriga teravaks ei saa, kuid kõvasti selgemad koduvideod peaksid selle kaameraga tulema küll, võrreldes stabilisaatorita kaameratega.

Ei tea, on see nüüd tingitud kaamera väikestest mõõtmetest või ärilistest kaalutlustest, kuid ainsaks salvestusmeediaks on HDR-CX6EK puhul Sony Memory Stick. Vanast ajast jäänud mini-DVD-plaatide varu võite pärast selle kaamera ostmist rahulikult väikesele sugulasele kinkida, nendega pole teil enam midagi teha. Aku tööajaks lubatakse kuni 3 tundi.

iPodi grill

● No mis pole veel iPodi dokiks tehtud? Nimekiri kahaneb kiirelt. Näiteks võib grillahju maha tõmmata, sest ka tema on iPodiga nakatatud. iPodi, MP3-mängija või USB muusikaseadmelt mängib heli maha George Foremani iGrill (kes ei tea, siis poksilegend on vana grillipromoja, vähemalt oma riigis). Elektrilise nii sise- kui välisgrilli küpsetamisomadusi me kommenteerida ei oska, aga heli teeb 10vatine kõlar. Ameerikas peab imelooma eest meie rahas peaaegu 2000 krooni välja käima. Aga eks seal on vägivaldsemad spordialad populaarsemad ka.

Haa, Microsoft!

● Kõik mängurid pole enam Vistat sunnitud ostma! Aprilli teisel poolel raputas maad 19-aastase Cody Brociouse avaldus, et DirectX 10 programmid saavad nüüd ka Windows XP all töötada. Hämmastav on see seetõttu, et DirectX 10 on Microsofti poolt tehtud ainult Windows Vista all töötavaks. Alky Project raames tehti aga natuke „mudimist" ja inimkeeli öeldes teeb nende tarkvara tõlkimistööd DX10 programmi (mängu), arvuti riistvara ja Windows XP vahel, et nad teineteist mõistaksid.

Vikipeedia nüüd ka CD-l

● Kui seni on traditsioonilistel entsüklopeediatel Wikipedia ees olnud vähemalt üks eelis: nad on olnud kättesaadavad ja kasutatavad ka siis, kui parasjagu võrguühendust pole, siis peagi võib see eelis kaduda. Nimelt on nüüd vabalt tirimiseks saadaval CD-plaat, kus peal 1964 populaarsemat, põhjalikult kontrollitud artiklit. Plaadilt leiab artiklid kõikide maailma riikide, suuremate linnade ning kõigi keemiliste elementide kohta. Andmed on esitatud 2007. aasta alguse seisuga. Tirida saab siit: www.wikipediaondvd.com.

[SEL KUUL]

SVEN VAHAR
toimetaja

Kila-kola seljast maha

● Nägin ühel päeval linnas suure sülearvutikotiga naisterahvast. Ega selles midagi imelikku polekski, neid näeb kesklinnas ikka iga nurga peal, aga tal vaesekesel oli lisaks sellele teise käe otsas veel teinegi kott ning kolmas hädapäraselt veel üle õla visatud. Kuigi ta oli suure kondiga ja pikka kasvu, vaarus ta koorma all kui pilliroog tuules ning seda silmnähtavalt mitte kompsude raskuse pärast vaid puhtalt sellepärast, et kolme kotiga on tasakaalu hoida kõvasti raskem kui ühega.

Ma olen alati oma tuttavatele öelnud, et sülearvutit ei pea tingimata kandma spetsiaalses kotis, mis juba ise kaalub pool kilo või rohkemgi. Kandke seljakotis või tavalises õlakotis, kui see sinna mahub. Uskuge, arvutiga ei juhtu mitte midagi, kui te kotti just meelega kuhugi vastu ei peksa või ei loobi.

Ainus mure on see, kui puru ja tolm kaane vahelt sisse poeb, aga selle vastu aitab spetsiaalne õhuke sülearvutikest. Paremates poodides müüakse selliseid riidest, õhema polstriga kotte, mis on täpselt arvuti mõõtu, kaitsevad seda kriimustuste ja pisemate kolakate eest, kuid ei kaalu praktiliselt midagi ega võta ruumi.

Tõmbad taolise koti sülearvutile peale ja pistad arvuti julgelt seljakotti. Lihtne, mugav ja praktiline. Inimesed, ärge vaevake end asjatu kila-kolaga.

Ilus küll, aga kuidas peos oleks?

● Saitek on firma, kes teeb muu pudi-padi kõrval üldiselt tunnustatud *joystick*'e, mängupulte, kõlareid, klaviatuure ja hiiri. Ühe oma uue hiirega pääsevad nad ka uudistesse. Nimelt „lihviti" valmis sile pihuloom Obsidian. No vaadake pilti, jätab ju libeda selli mulje. Mida disainhiirel esile tõstetakse, on auk tavapärase rulliku asemel. Lohk on puutetundlik, mis tähendab, et kerimist armastavad kasutajad saavad oma ihasid siiski rahuldada.

Nupud on olemas, kuigi silmaga eraldamatud (nagunii me kõik teame nende asukohta), kaabel on asendatud raadioleviga ja jõudu saab 1000 DPI optilise sensoriga elukas akult. Mac OS X-i ja Windows 2000/Vista/XP-ga töötav hiir tuleb müüki „varsti" ja 50 USA dollari eest.

Da Robotci?

● Nii imelik, kui see ka ei tundu, korraldas NASA Juri Gagarini esimese kosmoselennu aastapäeva auks suured pidustused. Muude põnevate vidinate seas oli esinemas kaks pisikest Peter Foucaulti robotit, mis liigutasid end täiesti suvaliselt. Asja tegid huvitavaks masinate külge kinnitatud pliiatsid, mis põrandaks olnud paberile samuti juhuslikke jooni tõmbasid. Iga paari minuti tagant jäid nad seisma ja hakkasid tööle piisavalt kõva plaksutuse peale.

SCOTT BEALE / LAUGHING SQUID / LAUGHINGSQUID.COM

Uus ThinkPad

● Halleluuja! Paistab, et pikka aega kestnud spekulatsioonidele järgmise ThinkPadi mudeli ja konfiguratsiooni üle saab varsti lõpu teha. Nimelt on nüüd välja lekkinud andmed uue ThinkPad T61 kohta. Kui kuuldused tõele vastavad, kuulutatakse uued mudelid välja mai teisel nädalal. Vaid sentimeetri paksuse T61 saab olema esimene 14tollise laiekraaniga ThinkPad. Kõvakettaoperatsioone kiirendab välkmälupuhver ning valitud mudelitele lisatakse 4-in-1 mälukaardilugeja ning kiipkaardilugeja. Kinnitamata andmeil võib kõvemate mudelite graafikakaardiks olla seniste ATI kaartide asemel hoopis NVIDIA videokaart. Ja otse loomulikult peaksid uued ThinkPadid olema vanematest vastupidavamad ja vaiksemad.

Samsungilt Bluetoothiga teler

● Samsung teatas hiljuti maailma esimese Bluetooth-sertifitseeritud teleri valmistamisest. Bluetoothi abil saab teleriga ühendada näieks kõrvaklapid või printeri. Miks peaks keegi tahtma ühendada printeri teleriga, Samsung pressiteates ei selgita. 50tollise ekraaniga teler on muidu ka vahva, sel on täielik 1080p resolutsioon ning terve hunnik ilusate nimedega tehnoloogiaid nagu Ultra DayLight, Natural True Color ja Real motion studio. Esialgu müüakse telerit ainult Koreas.

K(H)iire segaja

● See asi on nii mõttetu ja jabur, et sellest kohe peab kirjutama. Nimelt on sellel USB-pulga sugusel asjal ainult üks ülesanne – ajada sinu arvuti ekraanil hiire kursorit ringi. Selle asemel, et teha üks versioon, kus nupuga lülitada kas aeglase (mudel MJ-1, selle töö ajal saab arvutit kasutada) või kiire (MJ-2, kui see töötab, on arvuti kasutamine võimatu) kursorikiiruse vahel, on tehtud kaks eraldi vidinat! WiebeTechi Mouse Jiggleri ülesanne on seega petta arvutit, pannes viimast uskuma, et keegi kasutab seda. Nii ei lähe arvuti magama ja ekraanisäästja ei hakka tööle. Üle mõistuse käib, miks neid ei võiks lihtsalt välja lülitada, kui need segavad?! Aga kui sul on 700 krooni üle, võid mõlemad endale aadressilt www.wiebetech.com/products/MouseJiggler.php tellida.

[VEEBIVAATLUS]

JÜRI KALJUNDI
jk.nagi.ee

Halloo, mobiilifirmad?

● Mõni aeg tagasi juhtus midagi paljude jaoks ootamatut. Aasta tagasi loodud teenuse Twitter (twitter.com) kasutajate arv maailmas tegi eksponentsiaalse hüppe.

Twitter on ühelt poolt sotsiaalne võrgustik, kus oma sõpru ja tuttavaid loetleda, kuid see pole kasutajate jaoks esmaseks eesmärgiks.

Teenuse sisuks on saata SMSi, veebi või *messenger*'ide kaudu lühikesi, kuni 140tähelisi teateid kogu oma tuttavate võrgustikule.

Teateid saab lugeda kas Twitteri veebisaidilt või tellida endale SMSiga mobiilile. Teated sarnanevad erinevate *chat*'iklientide isiklikele kirjeldustele või staatustele: „Läksin poodi piima tooma„ „2 päevaks Prahasse„ „Jõudsin Club Hollywoodi„ või „Mida õhtul teha?„

Mobiiliteenus, mis sind sõprade tegemiste ja linnas ringi liikumistega kursis hoiab, oleks igati tore. Olen ammu oodanud, et Eesti mobiilioperaatorid normaalse hinnaga grupi-SMSi teenust pakuks, kus 10–20 sõbrale sama teate saatmine 25–50 krooni asemel 2.50 maksaks, see pole operaatorile täna aga kasulik ja meil sellist teenust pole.

Seetõttu on tegemata ka paljud meie mail välja mõeldud mobiilsed suhtlusteenused, mida kasutaks sajad tuhanded, mis täna aga liiga kalliks osutuvad.

Halloo, operaatorid? Äkki oleks aeg?

Palun mulle üks terabait!

Üheks taoliseks maagiliseks piiriks, mille alistamisest ammu on unistatud, on kahtlemata 1 TB (1000 GB) kõvaketta mahtu. Hitachi on esimene, kes laseb terabaidise kõvaketta jaemüüki. Terabaidile mahub Hitachi reklaami järgi kuni 250 000 MP3-lugu, 358 filmi, 1000 tundi salvestatud videot, 333 000 fotot või 500 mängu. Küsige parematest arvutipoodidest.

Klaviatuur pangalaenuga

● Kurikuulus Optimus Maximuse klaviatuur, mille iga klahv on väike ekraanike, millel saab kuvada suvalist pilti ning seeläbi klaviatuuri väljanägemist täielikult kohandada, libiseb jälle kõigi kannatamatult ootavate käeulatusest veidi kaugemale. Art Lebedev on teatanud, et klaviatuuri peaks saama osta mitte varem kui novembris ning sedagi jõhkra hinnaga – klaviatuuri eest peab välja käima 1564 dollarit ehk umbes 17 900 krooni. Kes tahab, hakaku parem kohe raha koguma, sest november ei ole enam kaugel.

ASUS Webcam sülearvutite seeria

F3 suurepärane dikitaalne meelelahutus

intel Centrino Duo
Dual-core. Do more.

Osta *Asus F3Jc* sülearvuti ja saad kingituseks kaasa TV kaardi *KWorld PlusTV Analog Stick.**

Tõeline visuaalne kogemus

Olles varustatud uue graafikatehnoloogiaga , võimaldab F3Jc tõepäraseid värvitoone ja sujuva videosalvestuste taastamise ja erilise kolmemõõtmelise graafika 3D töö, mis lubab nautida mitmekülgset digitaalset maailma. ASUS F3Jc on varustatud *Intel® Centrino® Duo Mobile* tehnoloogiaga.

F3Jc Sülearvuti

- *Intel® Centrino® Duo Mobile* tehnoloogia:
  - *Intel® Core™ 2 Duo* protsessor T5200, 1.6 GHz;
  - *Mobile Intel® 945PM Express* kiibistik;
  - *Intel® PRO/* traadita 3945ABG võrguühendus.
- *Genuine Windows® Vista™ Home Premium*;
- 1 GB; DDRII 667 MHz;
- 15,4" WXGA LCD ekraan (*Splendid Video Inteligence*);
- NVDIA *GeForce Go* 7300, 128 MB VRAM;
- 120 GB SATA HDD;
- 1.3 *Mega-Pixel* integreeritud veebikaamera (mittekohustuslik lisavarustus);
- 10/100/1000 *Ethernet*, 802.11a/b/g, *Bluetooth®* V2. 0+EDR;
- 4 x USB, IEEE 1394, 1 x *Express* kaart, *Instant Fun* PLUS, *TV-Out, Audio DJ*;

Eksklusiivne graafika

15.4" F3Jc koos uudse graafikaprogrammiga ning võimsa ainulaadse ASUS kujutise tehnoloogiaga kindlustavad videosalvestuste ja 3D suurepärase andmeside nii töötades, kui ka mängides.

Juhtmeteta kujutise ülekanne

Integreeritud suure eraldusvõimega WEB kaamera ja kõlarid annavad võimaluse organiseerida videokonverentse ükskõik milleses kohas, vältides ebamugavaid ja sassi minevaid juhtmeid.

Instant Fun PLUS otsene mitmekülgne juurdepääs

Nüüd on Teil võimalus ainult ühekordse klahvivajutusega nautida meelelahutust Instant Fun PLUS programmi abil, mis võimaldab kasutada otsest juurdepääsu programmidele.

*Kampaania kehtib ainult *Beesting, Datagate, Rover Arvutisalongi* ja *Viva Elektroonika(Punane 16, Tallin)* esindustes.

KWorld PlusTV Analog Stick/ USB 2.0/ Multituner/ Schedule Recording/ Time Shifting/ Multiple channel preview/ Win VISTA ready
Kampaani kestab kuni kingituste lõpparniseni
Kingituste arv on piiratud

BEESTING DATAGATE ARVUTID arvutisalong Rover VIVA! ELEKTROONIKA

ASUS®
Rock Solid · Heart Touching

TERMOMEETER

200°
DRM taandub
Apple hakkab müüma ilma koopiakaitseta muusikat. Kas tõesti on koletis nimega DRM suremas?

25°
ID-kaart ja Firefox said sõbraks
ID-kaardi tarkvara uus versioon toetab nüüd ka Firefoxi. Suundu kohe aadressile installer.id.ee.

0°
Mr PlayStationi lahkumine
Sony PlayStationite isa Ken Kutaragi teatas oma lahkumisest. PS2 oli superedukas, PS3 küsimärk. Sestap ei tea meiegi, kas see on pigem hea või halb uudis.

–100°
Torud umbes
Milleks loodi internet? Et see isegi tuumasõja ajal toimiks. Aprilli lõpu sündmused Tallinnas näitasid, et kriisi ajal *online*-väljaannetelt abi pole loota, kõigi suuremate lehtede saidid olid maas mis maas.

2
korda kiiremini müüb Windows Vista kui omal ajal XP, väidab Microsoft

20
miljonit litsentsi esimese kuu ajaga

2
korda on samal ajal kasvanud ka arvutiturg

244
ametlikku Vistat müüdi esimese kahe nädalaga Hiinas

421
meetri kõrguse Vista reklaami pani Microsoft Shanghais Jin Mao pilvelõhkujale

33
protsenti ameeriklastest peab internetti ebavajalikuks, selgus hiljutisest uuringust

35
aastat vanaks sai 3. aprillil Telnet. Palju õnne!

100 000 000
iPodi on Apple praeguseks müünud

51,7
protsenti USA internetikasutajatest on naised

48,3
protsenti on mehed

ISTOCKPHOTO

8
aasta vanuselt saab keskmine Euroopa jõnglane oma esimese mobiiltelefoni

330 000
krooni kulutab inimene elu jooksul keskmiselt mobiilsidele

8
korda rohkem kulutab tänapäeva noor telefonile kui muusikale

20
protsenti oma sissetulekust

5000
kõnet ja SMSi võõrastelt inimetelt sai Ryan Fitzgerald, kes postitas oma mobiilinumbri YouTube'i

6 ideed tulevikust

Me ei tea täpselt, mida suitsetas see Samsungi inimene, kes arvab, et tulevikus on arvutid posti otsas ja nende küljest ripub alla nöör nagu nõukaaegse põrandalambi kupli alt, aga kindlasti polnud see legaalne aine. Igatahes sellisena kujutab Samsung hiljuti välja toodud piltidel ette personaalarvutite tulevikku. Kuigi mõned ideed on täitsa arusaadavad, siis teised jälle panevad raskelt pead vangutama. Selles võib päris kindel olla, et sellisena neid arvuteid poes ei näe, kuigi enamusele peale vaadates ei näe me mingeid tehnilisi takistusi, miks juba praegu ei võiks selliseid teha.

Arvuti nagu põranda-lamp? Ja nöör on ka küljes? Lööge või maha, aga ei saa aru, miks see vajalik peaks olema.

Käekoti moodi arvuteid on ka praegu juba saada, aga nii šikke muidugi pole näinud.

Siin üks hullumeelsemaid ideid, ümmargune arvuti. Ja mida see koonusekujuline asi selle peal teeb, ei tea.

Mingil imelikul põhjusel on kõik tulevikuarvutid valget värvi.

Väikeste printsesside elu saab tulevikus olema nagu IT-muinas-jutus.

Nii õhukese ekraani saab tõenäoli-selt teha OLEDi abiga ja nii väikest arvutit oskame ka täna juba teha.

Appi tõttab Domo

Ulmefilmidest nähtud sujuvalt ringivihisevate kodurobotite tulekuni on veel vast aega, ent MIT teadlase Aaron Edsingeri loodud Domo on suur samm edasi. Edsinger on eriti uhke Domo oskuse üle toast riiuleid ja laudu leida ning talle ulatatud esemeid nendele asetada. Nii võiks Domo-sugused robotid tulevikus näiteks liikumispuuetega inimestele abiks olla. Domo oskab ka inimese näo silmade järgi üles leida ning siis oma silmadega inimese tegemisi jälgida.

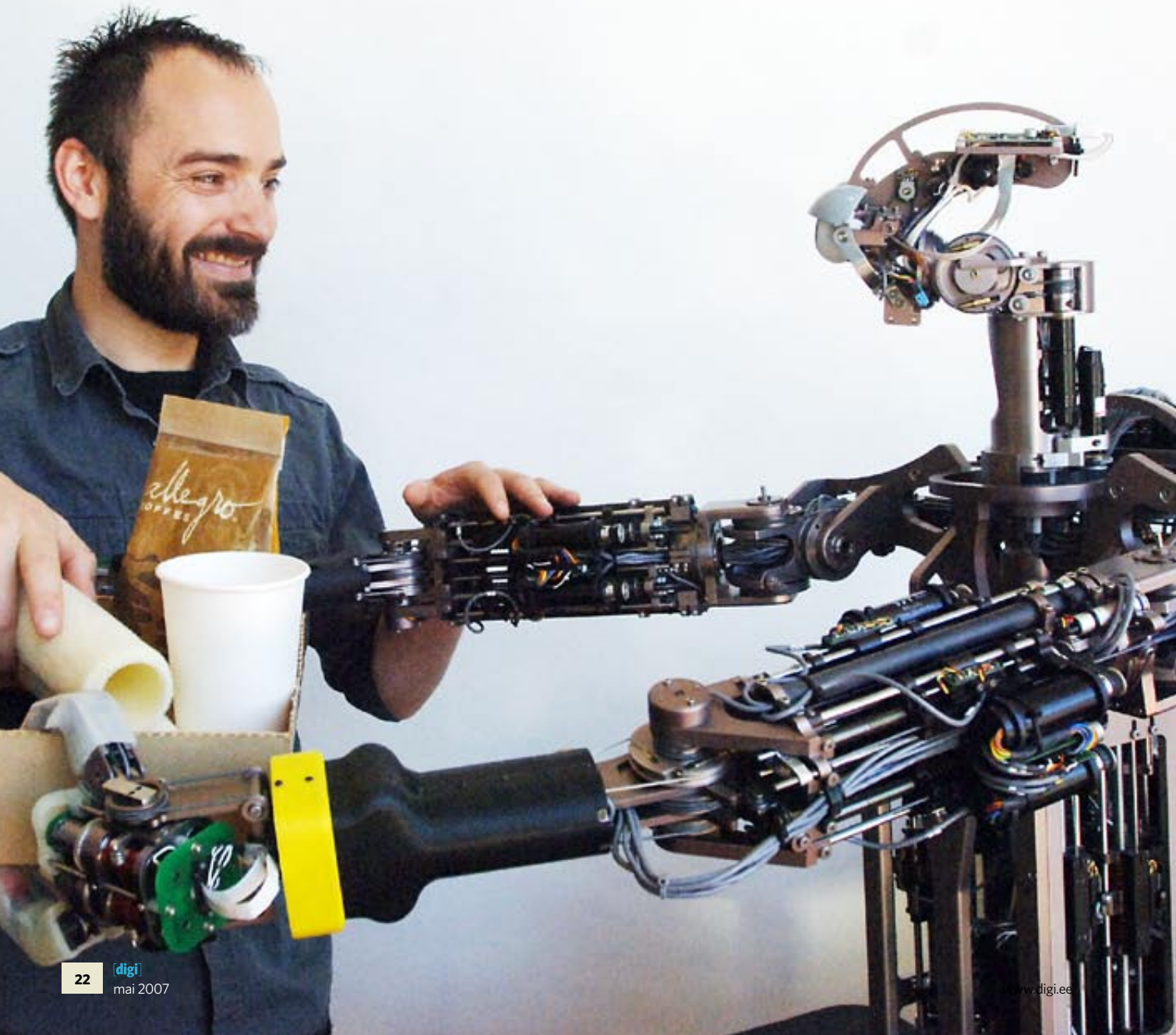

176 ei ole ju 100!

● Mäletate OLPC projekti, mille raames lubati tootma hakata kõigest 100 dollarit maksvat sülearvutit, mida siis kõikide vaeste riikide valitsused saavad hulgi osta ja koolilastele jagada?

Seda rohelist mänguasja moodi väljanägevat arvutit, mida saab vändaga laadida ja mille peal jookseb kohandatud RedHat Linux?

Nüüd on selgunud, et kas olid esialgsed kalkulatsioonid väga valed või on osaliste kasuahnus vahepeal tõusnud, kuid uueks hinnaks on välja hõigatud hoopis 176 dollarit. Lisaks sellele ei välistata enam ka võimalust, et selle arvuti peal siiski ka nuditud Windows tööle suudetakse panna. Niipalju siis väljareklaamitud odavast riistvarast ja vabast tarkvarast, tunneme kolmandale maailmale kaasa.

[AEG SURNUKS]

Kliki riigi eest

Oh häda ja õnnetust, me oleme rahvusvahelisel klikkimisvõistlusel esikohast ilma jäänud. Ainult sina saad Eestit aidata.
www.clickclickclick.com

Tom ja Jerry

Oled sa kunagi tahtnud olla multifilmikangelane? Aga palun, selles vahvas veebimängus oled sa Tom ja püüad hiirt. Edu!
www.funny-games.biz/trapomatic.html

Kohtingunõu kooneritele

Internetist leiab tõesti kõike. Kui sa oled odav mees, siis loe siit, kuidas vähese rahaga kena kohting korraldada.
zenhabits.net/2007/03/cheap-but-great-dates

Harjuta linnaplaneerimist

Õudne küll, kuidas tänapäeval kolemaju ehitatakse. Sina suudaksid kindlasti parema linna teha. Või kas suudaksid?
www.citycreator.com

Asus F3Jc tasuta kaasa USB TV-kaart!
Intel Core 2 Duo T5200 protsessor (1.6GHz/2MB/533FSB), Intel 945PM kiibistik, 2x512MB DDR2-667, 120GB 5400rpm SATA kõvaketas, 15.4'TFT (1280x800), nVIDIA GeForce 7300TC kuni 512MB videokaart, DVD+-RW Dual-layer kirjutaja, Gbit LAN, WIFI a/b/g võrgukaart, Bluetooth, helikaart, firewire, TV-out (S-Video), sisseehitatud 1,3 MP veebikaamera, 7-in-1 mälukaardilugeja, 4x USB2.0, VGA ja DVI väljund, Lilon aku, 2.8kg, Windows Vista Home Premium, lisaks kaasas Hiir ja kott

17 900.-

Cruz Racing
Intel Core 2 Duo E6600 protsessor, Intel P965 kiibistikuga emaplaat, 1GB PC-6400 DDR2 mälu, 320GB 7200rpm SATA kõvaketas, nVIDIA GeForce 7900GS 256MB DDR PCI Express + TV-out/DVI videokaart, DVD+-RW Dual-layer kirjutaja, mälukaardilugeja, helikaart, võrgukaart, ATX miditower 400W korpus (USB esipaneelil), EST või CYR klaviatuur, optiline hiir, kõlarid

11 690.-

BEESTING
Kvaliteet algab detailidest

www.beesting.ee • tel 651 5555 • e-post: info@beesting.ee • Kadaka tee 3, Tallinn
E-R 9.00-18.00, L 10.00-14.00 • Mugavalt ja kiirelt saad osta veebipoest **www.doctorpeep.ee**

DrPeep

Kala Ruudus Member of CommWorld

naistekas

Puldiga uksevõti

● See vidin vastab kõikide pereemade ja ostlemishullude palvetele, kes on pidanud koduukseni jõudes oma põhjatutest kottidest võtmeid otsima. Locca süsteem on nagu puldiga autolukk – vajutad sellele ning klõpsti, uks ongi lahti! Iseasi on muidugi see, et ka selle puldi peab kotist üles leidma. Locca puldile saab lisada kuni 19 võtit, see töötab 50 meetri raadiuses, pakis on kaks puldivõtit.

Istu kõlarisse vol 1

Unusta kõrvaklapid, sest see siin on kõlar, milles saab mugavalt lösutada ning oma iPodist või CD-pleierist kvaliteetse heliga muusikat kuulata. Toolkõlarile Sonic on sisse ehitatud süsteem nimega Whip-smart, mis peaks elimineerima väljastpoolt tuleva müra ning tagama selle, et kadedate pilkudega „toolist" mööda kõndijad ei kuule sinu muusikat.

Istu kõlarisse vol 2

● See kõlar on tegelikult vann. Ja nagu tootja kinnitab, ei tohiks sellesse istudes surma saada. Vastupidi, vannis käimine peaks nende sõnul muutuma fantastiliseks muusikaelamuseks, sest vanni kuju pidavat olema väga hea helivõimendi. Kõlarisüsteem MTI Stereo H20 on vanni keresse sisse ehitatud ning asuvat veepiirile väga lähedal. Eriti lahedalt peaksid kõlama bassihelid – vees istudes peaksid sa neid ju lausa tunnetama!

Naistekat
toimetab
Maris Sander

Laulev Barbie

● Noh, Eesti-otsib-superstaari-mittestaariks-saanud-tüdrukud, kes te vajaksite nüüd lohutamist. Muretsege endale laulev kaunitar Barbie Chat Diva, kelle ideaalset keha ning ilu te kunagi saavutada ei suuda, ning kuulake nukrutsedes tema kaunist inglihäält. Chat Diva laulab mikrofoni nii enda kui ka sinu MP3-sid, liigutades samal ajal oma kauneid täidlasi huuli.

Relatiivsuskell

● Sellel kellal ei liigu mitte osutid, vaid numbrid. Osutid seisavad paigal ning näitavad kellaaega 10 minutit enne kaheksat.

Relatiivsuskella nimi on loomulikult inspireeritud Einsteini teooriast, et aeg on suhteline nähtus. Miks peaksid osutid liikuma, kui tiksuda võivad hoopis numbrid, küsivad kella loonud jaapanlased.

Naiste valgusfoor

● Hispaania linnakeses Fuenlabradas on kohalikud avastanud, et meeste siluetid valgusfooridel pole teps mitte võrdõiguslik. Jose Francisco Cano on sestap loonud valgusfoorid, millel ilutseb kleidikesega piktogramm. Vahva ju.

Delikatess või toores kala?

Apple armastab oma Mac'i arvuteid reklaamida videoklippidega, kus Mac'ile üle läinud Windowsi kasutajad räägivad, kui õndsaks nende elu on pärast platvormivahetust muutunud ja mida kõike uut nad nüüd teha saavad.

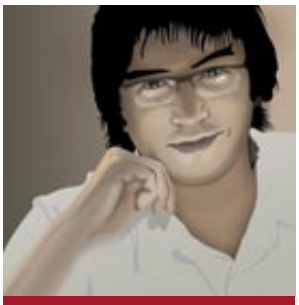

MART PARVE
mart.tehnokratt.net

● Sellest inspireerituna üllitas Maailma Parima Internetilehe (maddox.xmission.com) autor oma veebis pildi, millel allkirjaks „Üks asi, mida PC-kasutajad saavad teha ja Mac'i kasutajad ei saa.„ Pildil on „Get a Mac" telereklaamidest tuttavad näod ja suur kiri: „Pidage lõuad, r***k!„

Allpool maddoxlik süljepritsimine oma tuntud headuses teemal „aga miks teil on siis foorum nimega Mac-fix-it, kui teie Mac'idega kunagi ühtegi probleemi ei ole?!„ ning valik teemasid sellest foorumist: „Sisselogimisaken jäi kinni„ ja „Väike „e" ei tööta„. Maddox võtab teema kokku südamest tuleva pöördumisega Mac'i fännide suunas: „Käige õige per**e!„

Kes on oma elus kas või korra Mac'i-fanaatikuga kokku puutunud, võib tõenäoliselt jagada või vähemalt mõista Maddoxi frustratsiooni. Lõunastades eelistan ma alati korralikku juuksekarva supi sees Mac'i-fännile teisel pool lauda. Juuksekarva võib alati koos supiga kööki tagasi saata, pöördesse läinud Mac'i-fänniga ei ole aga muud teha kui vapralt välja kannatada. Kööki on teda vaevalt keegi nõus võtma.

Küsimus „Sul on PC või Mac?„ mõjub kui häiresignaal pommitamiskartuses linnas. Järgneb monoloog, mida ei ole võimalik katkestada ja mis kulgeb iga kord sarnaselt. Mac olevat ainus õige arvuti, mis sobib kõigile inimestele kõige paremini iga töö jaoks. Mac'ile ei eksisteeri kurivara, Mac ei jookse kokku ega lähe rikki.

Kõik perifeeriaseadmed töötavad ilma igasuguse draiveripaigalduseta. Ja ongi jämedalt kõik. Ainult et Mac'i-fännil õnnestub mingil maagilisel moel kulutada selle info edasiandmisele mitte vähem kui 45 minutit.

Kuid on ka teistsuguseid Mac'i sõpru, selliseid vastutustundlikumaid – nende sekka kuuluvaks tahaks muide ka ennast lugeda.

Vastutustundlikum õunaentusiast ei suru Mac'i valimatult kõigile peale, sest teab: Mac OS X-iga aparaat ei tee kaugeltki mitte igaüht õnnelikuks.

> Kui mõni inimene on mu hõbedakarva MacBook Pro-d kadedalt uurima asunud ja küsinud, kas soovitan, olen öelnud: „Ei, ei soovita.„

Kellele Mac siis õigupoolest sobib? Traditsiooniliselt on Mac'i kogukonna tuumikuks igat masti kunstnikud, bändimehed ja muud juhuslikest sissetulekutest elatuvad kodanikud, kellele südamelähedane Mac'i kasutajaliidese ilu ja arvutite kaunis väliskuju. Mac'i ikoonistaatus loovringkondades ei ole imekspandav, sest täpselt nagu ei taha laulda puuri pistetud ööbik, pole vast põhjust oodata väga säravat loovtööd inimeselt, kes istub koleda PC taga ja vahib Windowsi kasutajaliidest.

Lisaks on on Mac aina enam sisse murdnud kildkonda, kes „seda arvutivärki„ eriti ei jaga ning peamiselt ainult veebis surfavad, e-postiga toimetavad, muusikat kuulavad ja võib-olla ka digiseebika piltidega tegutsevad.

Nende jaoks on õunaarvuti tõepoolest suurepärane kaaslane, sest kõik need asjad saavad lihtsalt ja mugavalt tehtud ning tänasel päeval pole ka viiruseohtu.

Kolmandaks ja vast värskeimaks Mac'i tüüpkasutajate rühmaks on häkkerid ja muud arvutifriigid, kelle Inteli protsessoritega varustatud Mac'ides jookseb peale OS X-i virtualisatsiooni abil Windows (või lausa kaks) ja võib-olla ka Linux.

Need tegelased on sina peal OS X „põhjaks„ oleva Darwini operatsioonisüsteemiga ning sunnivad oma arvuteid tegema just seda, mida vaja.

Kuid neisse eelloetletud liikidesse kuulub siiski vaid üsna vähe arvutikasutajaid, samas kui suurima osa moodustavad need kasutajad, kes kasutavad – olgu tööalaselt või mitte – laia funktsionaalsust, kuid kes arvuteid samas hästi ei tunne – ja ei tahagi tunda. Kui mõni viimasesse gruppi kuuluv on mu hõbedakarva MacBook Pro-d kadedalt uurima asunud ja küsinud, kas soovitan, olen öelnud: „Ei, ei soovita.„

Kui õhin Mac'i kogu kaunidusest lahtuma hakkab, avastab selline Mac'i soetaja, et ta uus arvuti ei tea ta töökoha printerist midagi ega hakkagi teadma.

Pages'i tekstiredaktoril ei ole *track changes* funktsionaalsust. Microsoft Projecti faile pole millegagi avada. Windows Mobile'iga pihuarvuti-telefon on Mac'i jaoks tundmatu elukas, kellega sünkroniseerimine kuidagi õnnestuda ei taha.

Samuti ei oska omavahel suhelda Polari spordikompuuter ja Mac. Rääkimata igasugustest lao- ja raamatupidamisrakendustest või kas või ID-kaardi rakendustest, mis Mac'i peal kas üldse ei tööta või töötavad alles pärast suuremat sorti vaevanägemist.

Sellisele inimesele Mac'i ostu propageerinu hakkab iga päev telefonikõnesid saama: „Kuidas teha seda? Miks see ei tööta?„ Ja paras talle. Nagu sushi on ühe jaoks delikatess ja teise jaoks vaid vastik toores kala, on ka Mac peamiselt siiski elitaarne nišitoode ning sellisena pole ta mõeldud kaugeltki mitte igaühe jaoks.

Ette kaotatud lahing?

Mida teha kui su mürsikust poeg või tütar veedab internetis rohkem aega kui raamatuid lugedes? Või lasteaiaealine/esimest aastat koolis käiv järeltulija istub arvutis, mängib „Grand Theft Autot" ja keeldub jonnakalt vaatamast pildiraamatuid?

KRISTJAN OTSMANN
Eesti Ekspress

● Tundub, et miski ei aita. Noorsugu on hukka läinud: raamatud ei huvita enam suurt kedagi, suur osa nende elust toimub internetis.

Kuidas piirata ohjeldamatut arvutikasutamist? Veidi lihtsam on mudilastega ja sedagi vaid siis, kui neil puuduvad vanemad vennad-õed, kelle kättevõideldud õigusi ettekäändeks tuues saab põnn ka oma arvutikasutamisluba hõlpsalt avardada.

Ainus võimalus arvuti kasutamist piirata on teha seda kohe alguses. Hiljem pole laste anastatud küberajaruumi enam võimalik tagasi vallutada. Vähemalt suuremat sorti aasta(kümne)id kestva peretülita.

Mudilast saab arvuti ligi lasta samamoodi, nagu meie lapsepõlves piirasid vanemad telekavaatamist: kaks-kolm tundi päevas, aitab küll.

Loomulikult teevad jõnglased kõik, et seda piiri nihutada enda kasuks.

Sõdi, kuidas tahad, see piir nihkubki. Aga mida aeglasemalt, seda parem. Ja mida ohutumatele territooriumitele, seda meeldivam. Neid kahte asja saad arukalt tegutsedes suunata.

Arvuti ajalise kasutamise piiramisest olulisem on jälgida, millega järeltulev põlvkond arvuti taga tegeleb. Ilmselt vaatavad YouTube'is videot. Mängivad *on-* ja *offline*'is. Igati arukas oleks nii palju kui võimalik neid juhendada ja hoolitseda selle eest, et laps ei tapaks ohjeldamatult kolle, ei ajaks mängus inimesi alla ega tulistaks neid karjakaupa surnuks.

Taas: kui olete piiri käest lasknud, siis aega tagasi kerida ei saa. Mu noorema pojaga nii läks – ta mängib vägivaldseid mänge kaugeltki enam, kui mulle meeldib. Aga teha pole enam midagi. Päästan, mida päästa annab: kui leian veebist mingeid vahvaid talle eakohaseid asju, siis näitan neid talle. Ja õpetan tasahilju del.icio.us'i järjehoidjateenust kasutama.

> Mu noorema pojaga nii läks – ta mängib vägivaldseid mänge kaugeltki enam kui mulle meeldib. Aga teha pole enam midagi.

Lapsed on uutele asjadele väga avatud, kuid need avastused peavad võimaldama neil endal tegutseda. Seepärast ongi hea hoida pilk peal näiteks aadressile http://del.icio.us/tag/kids postitatud järjehoidjatel – sealt leiab nii mõndagi, mida lastele näidata.

> Üks hea nipp on tuua virtuaalelu tegevused pärisellu. Miks mängida monopoli arvutis, kui seda saab väga hästi ka päriselus teha?

Del.icio.us pole kaugeltki ainus koht: väiksematele põnnidele tasub tutvustada kodumaist lastekas.ee'd ning vanematele näiteks USA DIY Networki telekanali lehte www.diynetwork.com/diy/cr_kids_crafts ja asjade meisterdamise veebi www.make-stuff.com.

Üks nipp on veel: too virtuaalelu tegevused pärisellu. Miks mängida monopoli arvutis, seda saab ju ka päriselus teha? Miks teha kaelamurdvaid autosõidutrikke netimängus kui on olemas mänguautod, mille hind lubab nendega ise ehitatud rajal kaskadööritempe ette võtta?

Kindlasti hoolitse laste turvalisuse eest küberruumis. Soovitan kasutada Elioni ja arvutikaitse.ee teenust, mille puhul saad mõnekümne krooni eest kuus koduarvutisse pidevalt end uuendava viirustõrje koos tulemüüri, pahavara tõrjuja ja nn lapseluku tarkvara.

Kahe bussipileti hinna eest hoiad kokku oluliselt aega, mis muidu kulub arvuti töökorra taastamisele. Elu on näidanud, et kui lapsed möllavad arvutis, siis paremal juhul päädib see nuhkvara ja halvemal juhul troojalastega. Olen hakanud pooldama ka kontrolli võimaldava tarkvara ehk lapseluku kasutamist, mis piirab laste juurdepääsu teatud lehtedele. Kahtlustan, et enamikele vanematele ei meeldi kui järeltulija vaatab netist ohjeldamatult pornot või nahistab vaikselt nurgas õppides virtuaalset või päriselus kasutatavat pommi tegema...

Lapselukk võimaldab panna paika, milliseid veebikeskkondi on lapsel keelatud külastada. Kogu kirjeldatud turvatarkvara saad kaitsta parooliga, mida laps välja ei nuputa. Ja mis loodetavasti endal meelest ei lähe.

Veel üks oluline asi: õpi oma lastelt. Kuna nad tegutsevad sõltumata su püüdlustest üsna kontrollimatult, leiavad nad veebist väga lahedaid asju, mida on endalgi mõnus kasutada ja omakorda sõprade-tuttavatega jagada.

Kui julgustad järeltulijat veebis avastusretki ette võtma ja leitut jagama ning tunnustad teda, siis on kasu mõlemapoolne: noorem põlvkond tunneb end nutikana ja muutub üha avastusaltimaks ning sina saad nii mõndagi kasulikku teada.

Kui lapsi veidi suunata, siis on nad üllatavalt võrdsed partnerid. Kui praegu õpetad ja juhendad sina neid, siis juba paari aasta pärast võib seis olla vastupidine. Mis polegi kõige hullem variant.

Mister Ha, Samsungist

Kui palju on maailmas inimesi, kes oskaksid meile rääkida monitoride tulevikust? Vähem kui me tahaksime. CeBITil kohtusime Samsungi monitoriäri juhi Yoonho Ha'ga, kes peaks monitoridest küll kõike teadma.

CeBITil Samsungi boksis intervjuule tulles on Ha endaga kaasa haaranud veel kaks abilist. Ta ulatab ajakirjanikele oma visiitkaardi ja ütleb siis, et pole kunagi Balti riikides käinud, aga on kuulnud, et meil on siin väga ilus. On muidugi, kinnitame meie ja kutsume teda külla.

„You, start!" näitab ta näpuga minu peale. Hea küll.

Me oleme mõne aastaga vahetanud oma CRT-monitorid LCD-ekraanide vastu. Mis tuleb järgmise viie aasta jooksul?
LCD on veel järgmise viie aasta jooksul peamine tehnoloogia. Aga võib-olla härra Kim teab seda paremini kui mina.

Kim: On terve hulk tehnoloogiaid, mis võiksid LCDd asendada. Üks võiks olla OLED, teine näiteks *nanotube*. Aga LCD on väga odav ja turul väga tugevalt esindatud tehnoloogia. Uute tehnoloogiate jaoks oleks vaja kogu tootmine ja äri otsast peale üles ehitada.

Ha: Ma arvan, et isegi lähema kümne aasta jooksul jääb LCD ikkagi peamiseks tehnoloogiaks. Praegu on paljud paneelitootjad tootmisse väga palju investeerinud ja nad peavad praegu ehitatavaid seadmeid veel vähemalt kümme aastat kasutama, et need ära tasuksid.

Muidugi võivad nad toota näiteks televiisoripaneele, aga sellest ei piisa. Neil on kindlasti vaja ka monitoripaneele toota. OLED on küll arenduses, aga hinna poolest ei suuda ta LCDga konkureerida. Seda püütakse kasutada väikeste ekraanide puhul, näiteks mobiiltelefonides, aga mitte 20- või 21tollistes monitorides. Pealegi on praegu veel probleemiks OLEDi eluiga.

Kuidas on tehnilise arenguga? Reaktsiooniaeg on tulnud 2 ms peale, samuti on paranenud vaatenurk ja värv. Kuhu monitoridel veel areneda on?
Suuremaks muidugi. Mõni aasta tagasi olid inimestel tavaliselt 15tollised monitorid. Täna on tavaliseks 19tollised, aga võib-olla juba aasta pärast on see mõõt 22 tolli, paari aasta pärast lausa 26 või 27 tolli. Me oleme välja arendanud ka 1 ms reaktsiooniajaga monitori. Kõige suurem väljakutse on praegu siiski värv.

Kim: Tehnilisest seisukohast vaadates on tegelikult veel väga palju arendada. Reaktsiooniaeg 2 ms on lihtsalt üks number. Füüsiliselt on arenguruumi veel küll ja me uurime neid asju väga tõsiselt. Sama lugu on kontrastiga, praegu on monitoridel kontrastiks 1000 : 1 või 2000 : 1, aga täiesti teostatav on kontrast 10 000 : 1. Uuendusvõimalusi on palju.

Monitoride hinnad on igal aastal kõvasti kukkunud. Kus on põhi? Kui kaua nad veel kukuvad?
Keegi ei tea. Ma arvan, et mitte väga kaua. See on otseselt seotud paneelide hinnaga. On olnud ka selliseid juhtumeid, kus paneelide hinnad on üldsegi tõusnud ja siis hiljem jälle langenud.

Samsung näitas CeBITil USB-ühendusega monitore. Kes selliste monitoride kasutajad peaksid olema ja miks neid vaja on?
Me näeme USB-ühendusega monitoride kasutajatena peamiselt firmasid. Võib-olla mõnes riigis proovime neid ka kodukasutajatele müüa, aga 99% juhul on tegemist firmadele mõeldud tootega. Kui sul on näiteks väike firma, kus on tööl viis inimest, siis sa peaksid ostma igaühele sülearvuti või lauaarvuti ja monitori. USB-monitoride puhul aga võid sa osta ainult ühe arvuti ja viis monitori ning sa hoiad üsna mitme arvuti raha kokku.

> OLEDi püütakse kasutada väikeste ekraanide puhul, näiteks mobiiltelefonides, aga mitte 20- või 21tollistes monitorides.

Lugesin hiljuti üht analüüsi, kus ennustati lähemal ajal DVI-ühenduste kadu. Analüüsi autorite arvates hakkavad kõik HDMId kasutama, sest see on palju parem. Mida teie arvate?
Kim: Tegelikult on HDMI-le kohe uus konkurent tulemas. Uus standard. On olemas grupp firmasid, kes selle uue liidese turule toovad ja juba lähemal ajal. See on tehnilises mõttes edasiarenenum ja parem kui HDMI või DVI.

Kas see on mõeldud ainult arvutite jaoks või televiisorite jaoks ka?
Kim: Arvutite ja monitoride jaoks. Televiisorite jaoks pole selle tegijad veel valmis. HDMI on ennast juba kõvasti teleritesse sisse söönud, nüüd on selle uue standardi tegijatel palju tööd, et HDMIga võistelda.

Aga kas DVI ei ole siis piisavalt võimas? Miks on vaja praegu standardit vahetada?
Kim: DVIst võib piisata, aga see on lihtsalt konkurentsi küsimus..

[d] HENRIK ROONEMAA

[CV]

Nimi: Yoonho Ha
Amet: Samsungi ekraanidivisjoni asepresident
Enne seda: Euroopas värvitelerite müügijuht, Samsung Itaalia asepresident, Samsung Saksamaa president
Õppinud: Hankuki Ülikoolis Hispaania keelt ja kirjandust, lõpetas 1978. aastal

järele proovitud

> Seda kaamerat me oleme juba kuskil näinud LK 36

> Samsung tegi midagi valget LK 37

[MEIE HINDED]

- **9–10 Fantastiline.** Uskumatu toode, praktiliselt veatu ning pakub rohkem, kui me oodata oleks osanud.
- **7–8 Tippklass.** Väga hea toode, oma klassi tipp ja tõuseb teiste seast kindlalt esile.
- **5–6 Harju keskmine.** Hea toode, plussid kaaluvad miinused üles, kuid samas ei midagi erilist.
- **3–4 Kolmepoiss.** Midagi temas nagu on, ent miinuseid on selgelt rohkem kui plusse ning ostusoovitust talle anda ei saa.
- **1–2 Hoia eemale!** See toode on nii halb, et poleks mitte kunagi tohtinud sündidagi.

[digi] HEA OST

- Märki „[digi] hea ost“ kannavad tooted, mida oleme hinnanud kõrgelt või mis on supertestis jäänud teisele kohale.

[digi] SOODSAIM HIND

- Selle märgi lisame soodsaima hinnaga toodetele.

[digi] TESTI VÕITJA

- „[digi] testi võitja“ märki kannavad tooted, mis on võitnud [digi] võrdlustesti.

Apple tungib

APPLE TV, IM Arvutid, 4690 krooni

99 inimesele sajast käib arvuti ja teleri ühendamine üle jõu. Appi tõttab Apple, müües sulle pisikese kasti, mida on imelihtne teleri külge ühendada. Proovime järele.

Microsoft on Media Centeri juttu rääkinud juba aastaid ja üritanud müüa „elutoaarvuteid“. Seni pole laiad massid neid maruliste aplausidega tervitanud ja põhjust ei ole vaja kaugelt otsida. Elutoaarvutid on tihti suured ja/või kallid ja/või lärmakad ja/või keerulised. Ikka võis juhtuda, et masin vajas väga ebasobival hetkel restarti või kukkus mõni programm kokku. Windowsis on see tavaline, elutoas aga vastuvõetamatu.

Uutmoodi uue nurga alt

Asja ei teinud paremaks ka Inteli segasevõitu VIIV, mis hirmsa kära saatel turule toodi. Alles hiljem selgus, et elutuppa sobivad uuendused on lihtsalt reklaamijutt.

Nüüd üritab oma nägemusega elutuppa jõuda Apple, aga juba Apple TV väljakuulutamise ajal oli selge, et elutoa vallutamine on arvutifirmadele endiselt pähkel. Apple TV läheneb elutoaküsimusele teisest otsast. Kui inimene ei taha sinna suurt ja lärmakat kasti, siis paneme väikese ja kena kasti, mis suhtleb teises toas asuva suure kastiga, olles sillaks arvuti ja teleri vahel. Kuna WiFi on jõudsalt arenenud ja Apple sai oma TV sisse suruda 802.11n standardi kaardi, siis käib ka juhtmevaba failivahetus Apple TV ja arvuti vahel teoorias üsna kiiresti.

Teoorias sellepärast, et 802.11n standardi kasutamiseks on vaja vastavat WiFi-ruuterit ja isegi siis ei saa üheselt öelda, kui kiiresti info liigub. 802.11n standard ütleb, et tüüpiline kiirus on 200 Mbit/s ja maksimaalne on 540 Mbit/s. Apple ütleb, et 802.11n-i abil saab Apple TV-sse infot viis korda kiiremini kui üle 802.11g. Kuna meil 802.11n-i

> Miks peab internet kõrvu liigutama? LK 38

> Sony Ericsson vajab nupudisainerit LK 39

> Hõbedaste kastide saaga jätkub ka sel kuul LK40

julgelt elutuppa

ruuterit käepärast polnud, jäi see kiirus proovimata, küll aga võib öelda, et ka üle tavalise 802.11g liigub info Apple TV-sse piisavalt kiiresti.

Oma peaga ei mõtle

Aga mis info, küsite? Apple TV oskab näidata filme ja pilte ning mängida muusikat. Iseseisvust ta üles ei näita, talle ei saa otse külge panna ei kaamerat ega mälukaarti, kõik mängitava võtab ta arvutis olevast iTunesist. iTunesis saab määrata, mida ja kuidas Apple TV-ga sünkroniseeritakse ja Apple TV kopeerib arvutist vastava sisu ise oma kõvakettale.

Edasi on kõik lihtne nagu Apple'i puhul ikka. Teleekraanile ilmuvad menüüd on lihtsad, minimalistlikud ja hõlpsalt kasutatavad. Apple TV-d juhitakse väikese Apple Remote puldiga, kus peal vaid hädavajalikud nupud, aga seadme võimaluste juures rohkem vaja polegi. Ta mängib ainult seda, mida iTunes ette annab, ning oskab ise internetist näidata filmitreilereid.

Liiga lihtne elu

Fotodest oskab teha slaidisõusid, mängida taustaks muusikat ja panna pilte ekraanil liikuma nagu dokumentaalfilmis. Muusikamängijana on ta veel lihtsam, kuid vajalikuga saab hakkama.

Apple TV probleem on selles, et kui Microsoft alustas Media Centeriga liiga keeruliselt, siis nemad liiga lihtsalt. Jah, kõik toimib, kuid seda on vähe. Apple TV on nabanööri pidi seotud iTunesiga ega mängi isegi DivX-videosid. Ta on suuresti mõeldud iTunes poest ostetavate filmide ja sarjade vaatamiseks, aga Eestis iTunesi poodi ei ole. Kui arvasid, et hakkad Apple TV abil internetist tõmmatud filme vaatama, siis eksid.

Või siiski? Apple TV on osutunud hästi häkitavaks. Juba on kavalamad kodanikud pannud sinna suuremaid kõvakettaid, lisanud DivX-koodekeid ning isegi Mac OS X-i käima saanud. Ainult et ... 99 inimest sajast ei oska Apple TV-d häkkida, aga paradoksaalselt on seade just neile mõeldud.

Apple TV võimalused on üsna kasinad. Ühest küljest on see hea, ei tekita segadust ja kõik, mis peab töötama, ka töötab. Teisest küljest, kuna iTunesi pood on eestlastele kinni, läheb pool Apple TV funktsionaalsusest kaduma. Aga nagu me PlayStation 3 testis tõdesime, võiks internetiühendusega seade suuta enamat.

[d] HENRIK ROONEMAA

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Inteli protsessor
Kõvaketas: 40 GB
Ühendused: HDMI, component, optiline audioväljund, RCA audioväljund, 10/100 võrguühendus, USB 2.0 (pole kasutuses), WiFi 802.11n
Audioformaadid: AAC (16-320 kbps), protected AAC, MP3 (16-320 kbps), MP3 VBR, Apple Lossless, AIFF, WAV
Pildiformaadid: JPEG, BMP, GIF, TIFF, PNG
Videoformaadid: H.264 ja protected H.264 (iTunesi poest), kuni 5 Mbps, maksimaalne resolutsioon 1280 x 720 pikslit 24 fps, MPEG-4 kuni 3 Mbps, maksimaalne resolutsioon 720 x 432 pikslit
Mõõtmed: 19,7 x 19,7 x 2,8 cm
Kaal: 1,09 kg

[d] HINNANG:

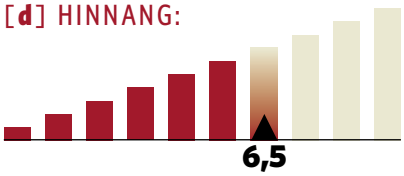

Lihtne, väike ja vaikne kast teleri ja arvuti vahele. Eestis läheb osa võimalusi kaduma, sest iTunesi pood pole meie jaoks avatud.

Raske mänguraud

ML 790, Enter, 41 200 krooni

ML Arvutid tõi turule kõige karmima mänguarvuti kodumaiste masinate seas. Testile saabunud uus hiiglane edestab senise liidri Ordi Heavy mõningaid komponente. ML 790 võiks vabalt olla iga paadunud arvutimänguri soovunelmaks.

● Muidugi tuleb kohe alustada sellest, et seda masinat ei saa endale lubada sugugi iga paadunud arvutimängur. Me ei saaks öelda, et isegi paljud paadunud arvutimängurid saaksid.

Arvuti eest üle 40 000 krooni välja käia on päris palju. Ja lubage meelde tuletada, et selle hinna sees ei ole isegi monitori. Nii võimsale arvutile väärilise monitori ostmine võtab rahakotist veel mitukümmend tuhat krooni ära, nii et kokku saate endale vaata et 70 000kroonise komplekti.

Aga vaatame masina sisemust veidi lähemalt. Jõujaamaks oli masinasse pandud hetke suurima arvutusjõudlusega Inteli neljatuumaline protsessor Core 2 Extreme Quad-core QX6700. Hetkel pole turul küll ühtki mängu, mis neljast tuumast kasu oskaks lõigata, kuid operatsioonisüsteem Windows Vista saab sellest oma boonused. Operatiivmäluna olid kasutusel Corsairi kaks 1 GB moodulit. Corsair on kõige kõvem meie turul praegu esindatud mälutootja.

Arvestades Vista „mälunälga“, võiks nii kallis masinas neid ka 4 GB eest kokku olla – mälu pole kunagi liiga palju ja elu on näidanud, et kui me jätame taustale laokile jooksma hulga programme ning samal ajal mõne karmimate nõudmistega uusima mängu käima laseme, saab see 2 GB kiirelt kuhjaga täis.

Raidi rohkem kui rubla eest

Emaplaat oli Inteli Bad Axe 2 hetke parima ja kalleima kiibistikuga i975. Ka

raske hinnaga

kõvakettaruumi jagub – ML Arvutid on masinasse paigaldanud kaks 320 GB suurust Seagate SATA-2 kõvaketast, mis on RAID 0 kiires *stripe*-lahenduses. Kes tahab, et lisaks kiirusele oleks ka andmed kaitstud, võiks panna juurde veel kolmanda ketta ja moodustada neist nii kiirust kui turvalisust pakkuva RAID 5 lahenduse, mida emaplaadi lõunasild ICH7 toetab.

Loomulikult läheb sel juhul ühe ketta maht „kaotsi" – tulemuseks ikka 640 GB nagu praeguses konfiguratsioonis, kuid ühe ketta „surm" ei põhjusta andmete hävinemist, mis on paratamatu RAID 0 lahenduse korral.

Mänguarvutite peamine ja üks kallimaid komponente on graafikakaart. Ka kõige võimsamate keskprotsessoritega masin roomab moodsat 3D-mängu jooksutades nagu tigu, kui graafikakaart on nirust klassist.

MLA masinas oli selleks hetke moodsaima graafikakiipide (GPU) 8800-seeria esindaja – MSI tehases ülekiirendatud GeForce 8800GTS. See kaart väärib lähemat valgustamist.

Kui G80 GPU-de perekonna lipulaevaks ja hetkel maailma kiireimaks graafikakaardiks on GeForce 8800GTX, millel pardal 768 MB kiiret GDDR3 graafikamälu ja kokku 128 *shader*'iteks nimetatud ujukomaprotsessorit, siis veidi vähem vend 8800GTS on pidanud loobuma 32 *shader*'ist ning neid on tal „kõigest" 96.

Jutumärkides seetõttu, et kui me heidame pilgu eelmise põlvkonna lipulaevale GeForce 7900GTX, siis see GPU peab piirduma ainult 32 *shader*'iga. Nii et antud kaardil on neid põhilisi graafikaarvutuse tegijaid ikkagi kolm korda rohkem.

Ikka kõike, ikka rohkem

Kui tavalisel 8800GTS-kaardil töötab GPU taktsagedusel 500 MHz ja graafikamälu 1600 MHz, siis MSI kaardil on GPU 575 MHz (ehk sama kiire kui GTX-kaardil) ja mälu taktiks on 1700 MHz (100 MHz vähem kui GTXil, ent kasutatud mälud on 1,1 ns ja lubavad ennast vabalt panna tööle 1800 MHz peal ehk GTX taktil). Seega jääb ainsaks erisuseks veidi vähem *shader*'eid ja väiksem graafikamälu hulk. Graafikamälu 320 GB on samuti rohkem kui peaaegu kõigi varasemate graafikakaartide põlvkondade maksimaalne 256 MB, millest mõni üksik ulatus 512 MB-ni.

Reaalselt tekib vajadus sellest suurema graafikamälu järele ainult hiigelsuurte monitoride omanikel (nt 24" lahutusega 1920 x 1200 ja 30" lahutusega 2560 x 1600).

Nii suurte monitoride omanikke on aga siiani terves maailmas äärmiselt vähe ja kes on juba sellise monitori ostnud, neile pakub MLA võimaluse 4050 krooni eest vahetada GTS-versioon kiireima GTX-kaardi vastu.

Kui me vaatame selle kaardi testitulemusi, siis madalamate lahutuste ja DirectX 9 mängude/testide juures on need kaardid pea sama kiired – vahe tuleb sisse alles ülisuurte lahutuste juures kõiki efekte ja pildiparandusrežiime sisse lülitades. Samas on see kaart peaaegu poole odavam vanemast vennast.

Mängurile mõeldud

Et kogu ilu oleks veelgi täiuslikum, on MLA oma komplekti varustanud parima klaviatuuri-hiire lahendusega meie turul. Logitechi spetsiaalselt mänguritele suunatud klaviatuur G-15 on sinise taustavalgustusega ja seda on mugav hämaras kasutada.

Sellel klaviatuuril on 54 programmeeritavat lisanuppu (tegelikult 18 nuppu kolmes ümberlülitatavas pangas), millele saab veebist tõmmata valmis makrosid ja neid ka ise salvestada. Logitech G-5 on mänguritele suunatud hiir, mis on kiireima reaktsiooni ja häirete vältimise nimel siiani „sabaga", sest mängurite tõsisem seltskond traadita hiirtest suuremat ei pea.

Vastavalt mängu nõudmistele saab hiire tundlikkust muuta ning selle kaalu lisavihtidega tõsta või langetada.

Viimase tähelepanekuna peab mainima, et MLA kasutatud Nitro korpus on vaatamata sinna majutatud suurtele võimsustele erakordselt vaikne – ka meetri kaugusel masinast tuleb ikka kõvasti kuulmist pingutada, et aru saada, kas masin töötab. Selle eest tootjale kõva kiitus.

[d] VEIKO TAMM

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: QuadCore Intel Core 2 Extreme QX6700, 2,666 GHz
Operatiivmälu: 2 GB (2 x 1 GB) DDR2-800 DDR2, Corsair XMS2 CM2X1024-6400C4, 4-4-4-12
Kiibistik: Intel Glenwood-DG i975X
Emaplaat: Intel Bad Axe 2 D975XBX2
Kõvaketas: 640 GB (2 x 320 GB) Seagate Barracuda 7200.9 SATA-2 @ RAID 0
Graafikakaart: MSI NVIDIA GeForce 8800 GTS (G80GTS GPU) 575/1350 MHz, 320 MB @ 1700 MHz
Optiline seade: DVD-RW seade
Ühendused: võrgukaart, helikaart, FireWire, USB, mälukaardilugeja (CF, SD, MS, MS Pro, SM)
Muud: Logitech G-15 klaviatuur, Logitech G-5 hiir
Tarkvara: Windows Vista Professional Media Center

[TESTITULEMUSED]

3DMark 01: 35 131
3DMark 03: 22 585
3DMark 05: 12 871
3DMark 06: 9892
PCMark 05: 8737
Protsessor: 8523
Mälu: 5556
Kõvaketas: 7456
Graafika: 103999

[d] HINNANG:

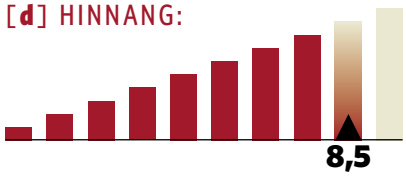

8,5

Kõige-kõige-kõige arvuti. Koosneb parimatest osadest, on väga kiire. Miinuspoolel loomulikult üsna krõbe hind.

Must ülikond moodsa laia lõikega

LENOVO THINKPAD T60 MUDEL 8744-HDG, küsi arvutipoodidest, umbes 26 000 krooni

ThinkPadi sülearvutid on väliselt muutumatutena püsinud aastaid. IBM ning hiljem ka Lenovo on jäänud seisukohale, et kui ei meeldi, ära osta, meie oma sülearvutist värvilist ja läikivat juudi jõulupuud ei tee.

● Nagu iga teinegi ThinkPad, on ka T60 nagu must ülikond: soliidne, kuid üksluine. Kui otsida arvutit eputamiseks, siis on T60 vale valik. Vanemate T-seeria sülearvutite kasutajatele on lai ekraan võõras, kuid sellega harjub kiiresti, seda enam, et see ei läigi ning on tõeliselt silmasõbralik. Kõige enam üllataski ekraani hea vaatenurk. Tavaliselt on sülearvutite ekraanid keskpärased ning positiivselt saab esile tõsta üksikuid, kuid T60 ekraan kuulub viimaste hulka. Nagu iga LCD-ekraani puhul, tuhmuvad ka sellel värvid kui küljelt või ülevalt-alt nurga alt vaadata, kuid pelgalt arvuti tagant püsti tõustes ei muutu valge kollaseks või sinine halliks ning ka päris küljelt vaadates ei muutu ekraanipilt loetamatuks.

Kirjuta terviseks

Kui igalt ThinkPadi arvutilt midagi oodata, siis on selleks kindlasti hea klaviatuur. Kes otsib endale kirjatöö jaoks arvutit, selle rõõmuks võin kinnitada, et sülearvutitele tüüpilist pehmet klaviatuuri siit ei leia. Klahvid ei vaju läbi ning pimetrükkimisel ei teki kahtlust, kas klahvivajutus oli ikka piisavalt tugev ja tekitas vajaliku tähe või mitte.

Kuigi T60 pole otseselt mõeldud mänguarvutiks, lubavad hetkel saadaolevaist üks kiiremaid protsessoreid ning mitte küll tippvideokaart, kuid siiski igati asjakohane ATI Radeon X1400 ajaviiteks mängida küll.

Tipp-topp tarkvara

Võib kindlalt öelda, et vähemalt kolmandiku arvuti väärtusest moodustab Lenovo haldustarkvara, mis annab kõigile teistele PC sülearvutitele pika puuga. Draiverite ning isegi BIOSe uuendmine on nii lollikindel, et ma julgeksin oma emal seda teha lasta. Mitme erineva autentimisviisiga WiFi-levialade ning seadistustega võrkude vahel liikumine, millega tavaliselt kaasneb hulgalselt peavalu, on tänu võrguprofiilide haldustarkvarale imelihtne.

Ei tea, kas tuleb see nüüd suurest korpusest, mis väiksemast rohkem resoneerib, või millestki muust, kuid vaikseks seda arvutit nimetada ei saa. Vanemaid T-seeria ThinkPade kimbutanud vinguva ventilaatori häda küll pole, kuid kõvaketas sahistab ja jahutusventilaator vuhistab siiski piisavalt, et öösel vaikses toas töötegemist häirida. Kontorisaginast või päeval tänavalt kostvast taustamürast ventilaator siiski õnneks üle ei käi.

Lauale tööarvutiks sobib laia ekraaniga T60 ideaalselt, kuid kindlasti pole tegu mängu- ega multimeediaarvutiga. Saab filme vaadata ja muusikat kuulata, kuid pilti telerisse suunata ei saa, mälukaardilugejat sisse ehitatud pole ning samuti puudub FireWire-liides. Selle arvuti puhul kergitavad hinda tagatud koostekvaliteet ning kolmeaastane garantii.

[d] SVEN VAHAR

[TESTITULEMUSED]

PCMark 05: 4240
Protsessor: 4989
Mälu: 3874
Graafika: 2106
Kõvaketas: 3151
3DMark 03: 5107
3DMark 06: 782
Akutest: 1:53

[TEHNILISED ANDMED]

Protsessor: Intel Core 2 Duo T7200 (2 GHz)
Mälu: 1 GB
Kõvaketas: 120 GB, 5400 rpm, SATA
Ekraan: 15,4 tolli, 1680 x 1050 pikslit
Graafika: ATI Radeon X1400 128 MB
Optiline seade: CD-RW/DVD-RW DL
Ühendused: võrgukaart (gigabit), WiFi (Intel 802.11 a/b/g), Bluetooth, modem, infrapuna, VGA-väljund, 3 x USB, kõrva-klapi- ja mikrofonipesa
Muu: juhtkang (lisaks puuteplaadile), sõrmejäljelugeja, PC Card-pesa, ExpressCard-pesa
Tarkvara: MS Windows Vista Business, Nortoni turvatarkvara prooviversioon, Lenovo haldustarkvara, Diskeeper
Kaal: 2,4 kg

[d] HINNANG:

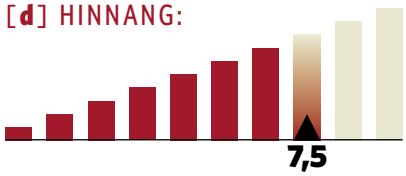

Kallivõitu, kuid hea tööarvuti. Kindla ThinkPadi kvaliteediga korpus ja klaviatuur ning lausa üllatavalt hea ekraani vaatenurk.

Selline peab üks monitor olema

HP LP1965, Zebra, 5120 krooni

Kui eelmises numbris testitud HP monitor meid just üleliia palju ei rõõmustanud, on sellega lugu hoopis teine. Oi-oi kui teine! Seda, et esimene mulje petlik võib olla, tuleb ikka ja jälle tunnistada. Nii ka seekord.

● 19tolline monitor näib moes olevate suuremate ja/või laiekraanmonitoride kõrval lausa tilluke. Kahtlaselt väikse olemise muljet rõhutab veelgi monitori tagasihoidlik raamistus, mis on spartalikult lihtne ja kitsas. Esimene mulje sellest monitorist oli – igav! Järgmine mulje – nõmeda ehitusega! Ent niipea kui paigutada monitor lauale ja ühendada see arvutiga, muutub mulje vaat et vastupidiseks.

Imelik, lase veel üks polka

Imeliku ehitusega jalg ning kinnitusmehhanism, mis esmapilgul mõttetu näib, on tegelikult nutikas ja ruumisäästlik. Monitori pööramisel seisab jalg paigal, pöördub vaid ekraaniosa. Ega selles midagi iseäralikku polekski, kuid tänu sellele, et ekraani saab jalal liigutada ka üles-alla, tõstes ekraani lauapinnast kõvasti kõrgemale kui see teiste monitoride puhul tavaliselt võimalik on, muutub ekraanialune lauapind ka reaalselt kasutatavaks. Kui tavaliselt mahuvad monitori serva alla heal juhul pastakas ja paar kirjaklambrit, siis HP LP1965 serva alla võib edukalt asetada kohvikruusi või hunniku raamatuid. Tõstetava ekraaniga ära harjudes paistavad kõik teised monitorid laual ebaloomulikus asendis kõhutavatena.

Kõrget jalga on monitoril vaja ka selle jaoks, et ekraani saaks püstipidiseks keerata. Pivot-funktsioon töötab laitmatult, monitori rõhtne või püstine asend fikseerub kindlalt ega jää vabisema või ära vajuma. Kui monitori kvaliteeti peaks iseloomustama ühe sõnaga, siis oleks selleks „kindel". Monitor on tugev ja püsib seatud asendis stabiilselt, ümberkukkumise või äravajumise ohtu pole hetkekski.

Rahva lemmik

Teine, millega see monitor üllatab, on pildikvaliteet. Kui paberil olevate numbrite järgi peaksid paljud monitorid võrdsed olema, siis tegelikus elus see nii pole. Vaatenurk on konkurentsitult viimasel ajal testitud monitoride üks paremaid. Toas ei õnnestu lihtsalt leida sellist kohta, kust vaadates poleks tekst ekraanil loetav.

Ka nurga alt vaadates ei esine sellel monitoril värvide võigast moondumist ja asendumist. Kui te mind ei usu, siis uskuge vähemalt meie kujundajat, kes selle monitori enda lauale lohistas ja seda abimonitorina kasutas.

Ainult toore jõuga ähvardades õnnestus mul monitor testimiseks tagasi saada. Muide, HP insenerid on spetsiaalselt mõelnud monitori kasutamisele hämaras toas: rohelise indikaatortulukese saab menüü kaudu välja lülitada!

Ainult ühest asjast on pisut kahju – monitoril puudub analoog-VGA-sisend. Vanemate videokaartide omanikud peavad kasutama kas konverterit või kaardi välja vahetama. See-eest saab mõlema DVI-sisendi vahel lülituda nupuga, sorimata selleks menüüs.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Diagonaal: 19 tolli
Loomulik lahutusvõime: SXGA 1280 x 1024
Piksli suurus: 0,294 mm
Kontrastsus: 1000:1
Heledus: 300 nitti
Reaktsiooniaeg: 6 ms (GTG)
Vaatenurk (H/V): 178˚/178˚
Liidesed: 2xDVI-I
Muu: 2 USB-liidesega USB-hub
Tarbitav võimsus: kuni 55 W
Mõõtmed: 40,4 x 22,3 x 47,8 cm
Kaal: 7,06 kg

[d] HINNANG:

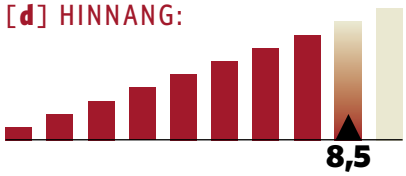

19tollise monitori saab kätte ka odavamalt, kuid HP LP1965 on oma hinda väärt. Ei ole kahju anda kindlat ostusoovitust.

Rohkem hambaid, endiselt nunnu

NIKON D40X JA 18-55MM F/3.5-5.6G ED II, Photopoint, 12 990 krooni

Aasta alguses laskis Nikon üllatuslikult turule lisaversiooni vaid paar kuud müügis olnud kaamerast. On uue mudeli taga turunõudlus („Mu sõbra Canon 400D-l on 10 megapikslit, tahan ka“) või soov vähendada vanema sensori osakaalu tooteportfellis?

● Kuhu me eelmine kord jäimegi? Nikon D40: sensor kuus megapikslit, ergonoomika on oma suuruse kohta väga hea (EF\EL-nupp on veidi „nurga taga“), menüüsüsteem eeskujulik ja sõna otseses mõttes abistav, AF-mootor ja pealmine infotabloo puudub, lihtsustatud 3 alaga teravustamine jne.

Käsitöö aitab ikka hädast välja

Mis muutus? Esiteks, 10megapiksline, mõningatel andmetel D80-st tuttav sensor, mis võimaldab madalamat tundlikkust (ISO 100 endise ISO 200 asemel) ja natuke suuremat pildistamiskiirust (3 kaadrit sekundis varasema 2,5 asemel) ja... teiseks muidugi uus silt. Kuna ülejäänud sisu on viimse kui nupuni täpselt sama, on selle arvustuse puhul tegemist pigem järjejutuga, mille esimene osa ilmus jaanuarikuises [digis] ja selles loos keskenduks eelmisest välja jäänud teemadele.

Esimese asjana sai testitud D40\D40x kritiseerituimat omadust – teravustamismootori puudumist, mistõttu paljude praeguste objektiividega ei saa autofookust kasutada. Tuleb välja, et tänu suhteliselt heale pildiotsijale ei ole tegemist kriitilise probleemiga: korras nägemisega inimene suutis teravustada iga testitava toruga ning Nikoni 60 mm makroobjektiivi oli mugav kasutada isegi minu suhteliselt tõntsi silmaga. Igal juhul on käsitsi teravustamise oskus vajalik igale fotograafiast huvitunule.

Seekord oli katsuda ka komplektis sisalduv standardobjektiiv – 18–55 mm f/3.5-5.6G ED II. Juba D40ga teise versioonini jõudnud tavapärane *kit*-objektiiv on harjumatult kerge, mis teeb sellest koos poolekilose D40x-iga hea reisikaaslase. Kuigi natuke liialt plastmassine, täidab ta oma rolli – olla suhteliselt universaalne, maksta vähe ja teha sealjuures normaalseid fotosid – hästi, alustuseks hea küll.

Ei saa sotti

Mõningad kasutajad on teatanud ka veidi paremast tulemusest kõrge tundlikkusega fotode juures – tehakse ju pidevat tööd, et olemasolevast tehnoloogiast järjest paremat pilti välja pigistada ning seetõttu on uuemal mudelil alati natuke müravabam pilt. Teised kasutajad viitavad müra kasvule, kuna sama suurele sensoripinnale on surutud rohkem elemente. Võta siis kinni.

Punktijagamine on keeruline: miinuspunkt sisulise progressi puudumise eest ja plusspunkt sõsara odavamaks muutmise eest. Kokku sama palju, kui D40 jaanuaris sai.

[d] VILJAR SEPP

[TEHNILISED ANDMED]

Sensor: 10 megapikslit (CCD, 1,5x FOV)
Tundlikkus: 100 – HI-1(3200), Auto
Fokuseerimine: 3 välja, AF-A, AF-S, AF-C, M
Säriaja vahemik: 1/4000 – 30 sek, aegvõte
Pildiformaat: RAW, JPEG, RAW+JPEG(basic)
Pildi suurused: 3008 x 2000, 2256 x 1496, 1504 x 1000
Sarivõte: 3 kaadrit sekundis
Mälukaart: SD/SDHC
Toide: EN-EL9 liitium-ioonaku
Ekraan: 2,5" TFT (230 000 pikslit)
Mõõdud: 126 x 94 x 64 mm
Kaal: 522 g (koos akuga)

[d] HINNANG:

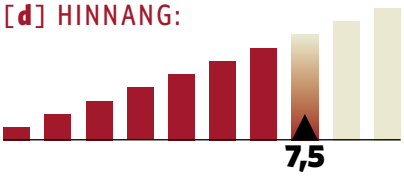

Sõbralik esimeseks peegelkaameraks, millel nüüd rohkem megapiksleid. Ühe objektiiviga D40x ja kahega D40 on samas hinnas...

Kõik valge polegi ülihea

MONITOR SAMSUNG SYNCMASTER 932B, Euronics, 3599 krooni

Samsung teeb nii ilumonitore kui töömonitore, harva suudetakse need kaks ühe kesta sisse panna. Käesoleval juhul see päris hästi õnneks ei läinud, sest vigu leiab selle monitori juurest rohkem, kui vaja oleks, ja virinat jätkub kauemaks.

● Tunnistan, et mulle meeldivad pigem heledad kui tumedad monitorid. Sõltuvalt disainist võib sümpaatne olla igat värvi monitor, aga valge tundub kuidagi sõbralikum ja soojem. SyncMaster 932B mõjub nunnult, veidi isegi lapselikult. Kumer tagakülg ning munakujuline ovaalne jalg jätavad mulje, et monitor on mõeldud pigem lastele kui täiskasvanutele.

Välimusest ei tasu end väga heidutada lasta, tegemist on siiski päris monitoriga, millel küljes kõik hädavajalik. Kui nii mõnedki moodsad monitorid on juba ainult üht tüüpi, DVI-liidesega, siis sellel on veel olemas ka analoog-VGA-liides. Mõlemat sisendit saab korraga kasutada, nende ümberlülitamiseks on välja toodud eraldi nupp. Keskmisele kodukasutajale ei anna see ehk midagi juurde, kuid pädev kasutaja, kes tahab ühe monitori külge ühendada nii põhiarvuti kui ka süle-arvuti või kapi taga seisva serveri, rõõmustab säärase nupu üle kindlasti.

Nõus, kõigega nõus

Ehituselt on SyncMaster 932B lihtsake, ei ole monitor jala peal pööratav ja ega kandenurk pole ka just eriti suur. Selle hinna eest „noogutab“ monitor veidi üles-alla, muud põnevat ta ei tee. Pole sisseehitatud kõlareid ega USB-jaoturit, ent see-eest on sel monitoril midagi, mida näeb isegi kõrgema hinnaklassi monitoridel üliharva: korpuse tagaküljel on monitori tõstmiseks mõeldud sang-õnarus. Monitori võib julgelt ühe käega üles tõsta ja mujale tassida, kartmata, et see käest pudeneb.

[TEHNILISED ANDMED]

Diagonaal: 19 tolli
Loomulik lahutusvõime: SXGA 1280 x 1024
Piksli suurus: 0,294 mm
Kontrastsus: 700 : 1
Heledus: 300 nitti
Reaktsiooniaeg: 5 ms
Vaatenurk (H/V): 160˚/160˚
Liidesed: DVI, VGA
Muu: sang tõstmise hõlbustamiseks
Tarbitav võimsus: kuni 38 W
Mõõtmed: 42 x 42 x 20 cm
Kaal: 4 kg

Paberil tundub kõik ilusam

Sellega aga kiidusõnad piirduvad, sest põhjus, mille pärast selle monitori valima peaks – pildikvaliteet nimelt – valmistas pettumuse. Kui paberilt andmeid lugedes ei tundu 160kraadine vaatenurk üldsegi väiksena, siis monitori taga töötades annab kitsavõitu vaatenurk tunda.

Monitori on hea kasutada ainult siis, kui istuda suhteliselt otse selle ees. Kõrvalt vaadates või ainuüksi laua tagant püsti tõustes pole värvid enam õiged. Kontoritöö ja veebis surfamise puhul pole väga vahet, aga värvitundlikke töid ei julgeks selle monitori taga küll teha.

Ärge saage valesti aru, pilt pole sugugi viletsam kui keskmisel odaval monitoril, vaadata ja mängida kannatab, kuid ma ootasin Samsungilt paraku midagi enamat.

[d] SVEN VAHAR

[d] HINNANG:

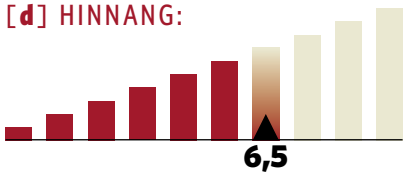

Pretensioonitu disainiga sõbralik monitor, mis võtab laual vähe ruumi, kuid mille pilt üle keskmise ei küüni.

Turundustudengi eksamitöö

NABAZTAG/TAG, Enter, 1997 krooni

Marketingitund ühes Euroopa ülikoolis. „Tänane ülesanne on välja mõelda üks asi, mis ei tee mitte midagi, on pigem tüütu kui vajalik ja maksab palju raha," kõmistab sarvraamidega prillidega professor. „Jean-Pierre, mis oleks teie idee?"

● „Mina mõtlesin välja jänese," raporteerib uhkusest pakatav tudeng. „Tema nimi on Nabaztag ja ta liigutab kõrvu!"

„Tubli, Jean-Pierre. Nüüd mine ja müü see inimestele maha!"

Kui Nabaztagi loomine just niimoodi ei käinud, siis on raske ette kujutada, kuidas või milliste ainete mõju all see üldse käis. Meil on hea meel tõdeda, et esimest korda [digi] kaheaastase ajaloo jooksul on testis täiesti mõttetu seade. Vidin, mis ei tee mitte midagi. Mitte kui ainumast asja. Peaaegu.

Nabaztag on internetijänes ehk jänese moodi loom, mis läbi su koduse WiFi-võrgu internetis käib. Ja teeb mida? Nüüd alles läheb põnevaks.

Ta ei maga, ta ei söö

Tegelikult on Nabaztag ühe *online*-keskkonna füüsiline kehastus su kodus. See on mõnes mõttes Orkuti moodi veebisait, kus inimestel on kontod, seal liiguvad sõnumid ja nii edasi. Läbi veebi saab su jänesele saata tervitusi, nii isekirjutatuid kui valmisklippe. Isekirjutatud klipid loeb jänes kõnesüntesaatori abil ette, valmisklipid kõlavad läbi jänesesse ehitatud kõlari täies ehtsuses.

Läbi sellesama keskkonna saab jänesele saata ka muusikapalasid, mida ta siis kõrvu pööritades ja kõhul olevaid tulesid vilgutades ette kannab. Kujutad nüüd ette, et ajad rahulikult omi asju, järsku hakkavad jänesel kõrvad pöörlema ja sealt kostub mõni muusikapala, mille keegi inimene on su jänesele saatnud? Friiki.

Ega jänese liikumise järgi aru ei saagi, kellelt sõnum on, tema lihtsalt kannab saabunud teate ette. Seejärel tuleb avada brauser, logida Nabaztag.com portaali sisse ja oma postkastist vaadata, kes mis info saatis.

Teine variant on paluda jänesel uudiseid ja e-posti lugeda. Minu ägedaimad hetked Nabaztagiga koos elades olid öösiti kella kolme paiku, kui ta otsustas hakata ette lugema Guardiani ja Slashdoti uudiseid täiest kõrist veidi kange kõnesüntesaatori häälega. Muidugi oleksin ma võinud talle konfiguratsioonis öelda, mis kell ta magama läheb ja mis kell ärkab, aga ma unustasin ära.

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendused: WiFi (a/b/g), kõrvaklapiväljund, sisseehitatud mikrofon häälkäsklusteks, sisseehitatud kõlar
Mängib: *podcast*'e, audioraamatuid, MP3-muusikat
Muud: loeb e-posti ja RSS-sööteid

Kõrvadega jututeema

Saate nüüd siis aru, millega tegu on? Ei saa? Mina ka ei saa. Olgu siis veel kord öeldud: see armas valge jänes ei tee absoluutselt mitte midagi kasulikku. Ta on kohati tüütu. Ta on täiesti ebavajalik. Aga ta on armas ja paneb sulle külla tulnud inimesed silmi pööritama. Hea taevas ja põrgu, MIS ASI see veel on, küsivad nad. Ja sa saad neile vastuseks ainult naeratada, sest sa ise ka ei mõista täpselt, MIS ASI see on.

Kogu selle lõbu kõrval on kahju öelda, et Nabaztagi töölesaamine on üks paras ettevõtmine. WPA-võtmega kaitstud WiFi-võrku ta logida ei suutnudki, nii et tema kasutuselevõtuks tuli oma WiFi-võrgult parool maha võtta. Konfigureerimisele kulus hea mitu tundi aega, mida on ühe mänguasja kohta ilmselgelt liiga palju.

[d] HENRIK ROONEMAA

[d] HINNANG:

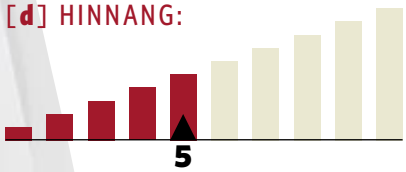

Mõttetu, aga eriline ja haige fantaasia viljana sündinud mänguasi. Kui tahad uudiseid lugevat valget jänest, on Nabaztag just sulle.

Silmadega vaadatakse, mitte näppudega

SONY ERICSSON K550I, küsi mobiilipoodidest, 3400–3800 krooni

K550i on Sony Ericssoni keskmise hinnaga eputamistelefon. Teeb pilte ja mängib muusikat, aga kas sellega ka helistada saab? Vana kooli Ericssoni kasutaja raporteerib, kas ilu ka patta sünnib panna.

● Ma olen lihtsate vajadustega lihtne mees. Mul on vaja telefoni, mis oleks kena, kuid mitte peenutsev, mis mahuks taskusse, kuid mis ei libiseks sõrmede vahelt välja ning mille kasutamist ei segaks mitte-telefonilikud funktsioonid. Ma olen telefonikonservatiiv.

Läigib mis kole

K550i tegi mind ettevaatlikuks juba oma väljanägemisega. Läikiv ja kiiskavate nikkelnuppudega õhuke telefon ei saa ometi hea olla, ega ju? Olles vana Sony Ericsson T68i kasutaja, avastasin aga, et kõik on üsna tuttav ja käepärane.

Menüüdes liikumine sujub lihasmälu toel ning kõik lisatoimingud on piisavalt intuitiivsed, et neist käsiraamatu abita aru saada. Vana kooli kasutaja poolt saab K550i selles osas küll tugevad plusspunktid.

Kaamera on kahemegapiksline, autofookusega ja moodne, sellega päevavalges väljas tehtud pildid kõlbavad täiesti veebis kasutada.

Kui nihutada objektiivi eest klapp ära, on kaamera töövalmis ja telefoni klahvilukku pole vaja avada. Õnneks on klapp säärase ehitusega, et taskust telefoni välja urgitsedes see ei avane. Ka pleierifunktsiooni saab sisse lülitada klahvilukku avamata.

Ekraan on suur ja mõnus, heledust jagub ka öösel toas valguse näitamiseks, kuid ekraani kustumisaja seadistust ei õnnestunud leida ning 15 sekundit klaviatuuri lukustumiseks ja 20 sekundit ekraani täieliku pimendumiseni tunduvad vahel liiga lühikesed.

Kasvata küüned, mees

Paadunud arvutikasutajaid kindlasti rõõmustab tõik, et telefoni saab laadida USB-kaabli kaudu, seda on märksa lihtsam kaasas kanda kui laadijat. Paraku aga ei tööta USB-kaudu laadimise ajal kõnefunktsioonid ning aparaat on telefonina kasutu. Näib, et kõike head korraga ikka ei saa.

Selle telefoni juures leidub ikkagi midagi, mille puhul on disaini pärast lõivu makstud mugavusele, ja kahjuks on selleks nupud. Imepeenikesed liistakud, mis nuppude aset täidavad, näevad vinged välja, kuid on tuimad.

Vältimaks mitme nupu korraga vajutamist, pidin nuppe suruma pöidlaküünega, kuid kuna nupud reageerivad vaid keskelt, frustreeris see mind veelgi enam.

Pikkade sõnumite kirjutamine on vaevalisem, kui see olla võiks või isegi tohiks, sest tänapäeval on telefonidega palju kirjutada.

[d] SVEN VAHAR

[TEHNILISED ANDMED]

Võrk: kolmesageduslik
Ekraan: 176 x 220 pikslit, 256 000 värvitooni
Kaamera: 2 megapikslit
Kõneaeg: kuni 7 tundi, ooteaeg kuni 350 tundi
Andmeside: GPRS, HSCSD, EDGE, Bluetooth, infrapuna, USB
Mälu: 64 MB
Mõõtmed: 10,2 x 4,6 x 1,4 cm
Kaal: 85 g

[d] HINNANG:

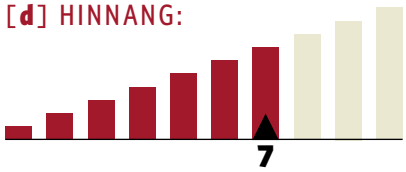

Kena ja moodne telefon, millega saab rääkida ja muusikat kuulata, kuid sõnumite kirjutamiseks tuleb varuda kõvasti kannatust.

veebimajutus.ee

webhosting | .ee .eu .com domeenide registreerimine | tasuta koduleht

Sinise silmaga karp

PHILIPS SPE3050CC, Euronics, 3299 krooni

Toode ja selle pakend räägivad sageli teineteisest veidi mööda. Aga mitte seekord. Philipsi välise kõvaketta karbil ilutsev kiri „Easy storage extension" läheb täielikult täppi, sest midagi lihtsamat kui selle ketta kasutamine on raske ette kujutada.

Philips ise muidugi kõvakettaid tegema pole hakanud ja nii on karbi südameks (või pigem maoks) valitud Hitachi Deskstari 3,5tolliste ketaste perekonna 500 GB mudel. Ketta pöörlemiskiirus on 7200 rpm, vahemälu 8 MB ja otsinguaeg 8,5 millisekundit. Ehk siis – Philipsi kõvakettakarbis on sama kõvaketas, mis muidu leiab oma kodu paljudes arvutikorpustes.

Hitachi ketta ümber on Philips ehitanud aga korraliku kesta. Matt alumiiniumkorpus teeb vidina raskeks, kuid jätab tugeva mulje. Välimus ütleb sama – hall mustade lisanditega annab märku, et eputada karbiga ei saa, kuid piinlikkust ei tekita see samuti. Pealegi on tal sinisest valgusdioodist silm, mis siniste LEDide võidukäiku arvestades peaks rahvale peale minema. Või nad hulluks ajama. Olgu, kuidas on, aga LEDi ülesanne on näidata ketta tööd, mistõttu „silm" end aeg-ajalt vilgutab. Põhja alla on kleebitud kummiribad, mis vähendavad libisemisohtu ja summutavad väikest vibratsiooni.

Vile ja käivitus

Nüüd jõuame selle lihtsa kohani. Toitekaabel vooluvõrku, USB-kaabel arvuti külge, vajutus kõvakettakarbi ainukesele nupule (sisse-välja) ja mõne sekundi pärast on kasutajal käepärast 465 GB. Jah, 465, sest kõvaketaste ja tarkvara kirjutajad mõõdavad veidi erinevalt. Aga sedagi on paras hulk. Windows XP leiab karbi loogilise Philips External Hard Diski nime all. Kettamassiiv on eelnevalt formaaditud NTFS-partitsiooni, mis peale XP on arusaadav ka Windows 2000-le ja Vistale. Maci puhul vajab ketas ümberformaatimist, Linuxist pole juttugi. Kõigi eelduste kohaselt aga ei teki ka Linuxil Philipsiga suhtlemisel probleeme. Mõningatele kataloogidele lisaks on kettal ka kasutusjuhend (sama sisuga, mis karbis oleval paberil) ja garantiidokumentatsioon PDFina.

Käima läheb Philips vilinaga, aga töötades on karp vaikne. Omaette ta vuhiseb, kuid eeldades, et oma elupaiga leiab karp arvutil või selle lähistel, mitte padja asendajana, siis pole see vuhin üldiselt muust mürast eristatav. Paigutamisel tuleks aga arvestada, et Philips kütab end soojaks ja umbsele kohale tuleks eelistada õhuringlusega asukohta.

Oma tarkvara pole Philips kaasa andnud. Kuni pole vaja teha krüptitud failihoidmist, siis ei tunne sellest ka puudust. Tarkvarast rääkides – väljalülitamine käib nagu USB-andmekandjatega ikka. All paremal kella kõrval oleval *Tray* real tuleb teha *Safe Remove* ja alles seejärel võib Philipsi nupust kinni lükata.

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendus: USB 1.1 või 2.0
Mahutavus: 500 GB (reaalselt 465 GB)
Pöörlemiskiirus: 7200 rpm
Vahemälu: 8 MB
Otsinguaeg: 8,5 millisekundit

Korralik pakkumine

Sisselülitamisest töövalmiduseni kulub Philipsil veidi üle kümne sekundi. Muudest kiirusomadustest pole palju rääkida. USB 2.0 ühendus seab oma piiri ja see on 480 MB sekundis. Igasugune lugemine ja kirjutamine sõltub aga alati failide hulgast. Reaalsuses loeb ja kirjutab Philips 12 faili kogumahuga 8 GB 7–8 minutiga. Filmide ja piltide vaatamine ning muusika kuulamine Philipsi kettalt pole mingi probleem, ja selliseks andmete säilitamiseks lisakettad üldiselt mõeldud ongi.

3300kroonise hinna puhul on tegu korraliku pakkumisega. Vaid 600 krooni vähemaga saab ainult sees oleva Hitachi kõvaketta, kuid siin on kaasas portatiivne, vaikne ja kindel karp, toitekaablid, andmevahetuskaabel ning kohe kasutusvalmis ketas. Samas pakuvad teised tootjad selliste ketaste korral ka ühe nupuga varukoopiate tegemist ja muid huvitavaid lahendusi, nii et selles mõttes on Philipsi karp üsna askeetlik. Kui sulle see sobib, siis on see hea karp.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

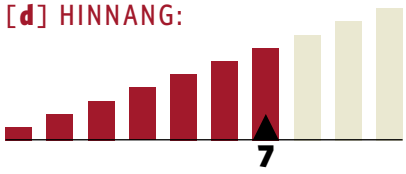

Philips on Hitachi kõvaketta ümber ehitanud korraliku tugeva karbi. Aga oleksime tahtnud näha veidi rohkem lisafunktsioone.

Elisa mobiilne internet alates 99.- kuus

Kas oled olnud olukorras, kus vajad internetti kontorist eemal olles?
Kohas, kus pole WiFi levi ega interneti püsiühendust, aga vajad kiiresti ligipääsu oma e-kirjadele või mõnele veebilehele, aitab sind mobiilne internet.

Kas mobiilne internet peabki nii kallis olema?
Kui juba kasutad mobiilset internetti, siis tead, et hetkel pakutav teenus on liiga kallis. Iga e-kirja laadimist ja veebilehe vaatamist tuleb hoolega jälgida, et kulud üle pea ei kasvaks.

Lahenduseks on Elisa uudne mobiilse interneti teenus!
Elisa pakub ainsana Eestis unikaalseid M-Internet pakette, millega saab fikseeritud kuutasu eest piiramatus mahus mobiilset internetti kasutada. Nüüd võid olla internetis ükskõik kus ja ükskõik kui palju, ning seda alates 99.- eest kuus!

Nüüd ka M-Interneti SIM-kaardiga 3,5G modemid soodsa hinnaga. Mugavaim viis olla kindel, et internet on alati kättesaadav.

499.-

Kehtib liitumisel paketiga:
elisa M-Internet 349
Tavahind 3999.-

Lisainfo Elisa klienditeeninduse telefonil 6 600 600 ja www.elisa.ee

elisa
Teeme suhtlemise lihtsaks

acc
ACME COMPUTER COMPONENTS

KOJU JA

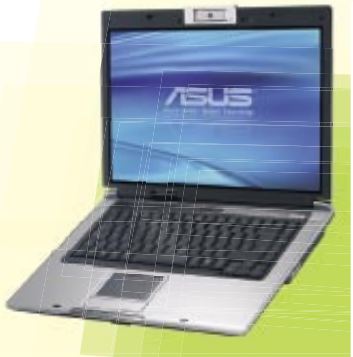

ASUS F5R
Ekraan: 15.4 WXGA Glare/Splendid
Protsessor: Core Duo T2080 1.7GHz/ 1MB/533FSB
VGA: ATI-M X200 128MB
RAM: 1x1024MB DD2-533
HDD: 120GB 5400 rpm
Muu: SM DL 8xDVD +/-RW, WLAN 802.11g, DOS, arvutikott, hiir, 4x USB 2.0, infrapuna, kaardilugeja, 1,3M kaamera, 6 cell aku, ExpressCard pesa 2,6 kg, Eng

ASUS

12 990.-

XEROX LCD XA7-17i 17”
81KHz
punktisuurus 0.264
kontrast 600:1
reaktsiooniaeg 8ms
heledus 300 cd/m2
/vaatenurk H=150, V=130
TCO99
DVI
XShield klaas
647Lt

XEROX

2879.-

AcmeBook Force AB09-Z96J
Ekraan: 15.4 WXGA
VGA: ATI x1600
Protsessor: Core 2 Duo T7200
RAM: 2GB
HDD: 120GB
Muu: ilma operatsioonisüsteemita, arvutikott, hiir, Bluetooth, DL DVD RW, 9 cell aku, WLAN 802.11 abg, gigabit LAN, 4x USB 2.0, IEEE 1394, S-video TV-väljund, ExpressCard pesa, kaks mikrofoni, sisseehitatud veebikaamera, 3,25 kg

acme

18 790.-

Asus VW192S 19”
laiekraan LCD
80kHz
puntkisuurus 0.285
kontrast 800:1
reaktsiooiaeg 5ms
vaatenurk H=160 V=160
heledus cd/m2
kõlarid
must

2927.-

ASUS

Toshiba Satellite A100-011
Ekraan: 15.4 WXGA TruBrite
Protsessor: Core 2 Duo T5600 1.83GHz/ 2MB/667FSB
RAM: 1024 DDR2-533
Graafika: GF 7600 256MB
HDD: 160GB 5400rpm
Muu: SM DL DVD+/-RW, WLAN 802.11g, BT, Vista HP, 4x USB 2.0, IEEE 1394, S-video TV-väljund, kaardilugeja, 2-tunnine aku, 2,7 kg

TOSHIBA

18 490.-

Canon Digital IXUS 75 Black
7.1 megapikslit, 3x optiline suum (12x koos digitaal-suumiga), DIGIC III protsessor, 3-tolline LCD, USB 2.0, AV-liidesed

Canon

4497.-

ASUS P535 + GPS/GPRS
Intel 520MHz CPU, 2.8-tolline 240X320 ekraan, miniSD kaardipesa, 64MB SDRAM, 256MB Flash, WLAN 802.11g, BT, infrapuna, USB, 2.0M kaamera, 1300mAh aku, auto-laadija, hoidja, USB-kaabel, peakomplekt, karp, 140g

ASUS

7490.-

Sony DSC W55p Pink
7.2 megapikslit, 3x optiline suum, 2,5-tolline LCD, 56MB sisemine mälu, Li-ion aku (G)

Canon

3067.-

KONTORISSE

CANON MD110 LIGHT GREY "MINIDV" VIDEOKAAMERA
0.8 megapikslit, 35x optiline suum, 2,7-tolline LCD, kõrgresolutsiooniline 16:9, USB 2.0, AV-liidesed, BP-2L5, välise mikrofoni liides

5137.-

Canon

Mpio FY800 1GB/2GB MP3 mängija
õhuke, FM-raadio, salvestamine, SD kaardi pesa, hääljuhtimisega salvestusfunktsioon, USB 2.0, 4-realine LCD, 15h taaslaetav aku, alumiiniumist aluskest

997.-/1197.-

DIGITAL COOL mpio

Sony DCRSR190E
40GB HDD, 4.0M üksikkaadrisalvestus, ClearVid CMOS sensor CZ-T* 10x optiline suum, 2.7-tolline WHLCD, ei ole CVF, välk, ruumiline helisalvestus sisseehitatud mikrofoniga, SSS, lihtne H/S/S ja LCD-suum, Multi-Lan, Act.Int Shoe, TP, InfoLi (H), R, USB 2.0 (väljund), H.Statio

12 069.-

SONY

DIGITAL COOL mpio

MPIO FL500 1GB/2GB MP3-MÄNGIJA
FM-raadio, salvestamine, häälsalvestus, USB 2.0, 3-realine LCD, 15h taaslaetav aku, 7EQ-režiimi, analoogisarnane

917.-/1097.-

Holux M-1000 GPS-vastuvõtja
Bluetooth, 32 kanalit, WAAS, EGNOS tugi, 17h Li aku, autolaadija, 43x67x17,6mm

1099.-

HOLUX

Mpio ML100 1GB/2GB MP3-mängija
FM-raadio, salvestamine, hääljuhtimisega salvestusfunktsioon, USB 2.0, 128x64 4-realine LCD, 20h AAA patarei, 7EQ-režiimi

827.-/997.-

DIGITAL COOL mpio

Microlab PRO1 2.0 kõlarid, 60W RMS (30W+30W), kaugjuhtimine, võimendi

957.-

microlab feel different

Mpio MG100 1GB/2GB/ 4GB Audio/Video mängija
FM-raadio, salvestamine, hääljuhtimisega salvestusfunktsioon, USB 2.0, 1,5-tolline värviline LCD, 20h taaslaetav aku, tekstivaatur

1097.-/1297.-/1437.-

DIGITAL COOL mpio

SUPERTEST

EGERT KAMENIK JA HELIN LOIK

Palun mulle üks sülearvuti!

Arvuti ostmine on alati vastutusrikas ülesanne, eriti kui see on su elu esimene ise ostetud arvuti. Kes meist poleks kuulnud kuulujutte arvutipoodidest, kus klientidele puru silma aetakse ja külmalt pahna pähe määritakse? [digi] kontrollis järele.

● Valisime välja kaheksa arvutipoodi, kuhu võhikust arvutiostja sattuda võiks - need on Eesti tuntumad ning suuremates kaubanduskeskustes asuvad poed, kuhu ka mittespetsialist teab ja julgeb minna,- ning jätsime kõrvale „päris“ arvutipoed, kuhu keskmine arvutivõhik vast nii sageli ei satu. Seadsime eesmärgiks välja selgitada, kuidas suhtutakse üsna rumalasse klienti, kes arvuti tehnilisest poolest midagi ei jaga, kuid kes esitab hulga rumalaid küsimusi ning tahab, et talle kõik üksipulgi lahti seletataks.

Esindused, kuhu minna, valisime kõik Tallinnast ja kõik juhuslikult, kuid samas püüdsime jälgida, et nad ei asuks päris ühes kaubanduskeskuses.

Keskmise kliendi pilgu läbi

Loomulikult võib mõni pärast testitulemuste selgumist öelda, et me sattusime kogemata kehvema müüja otsa või kui me oleksime nende firma mõnes teises esinduses käinud, oleksime saanud veel palju parema teeninduse osaliseks. Kui nii, siis soovitame neil firmadel edaspidi ka oma reklaamides märkida, millistes nende esindustes võib käia ja millistes mitte.

Ükski müüja ei teadnud, et me oleme ajakirjast ja teeme testi. Kõigi jaoks oli meie ostja üks tavaline mees, kes astub salongi sisse mõttega osta endale sülearvuti. Me ei keerutanud näpu otsas džiibivõtmeid ega vehkinud viiesajastega, vaid üritasime kehastuda võimalikult tagasihoidlikuks keskmiseks kliendiks.

Oskusteavet jäi vajaka

Legendi järgi soovis võhik osta koduseks kasutamiseks sülearvutit, soovitavalt 15tollise ekraaniga. Sellist, mida saaks vahel ka kaasas kanda. Arvuti hinnaklassiks pidi jääma 10 000 kuni 20 000 krooni. Tahtsime näha, kuidas müüjad sellise kliendiga hakkama saavad ning mida talle pakuvad. Ebapädevate müüjate tabamiseks mõtlesime välja küsimused, millele on võimalik vastata vaid ise asja hästi teades.

Näiteks selgus, et kõik müüjad ei tea päris hästi, mis vahe on erinevate protsessorite, eri tüüpi liideste või kaardipesade vahel. Samuti tahtsime teada, kas nad oskavad pakkuda alternatiivi MS Office'i tarkvarapaketile või soovitada mõnda tasuta viirusetõrjet. Küsimused valisime meelega ignorantsed, et müüjale jääks võimalus häma ajada (kas laiekraan on heledam? kui palju pilte arvutisse mahub? kas odav printer arvutiga sobib?) või vassida.

Kohe tuleb ära öelda, et nii uskumatu, kui see ka pole, jäi kõikidest kauplustest positiivne mulje ning silti „iga hinna eest eemale hoida“ ei ole vaja ühelegi neist külge kleepida. Erinevused ilmnesid peamiselt müüjate pädevuses ja kaubavalikus, kuid pahatahtlikult kallist kaupa pähe määrida või asjatundmatut klienti lohku tõmmata ei üritatud küll mitte üheski kaupluses.

Kolmes kaupluses olid ostunõuandjaiks naisterahvad, neist kaks müüjaõpilased (Entre ja K-Arvutisalong), kuid vastupidiselt kartustele osutusid just naised vaat et kõige praktilisemateks nõuandjateks, kes oskasid kõige paremini näha kliendi tegelikke soove ning anda arvuti valikuks lihtsaid ja pragmaatilisi näpunäiteid.

[d] SVEN VAHAR

KUIDAS ME TESTISIME

Suhtumine: Personali sõbralikkus, abivalmidus ja vastutulek. Kas kuulatakse klienti või räägitakse kangekaelselt oma juttu?
Pädevus: Teemaga kursis olek, teadmised müüdavatest toodetest, omaenese teadmiste adekvaatne hindamine.
Kaubavalik: Kui hea on poes pakutav arvutite valik?

Pädev ja praktiline

ARVUTIPOOD (MIKROMAAILM) MUSTIKA KESKUSES: soovitatud arvuti Lenovo 3000 N100, hind 15 500 krooni

[digi] TESTI VÕITJA

● Tööpäeva lõpul, kui kauplusse sisse astusin, kartsin, et ehk on müüjad päevast väsinud ja tõredad ning valmistusin igaks juhuks kannatlik olema. Ent selgus, et seda polegi vaja. Oma töö juurest leti tagant appi tõtanud müüja oli sõbralik, kordagi ei tajunud suhtumist „kaua ma siin sinuga jändan", otse vastupidi.

Silma torkas probleemikeskne lähenemine. Arvutisoovitusi sain alles siis, kui minult oli küsitud, mida ma arvutiga tegema hakkan ning millises hinnavahemikus võiks soovitav masin olla.

Müüja oli väga pädev, seda ka tehnilistes peensustes, ning kordagi ei õnnestunud teda naiivsete küsimustega segadusse ajada või hämama sundida. Jutust kõlas läbi konkreetne isiklik praktiline kogemus ning soovitatud arvutid jäid pigem hinnaskaala alumisse ja keskmisse kui ülemisse otsa. See oli ainuke pood, kus küsiti, kas tulevikus on arvutiga plaanis midagi muud tegema hakata, et vastavalt sellele siis juba muud välja pakkuda. Kõlama jäi, et arvuti tuleb valida vastavalt vajadusele, mitte margile või väljanägemisele. Ka keerulisemad asjad suutis müüja selgeks teha arusaadavas eesti keeles erialast terminoloogiat kasutamata.

HP kõrvale julges soovitada ka Lenovot ja Acerit, kuid ei käinud peale ega üritanud viletsat kaupa võhikule maha müüa. Windows Vista ja Windows XP erinevus oli müüjale endale selge ning ta suutis seda ka arusaadavalt edasi anda. Soovitas pigem konservatiivset lähenemist – oodata, kuniks Vista end sisse töötab.

> Pakutud arvuti on asjalik, ei liiga uhke ega liiga vilets.

[d] HINNANG:

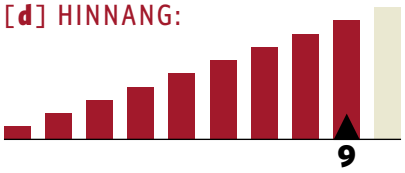

Suhtumine	9
Pädevus	10
Kaubavalik	8

Osta usaldaks kas või kinnisilmi. Müüdid noortest müüjatestitipoistest, kes võhikuid ei salli, ei vasta ilmselgelt tõele.

Enesekindel ja teadlik

ONOFF SIKUPILLI KESKUSES: soovitatud arvuti HP 6250, hind 15 918 krooni

● Võib kindlalt öelda, et külastatud kauplustest kõige pädevam müüja oli just ONOFFis. Algul jäi kidakeelsest müüjast mulje, et ta ei taha eriti oma aega rumalaid küsimusi esitava kliendi peale raisata, kuid jutu käigus sulas ta üles ning muutus märksa jutukamaks ning lausa lõbusaks. Spetsialisti oli tema jutust tunda ning ei jäänud mingit kahtlust, et tegemist on tõesti asjatundjaga.

Soovitud hinnavahemikus oskas kohe välja pakkuda kaks konkreetset mudelit, ühe suurema ja kallima, teise väiksema ja odavama. Tal oli kindel ettekujutus, milline sülearvuti mu vajadustele vastab. Muutunud soovide korral oskas ta kohe esile tuua mõne muu sobiva arvuti. See sisendas kindlust, et igal juhul saan ma siin oma ostu tehtud ning et mulle on nõuandjaks keegi, kes asja jagab.

Nagu enamiku teistegi müüjate puhul võis täheldada, oli jutt algul nii tehniline, et vähegi võhiklikum klient kukuks kohe ree pealt maha. Ent tabades ära, et ma ei taha tehnilistest andmetest midagi teada, suutis müüja kiirelt ümber häälestuda. Kõik küsimused said põhjaliku vastuse, tuli ainult osata küsida.

Müüja oli abivalmilt nõus kas või kohe näitama, kuidas klaviatuur Windows Vista all eestikeelseks seadistada. MS Office'i alternatiivina mainis müüja OpenOffice.Org'i paketti, sedasama tegi peale tema veel vaid K-Arvutisalongi tütarlaps. Oskas väga täpselt selgitada Vista ja XP erinevusi ning veenvalt seletada, miks just see arvuti võiks sobida kodukasutusse.

> Kodu- ja ärikasutajal osatakse vahet teha ja see meile meeldib.

[d] HINNANG:

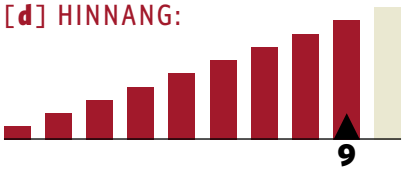

Suhtumine	8
Pädevus	10
Kaubavalik	9

Ilmselgelt pädevaid soovitusi ja arvutipakkumist julgeks vabalt kuulda võtta, eriti kui kauba peale veel täieliku selgitustöö saab.

Sõbralik ja soe

ELION KRISTIINE KESKUSES: soovitatud arvuti HP dv6358, hind 15 490 krooni

● Tunnistan, et Elioni läksin eelarvamusega. Arvasin, et leian eest telefonifriigid, kes sülearvutite kohta paberilt näpuga järge ajavad. Eksisin. See oli ainus koht, kus ma ise ei pidanud kellegi tähelepanu üritama püüda, vaid kus mind tähele pandi.

Pärast vajaduste väljaselgitamist tegi müüja mulle selgeks, et sisuliselt ajaks asja ära ka kõige odavam vitriinis olev arvuti, ning oli nõus seda ka müügiks pakkuma. Ometi oli ta valmis tutvustama kõiki arvuteid. Algul kasutas ta jutu sees tehnilisi termineid ja viitas konfiguratsiooniparameetritele, kuid nähes mu nõutut nägu, orienteerus ümber ja pruukis lihtsaid ja arusaadavaid sõnu.

Ka tema ei osanud päris täpselt selgitada Windows Vista ja Windows XP vahet ega teadnud emba-kumba soovitada. Kuigi ta oli mõnevõrra ebakindel mõnede komponentide kohta selgitusi jagades ning need kippusid segi minema (PCMCIA- ja ExpressCard-pesa), ei vassinud ta ega üritanud paista targemana, kui tegelikult on.

Heas mõttes oli Elioni müüja kõige müügimehelikum, pakkus ise välja järelmaksuvõimalust ning tutvustas ka Elioni arvutikaitsepaketti, kui viirusetõrjest juttu tuli. Siiski ei surunud midagi peale, ei reklaaminud ühegi kindla tootja arvuteid, vaid aitas valida vajadustele vastavat. Elioni esindusest tuli aga kogu testi ootamatuim teeninduskogemus – esmakordselt kohtasin teenindajat, kes palus vabandust, et tal nimesilti rinnas polnud ning et ta ennast ei tutvustanud. Vaat see on viisakus!

> Müügimees, kes vabandab ja tänab? Uskumatu, kuid tõsi.

[d] HINNANG:

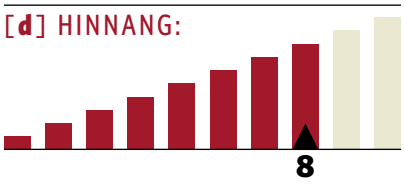

Suhtumine	10
Pädevus	8
Kaubavalik	8

Ka rumalatele küsimustele saab vastuse ning ennast ebakindlalt tundvat klienti juhendatakse kannatlikult. Väga viis!

Aktiivselt abivalmis

ENTER ROCCA AL MARE KESKUSES: soovitatud arvuti ML N760 Vista, hind 14 997 krooni

● Kuna eelnev kogemus oli näidanud, et meie arvutikaupluste naispersonali võib täiesti usaldada, kutsusin ma julgelt ka siin leti tagant tudengiohtu neiu endale appi. Lahke tüdruk ei kõhelnud hetkegi ega vaadanud otsivalt meeskolleegide järele, vaid haaras kohe härjal sarvist.

Ka tema alustas küsimusest „aga mida te arvutiga tegema hakkate?“ ning lähtus sellest. Kohe jäid sõelale küsitud hinnavahemiku keskmikku jäävad arvutid, millest igatühte oli ta valmis katsuda laskma ning täpsemalt rääkima. Ka tema rõhus personaalsele eelistusele ning pani mulle südamele, et lisaks tehnilistele näitajatele peaks ka välimust ning mugavust vaatama.

Kuigi oleks võinud oletada, et ta hakkab tingimata ML Arvutite masinaid pakkuma, ei olnud ta kade ka teiste tootjate omi soovitama, kui need peaksid rohkem meeldima. Tüdruku jutt oli asjatundlik ja üldjoontes ka tehniliselt täpne, kuigi oli näha, et ta ei olnud arvuti siseelus just kuigivõrd kodus. Ebakindlust võis tunda näiteks vastustes mälu ja graafikakaartide kohta, kuid otseselt segamini ta siiski midagi ei ajanud.

Meeldiv oli see, et müüja tunnistas ausalt, et teatud asju ta täpselt ei tea ning kui oleks vaja juba üksikasjalikumalt selgitada, on ta valmis abiväge kutsuma.

Kokkuvõttes andis müüja rahuldava vastuse kõigile algaja küsimustele ning välja pakutud võimalikud sobivad mudelid ei olnud asjatult ülepingutatud konfiguratsiooniga. Kuid täpselt nagu enamik müüjaid, ei osanud ta väga veenvalt selgitada Windows Vista ja Windows XP erinevust ega osanud arvata, kumma Windowsiga arvutit eelistada.

> Sõbralik naeratus aitab müügile kaasa. Testitud, töötab.

[d] HINNANG:

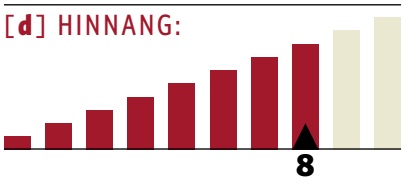

Suhtumine	9
Pädevus	8
Kaubavalik	8

Kui ennast eelnevalt teemaga kurssi viia ja oma soovid selgeks mõelda, õnnestub üheskoos sobiv arvuti hõlpsalt välja valida.

Uljas ja ülemeelik

EURONICS ÜLEMISTE KESKUSES: soovitatud arvuti HP dv6332, hind 15 999 krooni

● Siin tuli asjatundjaga jutule saamist kõige kauem oodata. Leti taga olnud meesterahvas teatas konkreetselt, et tuleb oodata teist inimest, ta ise ei hakanud küsimagi, mida ma soovin.

Sülearvutitega tegelev noor entusiastlik arvutipoiss ei uurinud niivõrd minu vajadusi, kuivõrd pakkus välja arvuteid lähtuvalt nende tehnilistest andmetest. Vaatas pigem oma kui minu mätta otsast ning kuigi suutis rumalatele küsimustele anda rahuldavad vastused, jäi kohati selgusetuks, millal ja miks peaks eelistama ühte arvutit teisele.

Ootamatusena ei tulnud see, et Windows Vista ja Windows XP erinevus oli talle endalegi segane, kuid müüja üldise pädevuse taustal üllatas veidi väide, et Core Duo ei ole kahetuumaline protsessor, alles Core 2 Duo on. Teadmiseks müüjale, et ka Core Duod on kahe tuumaga. Või mida see „Duo" seal siis tähendama peaks, Sherlock?

Muid pakkumisi peale HP ei õnnestunud saada ka juttu meelega sellele juhtides. Korraks oli juttu Acerist, kuid kuna ühte konkreetset sobivat mudelit parasjagu saada polnud, jäi asi sinnapaika. Lenovo kohta ei osanud midagi arvata ega pakkuda, kindla valikuna reklaamis ikkagi vaid HP-d.

MS Office'i alternatiivi ei osanud omal algatusel välja pakkuda. Täiesti ootamatult võis tema jutust välja lugeda, et MS Office'i hankimiseks on ju olemas ka muid alternatiive, mis ei tähenda tingimata tarkvarapaketi ostmist, kui-te-mõistate-mida-ma-silmas-pean. Att-att!

> Teineteisemõistmine polegi nii lihtne, isegi kui teadmisi jagub..

[d] HINNANG:

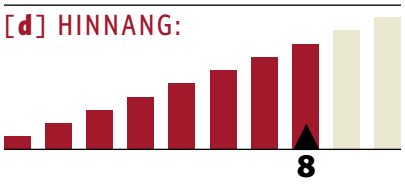

Suhtumine	7
Pädevus	8
Kaubavalik	9

Enne poodi minemist poleks paha mõte ise mõned arvutid välja valida ja siis poes juba küsida täpsustavaid küsimusi.

Heasoovlik ja hoolitsev

ENTRE NARVA MNT 21: soovitatud arvuti HP NX6325, hind 9999 krooni

● Arvutite jaoks on eraldatud suures müügisaalis tolmuimejate ja veekeedukannude kõrvalt vaid mõned riiulid, kuid vastupidiselt ootustele osutus müüjanna vägagi teadlikuks. Suhtumine oli tal õige – esiteks on vaja selgeks mõelda, mida arvutiga peale kavatsetakse hakata. Mulle selgitati, et sülearvutite puhul on oluline ka meeldivus ja kasutusmugavus.

Ainsana oskas müüja tähelepanu juhtida pisiasjadele, mille peale kohe ei mõtle, ent mis võivad hiljem tähtsaks osutuda, näiteks sellele, kummal küljel on USB-pordid ning kas neisse ka mugavalt mälupulga ja hiire ühendada saab. Konkurentsitult testi kõige lahkem ja vahetum suhtumine tegi ka rumalate küsimuste esitamise lihtsaks ning isegi kui müüja teenindas vahepeal teisi ostjaid, ei tekkinud hetkekski tunnet, nagu oleks mind unustatud. Kõige rohkem anti sülearvuteid igast küljest katsuda, proovida ja sisselülitatult uurida just siin.

Entrest anti ka kõige praktilisemad ja reaalsele elule vastavad nõuanded sülearvuti valikuks ja kasutamiseks, kuid tehnilistele küsimustega jäi müüjanna kohati jänni. Jutu sees läksid sassi Sempron ja Celeron ning sülearvuti küljes oleva sõrmejäljelugeja kasulike funktsioonide ülestugemine ei tahtnud kuidagi õnnestuda. Nihu läks ka sülearvuti aku kestvuse hindamine, päris lubatud poolt kuni tervet päeva ühegi seal poes müüdava arvutiga siiski saavutada ei õnnestuks. Samas jällegi soovitas Entre müüjanna ainsana omal initsiatiivil kodukasutaja jaoks tasuta viirusetõrjet ja teadis mainida Google Docsi teenust.

> Läbinisti naiselikul lähenemisel tehnikale on omad eelised.

[d] HINNANG:

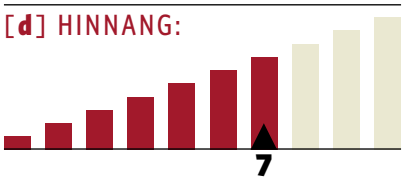

Suhtumine	10
Pädevus	7
Kaubavalik	6

Entresse arvutit ostma võiks julgelt saata ka oma vanaema. Ta tuleks tagasi arvuti ja hea tujuga ning raha jääks veel järgigi.

Kõhklev ja kaalutlev

PHOTOPOINT ÜLEMISTE KESKUSES: soovitatud arvuti HP NX6325, hind 12 999 krooni

● Poodi sisse jalutades ei pannud ma ukse kõrval klaasi taga olevaid sülearvuteid esiti üldse tähelegi, fotokraami kõrval oli neile eraldatud üsna vähe ruumi. Sellegipoolest ei üllatanud neid mu soov sülearvutit osta.

Nõu andma kutsuti teine töötaja, keda pidi viivu ootama. Oli aru saada, et müüja pole spetsialist, kuid siiski ise pädev sülearvutikasutaja. Tegu polnud klassikalise müügiinimesega, ta rääkis inimkeeles ja arusaadavalt. Ei reklaaminud kalleid arvuteid ega määrinud ebavajalikku träni kaela. Ilmselt ei tule tal just sageli selgitada sülearvutite peensusi võhikutele, kuid ta oli kannatlik ja sai rumala kliendiga hakkama.

Kõik küsimused said vastuse, kuigi kohati kobamisi. Müüja tundis ise nii Linuxit kui Windowsit, kuid jällegi polnud Windows Vista ja Windows XP erinevused sugugi selged.

Kindla valikuna pakkus välja HP, kuid ei välistanud ka teisi marke. Üsna praktilise lähenemisega, selgitas, et hiljem on võimalik vajadusel lisada ka mälu ja vahetada kõvaketast, et ei pea tingimata ostma kohe kõige võimsamat arvutit. Ütles otse, et koduseks kasutamiseks, kui on vaja teha kirjatööd, netis surfata ja aeg-ajalt filme vaadata, sobivad kõik uuemad arvutid.

Hoolimata sellest, et müüjal jäi eelnevalt töö pooleli, ei vaadanud ta kordagi kella, kulutas täpselt nii palju aega, kui vaja, et kõikidele küsimustele vastata. Sellegipoolest jäi hinge kõhklus, enesekindlama müüja ning tehniliselt pädevama jutu korral oleksin end ostjana märksa kindlamalt tundnud kui nüüd.

> Pole kerge korraga mitmes valdkonnas kodus olla.

[d] HINNANG:

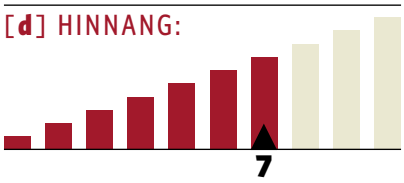

Suhtumine	8
Pädevus	7
Kaubavalik	6

Üldiseid soovitusi ja näpunäiteid arvuti valikul saab, kuid ise peab kindlasti oskama küsida konkreetseid küsimusi.

Vaikne ja vähenõudlik

K-ARVUTISALONG ÜLEMISTE KESKUSES: soovitatud arvuti HP dv6332, hind 15 990 krooni

● Kuigi silt tütarlapse rinnas väitis, et tegu on müüjaõpilasega, oli ta vapralt valmis nõu andma. Ka tema tundis aktiivset huvi arvuti plaanitava kasutusviisi ja kasutajate vajaduste vastu. Kena oli, et ta ei oodanud minu küsimusi, vaid esitas ise täpsustavaid küsimusi, et paremini aimu saada, mida ma tegelikult tahan.

Väga paljude erinevate sülearvutitega tal endal kogemusi ei paistnud olevat ning seda oli ka tunda. Minu rumalatele küsimustele vastas küll kannatlikult ja tegi põhiasjad mulle selgeks, kuid tehnilistes küsimustes laveeris ettevaatlikult. Kõike, mida arvuti külge saab ühendada, ta teadis, kuid sisemine kraam ajas segadusse. Suurema prohmakana jäi jutust kõlama, justkui ei saaks sülearvutil hiljem vahetada kõvaketast või lisada mälu. Kuigi soovitus osta kohe tulevikuvajadustele vastavate näitajatega arvuti pole just otseselt vale, manitseb taoline põhimõtteline suur apsakas ettevaatusele. Ka Windows Vista ja Windows XP erinevustest ei osanud ta kuigi palju välja tuua, mis aga ei üllata, sest sellega jäi hätta enamik arvutipoode.

Selle eest oli noor tütarlaps ONOFFi kogemustega meesmüüja kõrval teine, kes pakkus Microsoft Office'i asendajana välja tarkvara OpenOffice.Org, ning sarnaselt Entre ja Enteri müüjannadega poetas muu jutu sisse ka praktilisi nõuandeid sülearvutiga töötamiseks, näiteks hoiatas pehmetel pindadel (voodi, tekk) kasutamise eest. Kuigi lõpuks pakutud arvuti on väärt valik, julgeks spetsiifilisemate nõudmiste korral arvutit osta vaid siis, kui endal kodutöö tehtud, puhtalt müüja jutu põhjal ei pruugi just kõige sobivamat mudelit saada.

> Ostja puuduva pädevuse peaks tasa tegema müüja. Peaks.

[d] HINNANG:

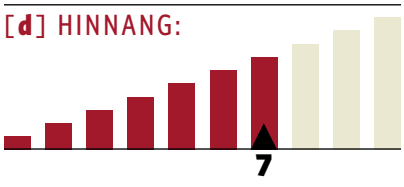

Suhtumine	8
Pädevus	6
Kaubavalik	7

Poodi minnes tasub kaasa võtta teadlikum sõber, kes oskaks vajadusel vahele hõigata ja olulisemaid asju täpsustada.

[digi] ütleb:

[TULEMUSED]

1 Arvutipood, ostukeskus Mustikas

Mittemidagiütleva nimega kauplus, millest on kerge mööda jalutada, kuid kuhu ometi võib sisse põigata nii uut arvutit ostma kui muud riistvarateemalist ostunõu küsima. Kõige suurem koht ei pruugi olla alati kõige parem, nagu test meiegi üllatuseks tõestas.

2 ONOFF, Sikupilli kaubanduskeskus

Hüva nõu ja hea arvuti saab ka koduelektroonikakauplusest.

3 Elion, Kristiine kaubanduskeskus

Viisakas teenindus ja abivalmis suhtumine teeb tuju heaks.

● Eesti arvutimüüjad on ausad. Testi lõppjärjestuses võib teistest selgelt esile tõsta kolm esimest, teisi võib järjestada juba tinglikult. Selles testis ei ole häid ja halbu kohti või hindeid, on vaid head ja veel paremad.

Anekdootidest tuttavad klišeelikult libedad müügimehed tegelevad kas muudes valdkondades või esineb neid meie laiuskraadil suhteliselt harva. Küllap ei sobi kauba pähemäärimine eestlaste loomuga lihtsalt kokku. Julgelt võib öelda, et arvutit võib minna küsima igast loetletud poest, sest isegi kui kaubaks ei lähe, saab küsimustele vastused ja hüva nõu ikka. Kuna müüjate pädevus võib aga kohati alla jääda nende abivalmidusele, tasub ise küll eelluure poes ära teha, ent enne lõpliku otsuse tegemist siiski sõbraga nõu pidada.

Poest saadud teave ei pruugi olla alati eksitav, kuid võib olla mittetäielik. Kindlasti tasub poodi nii tähtsat asja kui sülearvutit ostma minnes kaasa võtta hea tuju ja naeratus ning varuda vaba aega. Ka tõre müüja sulab jutu käigus üles ning algaja teenindaja vastab piisava aja jooksul kõigile küsimustele. Pügada ei saaks pahaaimamatu ostja üheski neist poodidest.

Arvutimüüjaile paneks aga südamele, et töötajate koolitusele kulutatud raha ei ole mahavisatud raha, olgu selleks siis kulutused suhtlemiskoolitusele või tehnilisele täiendamisele ja muutuva tehnikamaailmaga kursis püsimisele. Hetkel populaarsete toodete oskusteave peaks jõudma ka müügisaali, mitte ainult kontorisse. Uue Windows Vista kohta saime vaid ühest poest ammendava ning veel ühest veenvalt pädeva vastuse, kuigi kõikide poodide letil olid kõrvuti nii vana kui uue Windowsiga arvutid. Müüjatel oleks hea teada populaarsemate lisaseadmete ja tarkvarade hindu kas või suurusjärgu täpsusega, et saaks kohe riiulite vahel peast kliendi jaoks kokku lüüa kogu võimaliku maksumuse enam-vähem mõistliku täpsusega.

	Arvutipood, ostukeskus Mustikas	ONOFF, Sikupilli kaubanduskeskus	Elion, Kristiine kaubanduskeskus	Enter, Rocca al Mare kaubanduskeskus	Euronics, Ülemiste keskus	Entre, Narva mnt 21	Photopoint, Ülemiste keskus	K-Arvutisalong, Ülemiste keskus
Pakutav arvuti	Lenovo 3000 N100	HP 6250	HP dv6358	ML N760 Vista	HP dv6332	HP NX6325	HP NX6325	HP dv6332
Hind	15 500	15 918	15 490	14 997	15 999	9999	12 999	15 990
Suhtumine	9	8	10	9	7	10	8	8
Pädevus	10	10	8	8	8	7	7	6
Kaubavalik	8	9	8	8	9	6	6	7
Hinne	9	9	8	8	8	7	7	6
Koht	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.

PRESSHOUSE

Presshouse on Eesti kapitalil põhinev kiiresti arenev meediaettevõte. Anname välja ühtteist ajakirja (Arvutimaailm, Bravo!, Autoleht, [digi], Diivan, Ehitaja, Klubi, Naisteleht, Saldo, Stroitel ja Tehnika Dlja Vseh). Lisaks kirjastame raamatuid ja tegeleme kliendiajakirjade tootmisega.

Võtame tööle

VEEBI ASJATUNDJA,

kelle ülesandeks on sisuhaldustarkvara baasil rajada ja arendada suure liiklusega kodulehti.

NÕUDMISED KANDIDAADILE
- oled kogenud veebiehitaja - tunned PHP-d, MySql-i, JavaScripti ja CSS-i
- oled iseseisev ja initsiatiivikas
- oskad meeskonnas töötada
- suudad ka tehnoloogiavõhikute ideed muuta säravateks tehnilisteks lahendusteks

OMALT POOLT PAKUME
- rutiinivaba ja loomingulist tööd
- konkurentsivõimelist töötasu
- huvitavaid ideid ja väga head sisu, mida kodulehtedeks vormida
- karjääri- ja arenguvõimalusi kiiresti kasvavas meediaettevõttes

Kandideerimiseks saada CV ja palgasoov 18. maiks e-posti aadressil siim.saidla@presshouse.ee

TOSHIBA soovitab *Windows® Vista™ Home Basic*

TOSHIBA

TOSHIBA Satellite A100-036

Mugav ja uppumatu tehnoloogia

Pritsmekindel Klaviatuur

TOSHIBA Satellite A100-036
Intel® Centrino® tehnoloogial põhinev
- Intel® Core™ Duo T2060 (1,66 Ghz) protsessor
- Intel® PRO/Wireless 3945ABG võrgukiip
- Intel® 945 GM Express kiibistik

Microsoft® Windows® Vista™ Home Basic
TruBrite 15,4" WXGA laiekraan
1024 Mb DDR2-533 mälu
100 Gb 5400rpm kõvaketas
DVD±RW Super Multi (DL)
Wi-Fi, TV-Out, IEEE 1394,
kaardilugeja, 4xUSB2.0, 2,7Kg.
2 aastat garantiid

12 990.-

K - Arvutisalong®
www.k-arvutisalong.ee

Photo Point

arvutisalong Rover

FOTOD EGERT KAMENIK

Parim videokaart 3000 krooniga

Kõigil ei ole 10 000 krooni viimase peal videokaardi ostmiseks. Ja pole vajagi! On meeldiv näha, et kui osata valida, saab 3000 krooniga (isegi vähemaga!) päris korraliku mängukaardi. Nii head valikut pole varem Eesti turul olnud.

● „Osata valida“ jäi kummitama? Tegime teie eest selle töö ära ja valisime testi nelja graafikakaardi perekonna – ATI Radeon X1650, ATI Radeon X1950, NVIDIA GeForce 7600 ja NVIDIA GeForce 7900 seeria – ja igast võimsaima hinnapiiri mahtuva variandi.

Näiteks GF7900 256 MB versiooni hind on kuni 800 krooni 512 MB omast odavam ja võimsustulemused omavahel praegu palju ei erine, kuid kuna tulevikus oskavad mängud rohkem mälu kasutada, on perspektiivikam osta suurema mäluga kaart.

Erinevatel tootjatel on erinev hind (3000 krooni hinnapiir näitab, et mõne tootja kaardi mõnest Eesti poest selle hinnaga saab), samuti mõjutab hinda jahutuslahendus: passiivse jahutusega kaardid on kallimad, aga samas palju vaiksemad.

Ka on kasulik teada, et „GS“ NVIDIA kaartide lõpus tähendab nõrgemat ja odavamat versiooni kui „GT“ ning ATIde „PRO“ on lahjem kui „XT“, kuigi mõistagi odavam.

Kõik kaardid juhtusid olema PCI-Express-pesale, kahe DVI- ja ühe TV-väljundiga, DDR3-mäludega ja ka suured, vajades jahutussüsteemi jaoks ruumi nii alla- kui pealepoole. Kaasaantav varustus oli kõigil sarnane: kaablid TV-väljundile, üleminekud S-videole ja RCAdele ning DVIst analoog-VGA-le (viimast vajavad eeskätt CRT-monitoride kasutajad). See on tegelikult tubli samm edasi, sest alles see oli, kui sobilikke kaableid tikutulega otsima pidi. Lisatarkvaraga koonerdatakse, kuid oma draiverid ja õpetused paberil olid kõigil.

Mida täna testis olevate kaartidega veel peale mängimise teha kannatab? Kodukasutajana – kõike! Muusika kuulamiseks videokaarti vaja pole. Filme vaatad nii DVD- kui DivX/Xvid- ja muus formaadis vabalt. Piltidega probleeme pole. Ja kui Windows Vista all kindel soov Aero Glassi kasutada, siis palun. Vana tõde on – kui graafikakaart kõlbab mängimiseks, kõlbab ta kõigeks. Ainult graafikatöötlejad peavad vaatama teisi kaarte – spetsiaalselt neile loodud tavalistest VGAdest kordades kallimaid NVIDIA Quadrosi ja ATI FireGLe.

[d] LEHO LAHTVEE

KUIDAS ME TESTISIME

Testiarvuti: AMD Athlon 3200+ (socket 939) protsessor, Corsair 2x 512MB dual-DDR mälu, MSI K8N Platinum emaplaat nForce4 SLI-kiibistikuga ja RAIDis (*stripe*) kõvaketad jooksutamas Windows XP Pro-d.
Testidraiverid: Valisime hetke viimased versioonid ATI ja NVIDIA ametlikelt kodulehtedelt: ATI Catalyst 7.2 ja NVIDIA ForceWare 93.71. Ametlikke draivereid kasutatakse rohkem kui CDga kaasa tulevaid või entusiastide lehtedel levivaid beeta- ja kohandatud draivereid.
Jõudlustestid: Tegime teste populaarseimate *benchmark*-programmidega 3DMark 03 (ver 3.6.0), 3DMark 05 (ver 1.3.0) ja 3DMark 06 (ver 1.1.0) vaikimisi seadetes.
Mängud: Mängisime graafikanõudlikke mänge, muuhulgas uut kihutamist „Test Drive Unlimited“, ilusaimat rollimängu „The Elder Scrolls IV: Oblivion“ ja nõudlikku kiidetud taktikalist tulistamist „Tom Clancy's Ghost Recon Advanced Warfighter“.

Kliendiaustaja

ASUS ATI RADEON X1950 PRO 256 MB CROSSFIRE, umbes 2600 krooni

● Kõige võimsam ja kõige pikem (23 cm), nii et enne ostu veendu, kas arvutisse ikka mahub. Testis osalenud kaardi oli teinud ASUS, lisatud oli CrossFire uuema versiooni valmidus, st kaks sobivat kaarti saab koos tööle panna sisemiste kaablite kaudu.

Ainukesena oli ASUS testis ka ventilaatoriga, mis tähendab veidi rohkem häält parema jahutuse nimel. 3DMark 03-s käitus X1950 PRO tüüpilise ATIna, jäädes seal NVIDIA klassivennale alla, kuid uuemates testides näitas oma tegelikku võimu. Mängimine on muretu – isegi uutes mängudes saab pildikvaliteedi lükata põhja tavamonitori lahutusvõimete piirile. Muidugi eeldades, et draiverid alt ei vea. ATI pole siiani oma tarkvara korda saanud ja viperused on kerged tulema (eriti mängudes, kuid testis tegi draiver vingerpussi isegi resolutsiooni vahetades).

Nagu konkurent GeForce 7900GS, tahab ka Radeon X1950 lisaelektrit. Kui toiteplokil sobivat otsa pole, saab kasutada kaasas olevat üleminekut, mis tahab kahte 4 pinniga Molex-otsa. Boonuseks antakse ostjale nahast CD-kott. Plaadihoidiku väärtus pole suur, küll aga emotsioon, sest testikaartidest pakkus ASUS ainukesena kingitust.

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendused: PCI-Express, 2x DVI, TV-väljund, CrossFire
Mälu: 256 MB DDR3, 256 bit
Graafikakiip: RV570

[d] HINNANG:

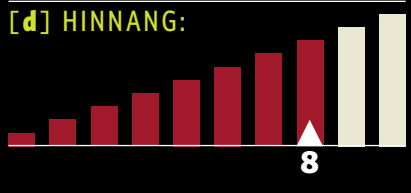

[digi] TESTI VÕITJA

VÄIKE TEST

Odav, aga oi kui usin

MSI NVIDIA GEFORCE 7600GT 256MB, umbes 2300 krooni

● Kamba kõige ilusam ja raskem kaart. See GeForce on passiivjahutusega, kuid kaardi suures osas vasest jahutuspind on lahedalt disainitud. Aknata arvutikorpuse sees välimus paraku suurt rolli ei mängi. Kindel on see, et temperatuuriga probleeme ei ole. Testi ajal läks radiaator vaid soojaks.

Nagu teine keskklassi kaart ATI Radeon X1650XT, peab ka GF7600GT-ga nõudlikumaid mänge mängides pildiilu kesktasemele keerama, siis mängib probleemideta.

Hinna-võimsuse suhe on parim ja see annab kaardile eelise konkurent ATI ees. Väga kitsa eelarve juures sobivaim valik. Kui pilditehnoloogiate viimased versioonid kõige tähtsamad ei ole ja eelarve lubab veidi ületada 3000 krooni piiri, tasub mõelda kahe sellise kaardi SLIsse (NVIDIA versioon kahe videokaardi liitmisest, mis on kasutajasõbralikum kui ATI CrossFire) panemist.

Nii saab üsna odava raha eest endale päris võimsa mängukomplekti, mis veel mitu aega ka uuemate mängudega peaks vastu pidama.

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendused: PCI-Express, 2x DVI, TV-väljund, SLI
Mälu: 256 MB DDR3, 128 bit
Graafikakiip: G70

[d] HINNANG:

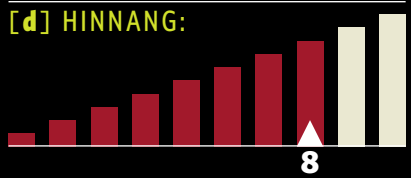

Topelt mälu teeb liiga kalliks

MSI NVIDIA GEFORCE 7900GS 512M, umbes 3000 krooni

● Testi ainuke 512 MB videomäluga kaart. Teise tippklassi hiiglase, ATI Radeon X1950 PRO ees see mälu aga eelist ei anna. 3DMark 03-s on „seitse-üheksa„ napilt ees, 3DMark 05 ja 3DMark 06 aga jätavad ta ATI selja taha.

MSI GF7900GS-il on siiski üks trump varuks, sest vaikust hindavad kasutajad eelistavad kindlasti ventilaatorivaba jahutust. Pealegi pole mängimisel vahe kergesti märgatav ning praegu töötab enamik mänge maksimaalse iluga sama hästi kui X1950 PRO-ga.

Radiaator läheb kuumaks ja kuigi testi ajal midagi ei juhtunud, ei julge ennustada, kuidas mõjub stabiilsusele pikaajaline koormus väheventileeritud arvutikastis. Kaardil on lisaelektri pistik, kuid erinevalt X1950XT-st suutis GF7900GS hämmastaval kombel ka lisatoiteta tööd teha.

Arvatavasti on kaardi 256 MB versioon praegu parem valik, sest hinna- ja mälulisa ei sobi kokku.

Ehk oleks GF 7900GS-i 256 MB versioonil paremini läinud „kuni 2500 krooni mänguvideokaardi eest„ testis.

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendused: PCI-Express, 2x DVI, TV-väljund, SLI
Mälu: 512 MB DDR3, 256 bit
Graafikakiip: G71

[d] HINNANG:

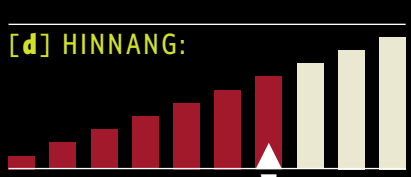

Sirge seljaga kaotaja

MSI ATI RADEON X1650XT 256 MB, umbes 2300 krooni

● ATI keskklass väljub neljandana tihedast rebimisest GeForce 7600GT-ga. 3DMark 03-s jääb ta veidi alla, 3DMark 05-s on peajagu üle ja 3DMark 06-s ollakse võrdsed, aga...

Passiivne, ventilaatorita jahutus on küll hääletu, kuid radiaatorid lähevad päris kuumaks, pea sama palju kui klass kõrgemal GF7900GS-l. Suvel kuuma ilma, kehva korpusejahutuse, tolmu ja pikkade mängusessioonide juures võib probleeme tekkida. Ja muidugi on taas probleemiks ATI nõrk lüli – draiverid, kus juba installeerimine võib probleeme tekitada (otsima on vaja hakata .net Framework 2.0, kui Windows XP-l pole Service Pack 2.

Tippmängud jooksevad hästi, kuid vajavad siiski järeleandmisi graafikaseadetes. Õnneks mitte nii palju, et kogu visuaalne ilu kaoks. Hind on paarsada krooni odavam – ja umbes sama palju on kaart ka nõrgem – GeForce 7900GS 256 MB kaardist. Võrreldes aga GF7600GT-ga, võinuks hind olla mõnevõrra madalam. Siiski pole X1650XT halb kaart. Oma tööd teeb ta väärikalt ja mitte oluliselt alla jäädes.

[TEHNILISED ANDMED]

Ühendused: PCI-Express, 2x DVI, TV-väljund
Mälu: 256 MB DDR3, 128 bit
Graafikakiip: RV570

[d] HINNANG:

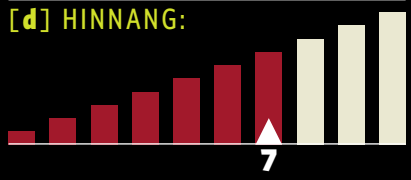

[TULEMUSED]

1 ASUS ATI Radeon X1950 PRO 256 MB Crossfire

Võimas, peaaegu ATI uusima tehnoloogiaga, hea hinnaga. Naabripoiss võib uskuma jääda, et maksid oluliselt kõrgemat hinda.

2 MSI NVIDIA GeForce 7600GT 256MB

NVIDIA eelmine, kuid kaasaegne tippklassi põlvkond. Mängib vabalt täna ja 512 MB abil ehk ka homme. Tulevikuinvesteering aga maksab.

3 MSI NVIDIA GeForce 7900GS 512M

Jäi napilt kolmandaks, kuid tegelikult väga hea kaart. Säästu- või säästu-SLI-ga mänguarvuti kokkupanekul eksimatu valik.

[digi] ütleb:

Võitis kõige võimsam kaart

● Halbu kaarte testis ei olnudki. Vastupidi, kuni 3000 krooniga, vabandust, lausa 2500ga, saab praegu arvestatavalt hea võimsusega videokaardi, millega kõlbab väga hästi mängida.

Kohtade andmine oli seetõttu keeruline. Võtsime arvesse hinda, võimsust ja kaardi tehnoloogilist uudsust, temperatuuri, stabiilsust (kuigi siin ükski VGA ei vääratanud, ainult ATI draiver „eputas“) ja veidi isegi välimust, sest paljude mängurite jaoks on ka välimus oluline.

Seetõttu on hinnangud esmapilgul vastuolulised, kuid tegelikult on arvestatud just nimetatud parameetreid ja klassikuuluvust.

Esimesed kaks kohta läksid siiski kõrgema klassi kaartidele, sest nad toetavad rohkem uusi lahendusi ja hinnavahe (256 MB kaartidel) on vägagi põhjendatud.

Laiekraanid

Tavaekraanid

VG Sarja | 17’-22’ Ergonoomilised LCD Monitorid

Vali elegantse stiiliga, ergonoomilised ja muljetavaldava pildiesitlusega ViewSonicu täielikult uuenenud VG sarja monitorid.
Tänu digital- ja analoog sisenditele saad valida erinevaid ühendus-võimalusi ja nautida suurepärast heli integreeritud kõlaritest. Kõrge kontrastsus ja heledus ning kiire reageerimisaeg kindlustavad terava videopildi ning välistavad silmade väsimist.
Kõrgust ja kaldenurga seadistamise võimalus lubab asetada monitori just Teile sobivasse asendisse, vähendades sellega pingete ja stressi tekkimise võimulusi kaelas ja kätes.*

Täiendavat informatsioon võite leida kui külastate veebilehte www.viewsoniceurope.com

* Kontori töökeskonna uuring, Tick box 2006, www.monitorvictims.com

ViewSonic®
See the difference™

Haara oma tehnikal sarvist!

KUIDAS...

Uus rubriik!

Kuidas puhastada fotot

LK 62

PÄRAST

ENNE

ARVUTI

Kuidas kopeerida DVDd?

LK 58

Kuidas vahetada protsessorit või jahutit

LK 60

MOBIILTELEFON

Kuidas Opera Mini mobiiltelefoni installeerida

LK 66

HELI JA PILT

Kuidas osta digivideokaamerat

LK 68

KUIDAS...

DVDst Xvid teha

DVD-plaat sobib küll filmide riiulis hoidmiseks, kuid kui vaadata filme sageli arvutist, on seda märksa mugavam teha otse kõvakettalt. DVD-filmi muutmine Xvid-vormingus filmiks on tasuta tarkvara abil tegelikult imelihtne.

1. Tarvilikud tööriistad

Xvid-filmi tegemiseks on vaja kahte programmi: üht, mis plaadilt vajalikud failid kettale lahti krüpteerib, ning teist, mis neist omakorda filmi teeb. DVD dekrüpteerimiseks soovitame kasutada vastava nimega programmi DVD Decrypter. Tänu Ameerika toredatele seadustele ja kohtunikele on DVD Decrypteri veebisait juba mõnda aega suletud, kuid programmi saab endiselt alla laadida mujalt. Otsing **„DVD Decrypter download"** annab piisavalt linke, et programmi kätte saada. DVD-faile on mugav filmiks konvertida programmiga AutoGK (www.autogk.me.uk), mis installib automaatselt ka vajalikud koodekid ja lisavahendid.

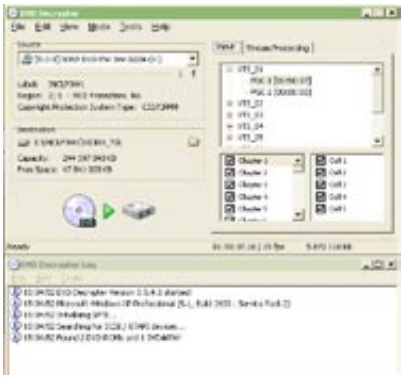

2. Failid plaadilt kettale

Käivita DVD Decrypter ja vali draivide loendist see, milles DVD sees. Menüüst ***Mode*** vali seadistus IFO, see on vajalik, kui kopeerid faile DVD-plaadilt. Menüüs ***Tools*** vali ***Settings*** ning avanenud dialoogis vali vahekaart ***IFO Mode***. Kui sa teed filmideks reeglina ühte täispikka filmi sisaldavaid DVD-plaate, võid märkida ruudu ***Select Main Movie PGC***, see valib peakuval automaatselt õiged failid. Valiku ***File Splitting*** väärtuseks võid määrata ***None***, sest tegelikult pole mingit põhjust plaadilt kopeeritavaid faile poolitada. Kui sihtkettal on aga näiteks FAT32 failisüsteem, mis üle 4 GB suurusi faile ei toeta, on vaja määrata failide poolitamise piir. Muid sätteid pole tarvis muuta. Klõpsa ***OK***. Avakuval peaks vasakul paneelil juba olema valitud kõige pikem videorada. See võib olla ***VTS_01***, kuid ei pruugi, võib olla ka mõni muu. Kontrolli, kas jaotises ***Destination*** olev salvestatav kaust sulle sobib, kui ei, siis muuda seda. Klõpsa pildiga nuppu ***Decrypt***.

3. Seadistused paika

Eelmise sammu lõpus tekkis sulle kettale DVD-plaadi faile sisaldav kaust. Selle sees omakorda on kaust VIDEO_TS. Käivita AutoGK ning näita välja ***Input file*** jaoks ette just sellessamas kaustas olev IFO-laiendiga fail. Välja ***Output file*** jaoks vali koht, kuhu tahad filmi salvestada. Vali jaotises ***Audio track(s)*** sobivad heliribad ning jaotises ***Subtitle track(s) Select output size*** vali, kui mahukaks sa soovid filmi salvestada. Võid teha selle nii tavalisele CD-le mahtuvaks kui ka suvalise sulle sobiva mahuga. Veendu, et nupu ***Advanced Settings*** alt avanevas dialoogiaknas oleksid sobivad väärtused. Kui ei tea, mida valida, siis jäta resolutsioon ja audioseadistus automaatse peale.

4. Filmi salvestamist alga!

Ega seal muud keerulist enam olegi, klõpsa esmalt nuppu ***Add Job*** ning seejärel nuppu ***Start***. Nüüd analüüsib programm sinu nõudmisi ning hakkab tööle. Veendu, et kettal on ikka nii palju ruumi, et sinna mahuvad korraga nii DVD-lt eelmise sammuga kopeeritud failid kui ka loodav film. Arvesta, et mida väiksema mahuga faili sa käskisid tal teha, seda rohkem peab programm kvaliteedi arvelt kokku hoidma, näiteks vähendab automaatselt resolutsiooni või helikvaliteeti, kui muudmoodi mahupiirangusse jääda ei õnnestu. Filmi kokkuklopsimine võib sõltuvalt arvuti jõudlusest võtta üsna kaua aega ning selle käigus käivitatakse automaatselt ka teisi programme, mis tegumiribal või DOS-aknana näha on. Ära neid sulge, vastasel juhul pead taas otsast alustama. Võid rahulikult tund-paar lõunapausi teha, kuni arvuti ragistab.

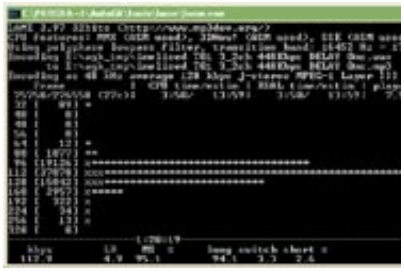

5. Usalda, aga kontrolli

Kontrolli, kas fail tuli selline, nagu soovisid. Kuna terve filmi salvestamine võib võtta aega mitu tundi, proovi harjutamise mõttes lühemate klippidega. Selleks vali 2. sammu juures DVD Decrypteri vasakpoolsel paneelil mitte ***VTS_01*** vaid mõni muu, lühemat lõiku sisaldav osa, kui mõni selline plaadil juhtub olema. Saadud filmi vaatamiseks on vaja Xvid-koodekit, selle leiad näiteks www.xvid.org või www.free-codecs.com veebisaitidest.

[d] SVEN VAHAR

PANE TÄHELE!

- Subtiitrite rippimiseks tuleb kasutada eraldi programmi, selleks sobib näiteks SubRip (zuggy.wz.cz). Kasutamisõpetusi leiad veebist päris mitmeid.
- Kogu toimingu jaoks on vaja filmi jaoks pluss veel plaadilt salvestatavate ajutiste failide jaoks kuluvat kettaruumi.

KUIDAS...

kopeerida DVDd

Mis käib, see kulub. Eriti, kui käib ringi. DVD-plaadid pole tänapäeval küll enam üle mõistuse kallid, kuid sellegipoolest on kahju, kui plaat kulub või kriimustada saab. Sestap tasub teada, kuidas DVD-plaatidest varukoopiaid teha.

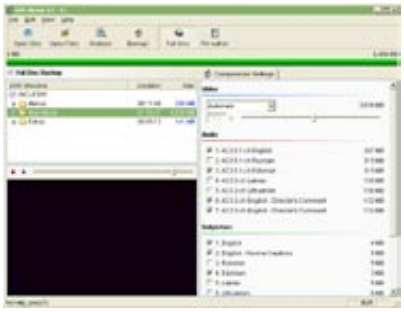

1. Vajalik tarkvara

Kui sa oled seni arvanud, et DVD kopeerimine on keeruline ja et selleks on tarvis hirmkallist profiprogrammi, siis tea, et see pole üldsegi nii. Kuigi on olemas terve hulk kommertsprogramme, millega DVDsid kopeerida, saab asja ära ajada ka tasuta tarkvaraga. Vaja on vaid kahte programmi – ühte DVD-tõmmise tegemiseks ning teist selle plaadile kirjutamiseks.

DVD-tõmmise tegemiseks sobib tasuta jagatav DVD Shrink (www.dvdshrink.org). Kuna Ameerika Ühendriikide seadused ei luba ametlikul saidil programmi allalaadimiseks pakkuda, otsi seda ise veebist, kindlasti leiad selle populaarsetest failijagamiskohtadest (www.softpedia.com, fileforum.betanews.com jpt).

DVDst saadud ISO-failist võid plaadi valmistada oma lemmik-plaaditegemisprogrammiga, olgu selleks siis tasuline Nero, tasuta DeepBurner või midagi muud. Siin õpetuses kasutame näitena programmi ImgBurn (www.imgburn.com).

2. Õiged valikud

DVD Shrink-i käivitamisel tervitab sind tühi ekraan. Vali ***Open Disc*** ning ütle programmile ette, millises draivis sul kopeeritav DVD-plaat on, seda juhul, kui sul on arvutis rohkem kui üks seade (loevad ka virtuaalseadmed). Soovi korral saad plaadi õigsuses veendumiseks kasutada ***Preview*** välja. Kui plaadil on mitu heliriba ja mitmes keeles subtiitrid, vali vaid need, mida tõesti soovid koopiaplaadile kanda, sest DVD-tooriku peale originaalsisu mahutamiseks on vaja seda kompressida. Mida vähem asju sa plaadile paned, seda vähem tuleb pilti pakkida ning seda parem on lõpptulemus. Kompressioonistmest annab aimu protsendiriba. Korjates ära ebavajalikud heliribad, jääb kvaliteetse pildi jaoks rohkem ruumi.

3. Kvaliteediseadistused

Klõpsa tööriistaribal nuppu ***Backup!***. Avanevas dialoogiaknas anna loodavale tõmmisefailile nimi. Soovi korral võid märkida ka vahekaardi ***Quality Settings*** all ruudu ***Perform deep analysis...*** ja vajadusel ka ***Compress video with high quality...***, kuid nende valimine muudab tõmmise loomise märgatavalt aeglasemaks. Esimest korda tõmmist tehes proovi esmalt ilma nendeta ja kui saadav kvaliteet sind rahuldab, pole põhjust seadistusi muuta. Erinevalt DVD-plaadilt filmiks konvertimisel peaksid püüdma siin saavutada maksimaalset võimalikku kvaliteeti ehk võimalikult väikest kompressiooni.

4. Kohvipaus

Kui oled valikud teinud ning veendunud, et tõmmise tegemiseks kettal ruumi jätkub, klõpsa nuppu ***OK***. Edasi tegutseb programm juba ise ning paarikümne minuti pärast (sõltuvalt arvuti jõudlusest) on sul kõvakettal plaadile kõrvetamiseks valmis ISO-fail. Arvesta, et sellel kettal, kuhu ISO-faili lased salvestada, peab sul olema vähemalt DVD-tooriku mahu ehk 4,7 GB jagu vaba ruumi ning lisaks veel ruumi tõmmise tegemiseks loodavate ajutiste failide jaoks.

5. Pane plaadile

Käivita ImgBurn ja vali äsja valminud ISO-fail. Kui oled oma DVD-kirjutajaga varemgi plaate kirjutanud ja tead, et see kirjutab vigadeta ka maksimumkiirusel, pole sul vaja midagi muuta, klõpsa vaid suurt nuppu ***Write***, millel pilt tõmmise kõvakettalt plaadile suunamise kohta. Soovi korral saad aga kirjutada aeglasemalt, valides rippmenüüst sobiva kiiruse. Samas all on ka valik kohe mitme koopia järjestikuseks kirjutamiseks. Kui aga kasutad seda programmi esimest korda, proovi esmalt kindluse mõttes ülekirjutatava DVD-toorikuga.

[d] SVEN VAHAR

PANE TÄHELE!

- Tee plaatidest varukoopiad ENNE probleemide ilmnemist.
- Parema kvaliteedi saamiseks kõrvalda kõik ebavajalik. Kui sa näiteks vene keelt ei valda, siis pole põhjust ka venekeelset heliriba kopeerida.
- Kettale salvestatud plaaditõmmist saad sa virtuaalse draivirakendusega (näiteks DaemonTools) kohe kasutada.

KUIDAS...

vahetada arvutil protsessorit

Sel kuul vaatame, kuidas vahetada protsessorit. Selleks, et sa mõnd kallist osa oskamatuse tõttu katki ei teeks, võta vahetamise ajaks [digi] kõrvale. Kõikides emaplaadiraamatutes niikuinii kirjas pole, kuidas protsessori vahetamine käib.

1. Kaablid lahti

Esimese asjana ühenda korpuselt lahti kõik kaablid ning eemalda korpuse küljepaneel. Tavaliselt hoiavad seda kinni paar kruvi. Paneeli äratõstmisel ole ettevaatlik plasttoruga, mis jookseb protsessori jahuti ventilaatori juurde. Toru võib olla monteeritud nii paneeli kui korpuse külge. Viimasel juhul on vaja leida üks-kaks kruvi, et toru lahti monteerida. Enne arvuti sisemusse jõudmist maanda end rihmaga või ole otse arvutikorpusega ühenduses. Ühenda emaplaadilt lahti protsessori ventilaatori juhtmekimp. Kui tööd segab veel mõni kaablihunnik, võta lahti ka need, kuid ära unusta neid töö valmimisel samasse kohta tagasi panemast.

2. Jahuti välja

Protsessori jahuti (ehk *cooler*'i) nurkades on neli posti, mille peal on kõverjoon. See näitab suunda, kuhu poole „poldipead" keerata. Keerata tuleb, kuni saab (peaaegu 90 kraadi), ning seejärel tõsta post üles. Kui kõigi neljaga nii tehtud, tee teine ring veel. Seekord tõmba poste natuke kõvemini, et kinnitusklambrid emaplaadi aukudest välja tuleksid. Kui jahuti osutab vastupanu, ära hakka jõuga kangutama, vaid veendu, et postid on ikka ilusti lahti keeratud.

3. Selline ongi külmkapp

See on Inteli *box cooler* ehk (enim levinud) jahuti, mis karbiprotsessoriga kaasa tuleb. Jahuti kinnitused on LGA775 protsessoripesale standardsed, aga vabamad käed on valikuliste jahutite tegijatel, kes „võistlevad" oma mudelitega kasutajatele erineva, mugavama või tülikama paigalduse pakkumisega. Sel juhul on täpsem õpetus jahutiga kaasas.

4. Protsessor välja

Nüüd on vaja CPU veel oma puurist lahti lasta. Selleks tuleb päästa metallist kang naga tagant ja tõsta see üles. Muide, valge raamiga ja seal sees olevad augud näitavad jahuti „kodu".

5. Ettevaatlikult!

Tõsta üles protsessorit kinni hoidev metallraam.

6. Ja ongi kõik

Käes! Protsessorit hoia alati äärtest.

EGERT KAMENIK

7. Tuldud teed tagasi

Uue protsessori panek on lahtivõtmise samme mööda tagasi astumine. Protsessori pessa paigutamisel jälgi sobivust – veendu, et vasak ja parem sälk on omas pesas.

8. Ära unusta pastat

Kui metallplaat ja kinnituskang kinnitatud, on vaja enne jahuti tagasitõstmist protsessoriga kokku minev plaat termopasta kihiga varustada. Pastasüstalt saab osta arvuti- ja elektroonikapoodidest. Uus kiht olgu õhuke.

9. Viimaseks poldid kinni

Kui jahuti on juba protsessori peal, aseta neli polti emaplaadil olevate aukudega kohakuti ja vajuta, kuni polt vajub. Alguses läbivad augud kinnitusklambrid ja seejärel surub polt need kinni. Viimane liigutus on lukustav keere, seekord noolele vastupidises suunas. Nüüd veel kaablid külge ja valmis. [d] LEHO LAHTVEE

KUIDAS...

saada paremaks FPS-mänguriks

FPS (*first person shooter*) ehk läbi silmade vaates tulistamismäng on lahe. Kiire, täpne, efektne, pingeline, ohtlik. [digi] annab mõned näpunäited, kuidas end sellistes videomängudes maksma panna ja elus püsida. Kursus jätkub järgmises ajakirjas!

1. Mänguvalik

Mänge ja mänguliike on palju ning kõigil tekivad oma lemmikud. Mängu valimisel võta arvesse, kas sulle meeldib ajalooline, kaasaegne või ulmeline keskkond, kas tähtis on üksik- või mitmikosa ning mida sõbrad mängivad. Üksikosa on arvuti juhitud vastaste vastu, kus toimuvast on palju ette kirjutatud (skriptitud). Ka mitmikosas saab mõnikord botide ehk arvuti juhitud vastaste vastu mängida, aga olgu arvuti tehisintellekt kui tahes hea, miski ei asenda inimest. Inimvastased võivad olla osavamad või juhmimad, aga põnevuse tase on kõrgem. Mitmikosas on tavaliselt valida mitmeid võistlusliike. Liikide nimed ja täpsed ülesanded varieeruvad, kuid kondikavad on sarnased. Levinuimad on surmamatš (*deathmatch*), lipu varastamine (*capture the flag*) ja punktide hoidmine-vallutamine, tihti on mängijad jagatud meeskondadesse.

2. Seaded paika

Inimesed on erinevad ja igaühe jaoks on oma seaded. Esiteks säti pildisätted nii, et graafika oleks võimalikult hea, kuid ka sujuva kiirusega (hakkimine on mängus eluohtlik, virtuaalselt muidugi). Teiseks pane paika või õpi selgeks juhtklahvid, millega liigud, vahetad relvi ja muud (tavaliselt klahvid W-A-S-D). Kolmandaks säti sobivaks hiire kiirus. Algajate kursor on tavaliselt aeglane, aga aeg-ajalt tuleks vastavalt enda arengule kiirust tõsta. Võib ka kohe hiire kiireks muuta (raske treeningul, kerge lahingus). Hiire kiirus annab juurde reageerimiskiirusele, st et avastatud vastase sihtimisel jõuab kursor sihtmärgini väledamalt. Kui on soovi ja võimalust, võib ka kursori välimust (suurust ja värvi) muuta. Tähtis on, et sihik alati taustast selgelt eristuks („kadunud„ kursoriga ei ole kuigi tore võidelda).

3. *Headshot!*

Õpi sihtima. See on tõenäoliselt pikaajalisim õpinguprotsess. Eesmärk võiks olla *one shot, one kill* ehk tapmine ühe lasuga. Alusta ülakehaga ja oskuste kogunedes hakka sihtima pead (need on enim viga tegevad tsoonid). Lase ainult siis, kui ohver on sihikul – nii hoiad kokku laskemoona, seda enam, et laskmise ajal on hiire kursori liigutamine nagunii raskendatud. Automaatrelvadega tulista lühikesi valanguid. Nii on kergem sihikut ohjata ja säilitad vajalikke kuule.

4. Milleks sul jalad on?

Liigu alati. Seisvana oled ise hea märklaud. Alguses võib tunduda raske liikumise ajal täpselt lasta, kuid harjutamine teeb meistriks. Jookse alati siksakitades ja kui mäng lubab, siis hüppa tihti. Tule all põikle, kuidas saad. Nurga taha jõudes lõpeta põgenemine ja valmistu vastupanuks. Parim kaitse on rünnak ja hea tunne on vastase ülekavaldamine, kui ta järgi joostes sinu pumppüssi või raketi otsa „komistab„. Kui mäng lubab (nt „Unreal Tournamenti„ seeria), õpi kasutama topelthüppeid ja ajutisi kiirendusi (adrenaliin jms).

5. Kui jalgu pole

On ka selliseid mängureid, kes valivad endale raskelt avastatava või turvalise koha, istutavad end maha ja hakkavad nottima. Mõnikord on säärane tegevus vastuvõetav (snaiper katab oma meeskonda), kuid tihti on *camper*'iteks nimetatud tegelased tüütud. Mõtle enne kaks korda, kui valid säärase teiste mängulusti kahandava karjääri.

6. Sihtida, tuld!

Liikudes hoia kursorit silmade kõrgusel, et ette sattunud vastasele kohe tina anda. Kaugemale vaadates katsu kursorit hoida samal kõrgusel, et lastes jõuaks tuli vastase ülakehasse. Kükitades hoia kursorit veidi kõrgemal, hüpates libista madalamale. Muidugi tuleb ümbritsevaga kursis olla ja enda ümber vaadata, kuid pikemaajaline sihiku laes või põrandal hoidmine mõjub sõdimise alustamisel reageerimisele.

[d] LEHO LAHTVEE

KUIDAS...

puhastada fotot tolmust ja muust ebavajalikust

Sageli võib avastada oma fotolt midagi, mis näib liigne. Näiteks reisifoto, kus pildi esiplaani „kaunistab" soovimatu objekt (nt õllepurk). Kohapeal oleks saanud selle välja kadreerida või vaateväljast eemaldada – nüüd on ta aga fotol. Igaveseks?!

● Teine ning põhiline probleem, mis kõiki digipeegelkaamera kasutajaid kimbutab, on sensoril olev tolm.

Tolmukübemed pääsevad sensorile objektiive vahetades ning muutuvad fotol nähtavamaks kinnisemat ava kasutades (suur f-i number), näiteks makrovõtet tehes või maastikke pildistades, mille puhul keeratakse ava suurema teravussügavuse saamiseks f8-st koomamale.

Mõnede suumobjektiivide puhul võib tolm sensorile ka ilma objektiivi eest võtmata pääseda, nii et kui sul on ka ainult üks toru, ei tähenda see sugugi, et sa oleksid tolmuprobleemist pääsenud.

Tolmukübemed hakkavad fotolt silma tumedate plekkidena. Lisaks tolmule võib sensorile sattuda ka muud lendlevat kraami, näiteks võib sealt leida mõne karvakese, mis pildile ussilaadse pleki jätab.

Selline olukord karjub vajaduse järele kaamera sensor puhastusse viia. Füüsilist puhastust võib ka ise teha ning internetist leiab selle kohta palju lugemist ja õpetusi.

Kõige ohutum ja odavam variant on klistriirpump. Kuidas seda kasutada – uuri internetist. Klistiirpump ei ole aga kõige tõhusam ning päris puhtaks sellega sensorit ei saagi.

Mõistlikum on viia oma peegelkaamera hooldusesse, kus sensor mõnesaja krooni eest korralikult ära puhastatakse.

Kui aga pildid on juba tehtud ja fotodel on tolmuplekid näha, siis tuleb appi võtta fototöötlusprogramm.

[d] REMO SAVISAAR

Sipelgas ja tolmuplekid

Väikesel fotol on näha tumedad tolmuplekid, mis eriti hästi hakkavad silma väikest ava kasutades ja makrovõtete puhul. Paari liigutusega saab fototöötlusprogrammis neist aga üsna lihtsasti vabaneda.

PÄRAST

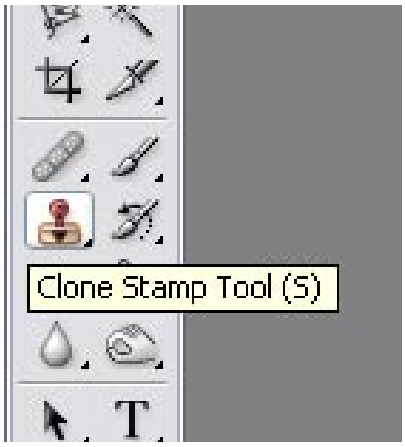

1. Klooni nagu jaksad

Enamikus fototöötlusprogrammides on meid huvitavaks tööriistaks ***Clone Stamp Tool***. Seda tööriista kasutades saad kloonida tolmupleki koha kõrvalt pildi enda sisu tolmupleki peale, asendades nii tolmusodi valitud alaga. Kõige kergem on seda teha ühtlaste pindade puhul.

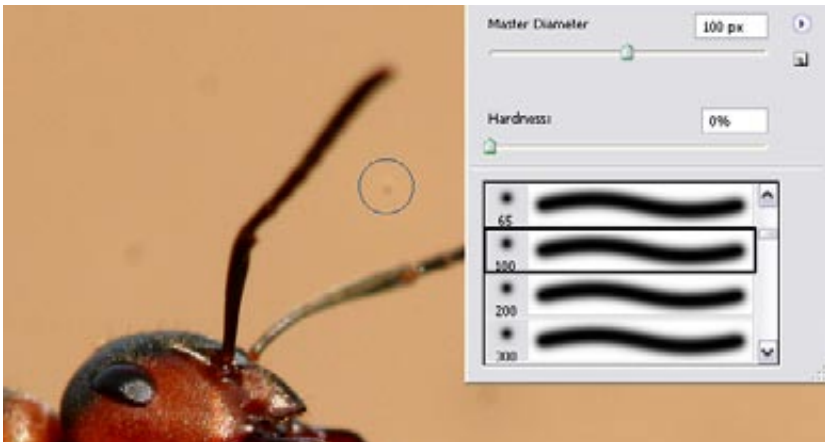

2. Töö tellija materjalist

Võta tööriistana ***Clone Stamp Tool***, vali sobilik raadius (vastavalt tolmukübeme suurusele) ja ALT-klahvi all hoides vali koht, kust tahad pildimaterjali kloonida. Seejärel lase ALT lahti ning vajuta kohale, kuhu kloonida soovid – asenda tolmuplekk puhta alaga. Pea meeles, et pärast ühe tolmukübeme eemaldamist pead uuesti määrama koha, kust kloonitakse, ning jälle klikkima sinna, kuhu kloonida tahad. Ring näitab valitud raadiuse suurust. Raadiuse valik avaneb parempoolsele hiirenupule vajutades ning on nähtav ka üleval menüüs.

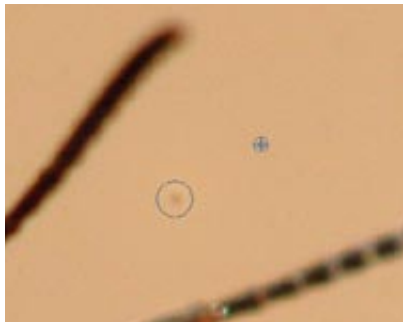

3. Kloonimine võtab aega

Vali koht, kust pildimaterjali kloonid, tolmukübeme läheduses, et ei tekiks toonide erinevusi. Sobiliku ala leidmine ja sobitamine võib võtta aega, kui toonid pole ühtlased. Kui sobitatud koht ei klapi, kasuta klahvikombinatsiooni Ctrl-Z (***Undo***), et taastada algne variant, seejärel proovi sobiv ala uuesti leida.

Kalurid ja päevavaras

Tagasi jutu algusesse, kus tõin reisifotolt õllepurgi eemaldamise näite. Foto puhastamise näitena kasutan pilti kaluritest, kust eemaldan kalu kandva poisikese. Samasugust kloonimist kasutatakse palju klantsajakirjades igasuguste iluvigade (vistrikud, kortsukesed vms) kaotamisel. Kõik toimub samamoodi nagu tolmukübeme eemaldamisel. „Tolmukübemeks" on siin lihtsalt poiss. Nii suures mahus asendamine nõuab juba rohkem kloonitud ala sobitamist, et kõik näiks justkui valatud.

ENNE

[PANE TÄHELE!]

- Hilisem objektide kaotamine fotodelt (peale sensoril oleva tolmu) on taunitav ning kui midagi on eemaldatud, on eetiline sellest vaatajat informeerida
- Kui sul esimese korraga suuremate objektide kloonimine välja ei tule, ei tasu meelt heita. Otsi paremini sobivaid alasid ja treeni kätt ning silma
- Photoshopis leidub ka intelligentse kloonimise tööriist ***Healing Brush***. Katsetada võid ka sellega.

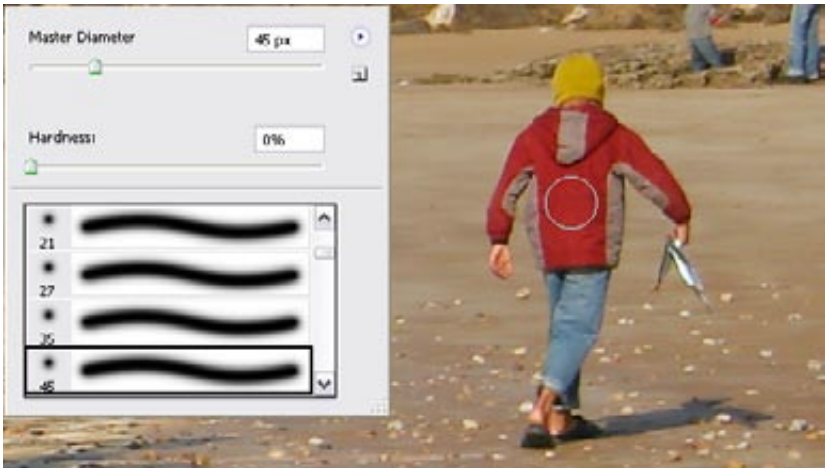

4. Kui tolm on alistatud

Kloonides saab fotolt eemaldada ka suuremaid objekte. Sellelt näidispildilt eemaldame rannas jalutava punase jopega poisi. Esmalt tuleb poisi jaoks valida sobiva raadiusega ring.

5. Leia objektide asendamiseks õiged kohad

Punaseks võõbatud alast kopeerin vajalikud pikslid poisi asemele. Reaalselt ma punaseks muidugi midagi ei värvinud, see punane siin on vaid illustratsiooniks, et oleks näha, kust tulevad pikslid, millega poisi asendasin.

6. Vaev tasub ennast ära

Töö on täies hoos. Pool poisist on juba välja kloonitud. Natuke veel ja ongi pilt valmis.

KUIDAS...

mobiiltelefoni abil

Kindlasti on paljud proovinud telefoniga internetis surfata, kuid kuna ekraan on väike, mobiilne internet aeglane ja internetilehitseja kasutusmugavus vilets, pole sellest miskit välja tulnud. [digi] peab parimaks mobiilseks veebilehitsejaks Opera Minit.

1. Esmalt Mini paika

Opera Mini paigaldamine on väga lihtne. Vali telefoni menüüst telefoni enda veebilehitseja ning suuna see aadressile ***operamini.com***. Võib minna ka tavalise arvutiga aadressile http://operamini.com ning valida sealt variandi, mis võimaldab saata Opera lehelt sulle SMSi, mille sisuks on täpne aadress, kust saab Opera Mini veebilehitseja alla laadida. Opera koduleheküg taipab ise, missuguse telefoniga sa sinna lehele oled läinud, ning pakub sulle allalaadimiseks sinu telefoni mudelile sobiva veebilehitseja.

Opera Mini paigaldamine on imelihtne. Jälgi esitatavaid küsimusi ning vasta neile ausalt. Kui valida tuleb versioonide *High memory* või *Low memory* vahel, siis tea, et esimese jaoks on vaja Java ME MIDP 2.0 toega telefoni. Kui su telefon on ostetud viimase paari aasta jooksul ja tegemist pole kõige odavama võimaliku mudeliga, siis tõenäoliselt läheb veidi kenam ja täiuslikum *High memory* versioon su telefonis tööle. Kui ei lähe, kustuta see ära ja tõmba *Low memory* variant.

2. Ära heitu hoiatusest

Kui sa oled nõus, et Opera Mini sinu telefoni paigaldatakse, siis kinnita oma nõusolekut. Vahepeal antakse küll hoiatus, et tegemist on programmiga, mida telefoni tootja ei pruugi usaldada, kuid see on lihtsalt hoiatus, et sa teaksid, et igat internetist alla laetud võõrast programmi ei tasu kohe esimesel võimalusel enda telefoni paigaldada.

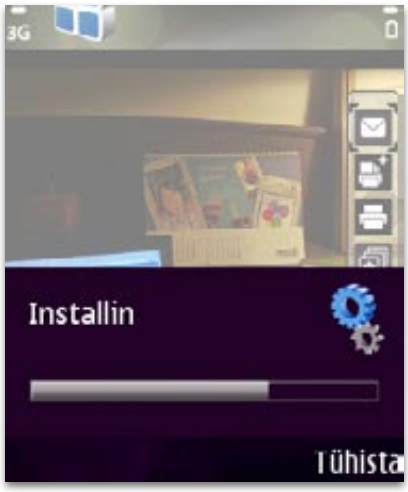

3. Veel mõni hetk

Paigaldamine ise toimub automaatselt. Võtab vaid mõne hetke, kuni rakendus on telefoni mällu installeeritud.

4. Nüüd seadistama

Nüüd, kui rakendus on telefonis, tuleb veebilehitsejat ennast natuke seadistada. Kõigepealt palub Opera Mini sisestada suvalist infot ehk vajutada telefoni numbriklahvistikul suvalisi numbreid, kuni ekraani allservas asuv riba on paremasse äärde välja jõudnud. Seda kõike vaid selleks, et tagada sinu jaoks turvalisem surfamine.

5. Luba Opera võrku

Pärast sinu unikaalse kasutajakoodi loomist proovitakse kohe, kas uue veebilehitseja abil õnnestub telefoniga üldse internetti pääseda. Alustatakse internetiühenduse seadistamisega Opera Mini veebilehitseja kasutamiseks. Selleks, et veebilehitseja vahendusel internetti pääseda, oleks mõistlik lubada Operal osa saada võrgu ja andmevahetuse kasutamisest ehk lubada rakendusel kasutada internetiühendust. Telefon palub valida pöörduspunkti, mille kaudu luuakse ühendus internetiga. WiFi-võimalusega telefonid lubavad pöörduspunktina kasutada ka kohalikku Wifi-võrku.

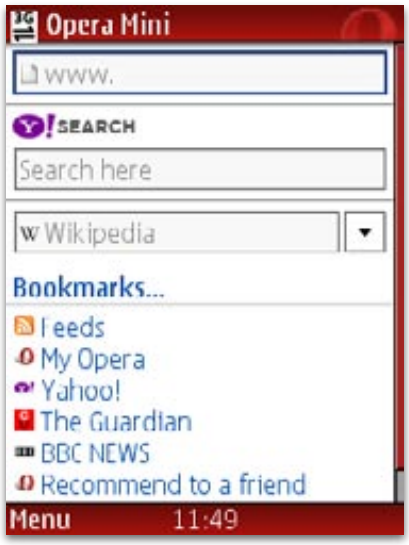

6. Tere tulemast!

Installeeritud! Selline hakkabki välja nägema Opera Mini internetilehitseja sinu mobiiltelefonis. Üleval on

internetis surfata

aadressiriba, kuhu saad sisestada kodulehekülgede aadresse, millele soovid minna. Kohe selle all on otsinguriba, mis otsib väljale sisestatud märksõnadele vasteid Yahoo! abil. Juhul, kui sa tead, et sind huvitab päringutele vastete saamine kindlatest portaalidest või valitud kodulehtedelt, siis kohe Yahoo! riba all on analoogne otsinguriba, kuid selle erinevusega, et sa saad ise valida, millistest portaalidest sa soovid märksõnadele vasteid leida. Esilehele toodud lemmikjärjehoidjad muudavad kasutamise mugavamaks. Internetis ringi surfates ja uusi lemmikkodulehti järjehoidjate hulka lisades võid valida, kas soovid huvitava lehekülje järjehoidjat ka esilehe või mitte. Esimene järjehoidja on kohe RSS Feeds ehk uudistevood, mida saab endale internetilehitsejasse tellida. Kuna see on veebis surfamise kõrval Opera Mini üks olulisemaid lisavõimalusi, siis vaatamegi, kuidas RSS-vooge kasutada.

7. Nüüd ka RSS

Kui sa oled natukene laisk ja ei taha päris iga päev [digi] kodulehel uudiseid lugemas käia, võid tellida [digi] uudised RSSi abil Opera Mini RSS-uudistevoogude hulka. Sellest, milliselt kodulehelt saab RSS-uudistevoogu tellida, annab sulle märku väike RSSi oranž ikoon kodulehe akna ülaosas. Ikoonile vajutades saad tellida selle kodulehe värskemad uudised otse RSS-uudistevoogu veebilehte ennast külastamata. RSS on justkui postiljon, kes toob sulle viimased uudised postkasti, ilma et sa peaksid ise kioskisse ajalehe järele minema. Opera Mini puhul on huvitav see, kuidas ta muudab suurelt arvutimonitorilt vaadatavad kodulehed väiksemalt ekraanilt vaatamise jaoks mugavamaks. Kohe RSSi ikooni all on kiri Skip to content, teisisõnu teab Opera Mini brauser, et kui seda lehte suurelt monitorilt vaadata, siis vasakus ääres on pikk menüü ning lehe keskel ja paremal asub sisuline ja huvitav jutt. Opera pakub võimalust jätta vasak menüü vahele ja suunduda kohe sisu juurde.

8. Ühe nupuvajutusega

Uudistevoo tellimiseks tuleb valida ekraani ülevalt äärest ***Subscribe*** ning edaspidi hakkavadki kõik värskemad selle lehe uudised sulle veebilehitseja RSS Feed'ide alla tulema.

9. Kaval tehnoloogia

Põhjuseks, miks Opera Mini veebilehitsejat on soodsam kasutada kui tavalist telefoniga kaasasolevat veebilehitsejat, on see, et Opera kasutab kodulehtedelt piltide allalaadimiseks puhverserverit, mis muudab suured ja väga hea kvaliteediga suure monitori pealt vaatamiseks mõeldud pildid kordades väiksemaks väikese mobiiliekraani jaoks. See omakorda tähendab, et mobiiliga veebis surfates laetakse alla kordades vähem andmeid kui teiste brauserite puhul. Loomulikult saab neid pilte ka täissuuruses oma telefoni salvestada ja neid siis suurelt vaadata.

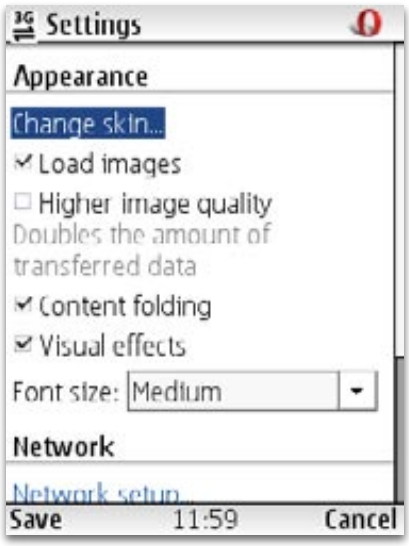

10. Pildimäng

Opera Mini seadete alt saab valida ja muuta ka seda, milline on veebilehitseja väljanägemine: võib valida erinevaid värviskeeme ja teemasid. Kui sa tead, et sind huvitab ainult jutt ja mitte värvilised pildid, siis saab piltide allalaadimise üldse ära keelata. Kui aga tahad külastada paljude piltidega kodulehti, võid paluda internetilehitsejal pilte mitte väiksemaks ja väiksemamahulisemaks muuta. Sellega ole siiski ettevaatlik, sest järgmise kuu mobiiliarvel võib säärane otsus väga kurvalt kajastuda. [d] **OLIVER OJAMAA**

PANE TÄHELE!

- Mobiilse andmesideteenuse ehk mobiilse interneti kasutamiseks peab sinu mobiiltelefon olema seadistatud GPRS-andmeside kasutamiseks.
- Kui sa pole veel telefoni mobiilse interneti kasutamiseks seadistanud, siis küsi infot oma mobiilsideoperaatori käest, sest nad teavad kindlasti, kuidas sind aidata.
- Mobiilitootjate ja teenusepakkujate kodulehtedel on õpetused ja juhendid, kuidas saad oma telefoni seadistada, pakutakse isegi võimalust, et GPRSi seaded saadetakse sinu telefoni SMSiga.

KUIDAS...

osta digitaalset videokaamerat

Digitaalse videokaamera ostmine pole küll nii suur lõks kui uue teleri ostmine, ent sissekukkumisvõimalusi on sellegi puhul piisavalt. [digi] annab nõu olulisemate tehniliste näitajate osas ja aitab nende vahel valida.

1. Kassett, plaat või mälukaart?

Esimese asjana kaamera ostmisel tasub mõelda, millisele meediumile kaamera salvestama hakkab. Variante on laias laastus neli: väike DVD, kõvaketas, miniDV-kassett ja mälukaart.

DVDsse otse salvestav on hea variant inimesele, kes teab, et ta ei soovi hiljem materjali arvutis ümber monteerima hakata. Võimalusi selleks pakuvad kindlasti kaameraga kaasa tulevad programmid, kuid pildi kompressioon on juba selline, et monteerimine teeb pildi pigem halvemaks ja mitmekordse ülekirjutamise puhul näeb inimese silm pildi halvenemise ära. Plussiks see, et filmitud materjal on kohe DVD peal ja ülevaatamiseks lihtsalt kasutatav. Peab arvestama aga, et DVD säilivust peetakse pigem halvemaks kui lindi (miniDV) säilivust.

MiniDV sobib igal juhul hästi sellele inimesele, kes teeb näiteks harrastusvideoid või kes kindlasti soovib filmitud materjali (koduvideote näol pulmad, sünnipäevad, laste tegemised) hiljem arvutis tihedamaks lõigata. MiniDV puhul on tegemist DV-avi-formaadiga, mis kannatab justkui lõputu hulga ümberkirjutamisi. Ütleme – peaaegu. Kassetti (linti) peetakse kindlasti paremaks pildimaterjali säilitajaks pikema perioodi jooksul, kuid kassetilindilt pole lihtne nii kiiresti materjali üles leida kui DVD-plaadilt, sest filmitu vajab läbi „ketramist".

Mälukaart on võimalikult kokku pakitud liikuva pildiga formaati jooksutav andmekandja, enamasti on formaat siis mpeg4. Sisseehitatud salvestusvõimalus on tavaliselt digitaalsetel fotokatel ja ka mõnel miniDV-kaameral eraldi kaardina. Formaat pigem ei võimalda enam edasist töötlemist, kuid materjali saab siiski näiteks otse internetti üles laadida.

2. Jälle need pikslid

Digipildi telestandard on 720 x 576 pikslit. Suurem hüpe toimub pildi HDsse mineku puhul, kus pikslite arv varieerub: 1920 x 1080 või 1400 x 720. Erinevused hakkavad välja lööma kaamerate puhul, millel on märgistus *„progressive"* või *„interlaced"*. *Interlaced* on poolkaadrid ja *progressive* täiskaadrid. Hdv 50i ja Hdv 50p puhul on erinevus 50p kasuks, sest seal on 50 täiskaadrit ja pildi kvaliteet annab eriti tunda näiteks spordiülekandeid vaadates, kus muudatused on väga kiired ja suured ning kaadrite kiire vahetumine manab meile parema/teravama/realistlikuma filmipildi.

Kindel on see, et HD-pilt on igal juhul parem. Parem kompressiooniastme ja pikslite arvu suhe tähendab lõppkokkuvõttes seda, et kui inimene on harjunud HD-pildiga, siis tavalist DV-pilti vaadates tundub erinevus sama suur nagu DV-pildi ja VHS-pildi vahel. Esmajärjekorras märkame erinevust kiirete spordivõistluste pildis, aga ka tänapäevased väga kiire montaažiga filmid pakuvad just suurema hulga pildiinfo mahutamise tõttu tunduvalt suuremat naudingut. HD-kaamera puhul tuleb arvestada ka seda, et siis peab teler samuti HD-pilti näitama.

3. 1CCD või 3CCD?

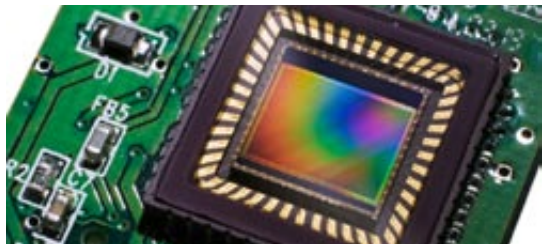

Taas üks tehniline omadus, mida kaamerate juures tähele panna. Siin on tegemist sisuliselt kiipide arvuga ja sellega, kuidas need kiibid edastavad pildi värviinformatsiooni. 1CCD juures püüab üks kiip kinni justkui ühe värvi ja interpreteerib kahte ülejäänut. 3CCD puhul on üks kiip iga värvi jaoks ning see tähendab igal juhul paremat (reaalsusele vastavamat) värviinformatsiooni pildis. Eriti hästi tulevad pildi erinevused välja vähese valgustusega situatsioonide ja materjali puhul.

4. FireWire tuleb USB asemele

Selleks, et DV-kvaliteedis pilti monteerida, kanda reaalajas üle kassetilt arvutisse või tagasi kassetile, on kindlasti vaja I-Linki alias FireWire-kaablit ja -ühenduspesasid arvutisse. Kontrolli enne kaamera ostmist kindlasti järele, kas su arvutis on FireWire-pesa või tuleb lisakaart osta. USB 2.0 on küll kiire ühendus, kuid pole mõeldud filmipildi striimimiseks.

5. Pildistabilisaatorid on abiks

Mida rohkem on objektiividel optiliste suuruste parameetreid, seda parem on. Digitaalsed parameetrid annavad vähese ja petliku parandamise võimaluse ja pigem tasub neid võtta mänguliste boonuselementidena, mitte millegi enamana. Pildistabilisaator aitab kindlasti natukene vähendada värelust käestfilmimisel, kuid seda ei saa võtta kui imerelva.

6. Tarkvara nii tasuta kui raha eest

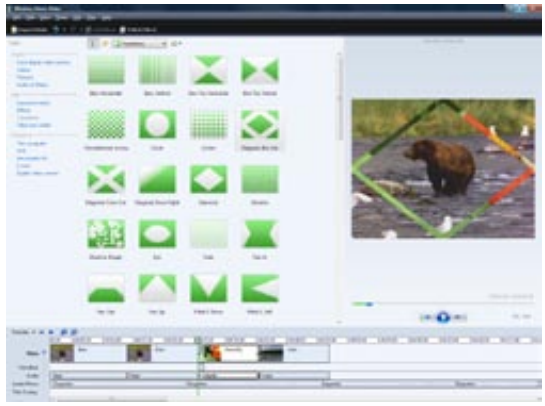

Tasuta monteerimistarkvaraga on hetkel keeruline, väga head tasuta programmi ei ole. Parim on ehk AvidFreeDV, kuid samas on ta vabavarast ka kõige keerukam. Windows Movie Maker on igas PC-arvutis algselt olemas nagu ka iMovie Macides, kuid iMovie on justkui veidi parem. PCdele võib soovitada proovida vaba tarkvara ABC VideoRoll: http://www.hollmen.dk/articles/videoedit.htm#VideoRoll. Tihtipeale on kaameraga kaasas mõni monteerimisprogramm, mida muidu poest ostma peab, kuid nüüd boonusena kaasa antakse, seda tasub ka kaamera ostmisel silmas pidada.

[d] **MIKK RAND**

play

Raha paneb ratta käima

MÜÜGIL: -, **HIND:** -, **DEMO:** www.gamershell.com/download_17170.shtml

Alles eelmises [digis] kirjutasime toredast kihutamismängust „GTI Racing" ja unistasime „Xpand Rally Xtreme'ist". Aga meil vedas ja XRX jõudis meie lauale ootamatult kiiresti, arvestades, et müügile on mäng tulnud alles üksikutes riikides.

● Seda tunneb ka mitmikosas, sest internetis mängijaid veel peaaegu et pole. Kui aga mäng hangitud, ei sega miski kohalikus võrgus sõpradega võidu sõita. Serverit luues saab valida rada, ilma, aega, masinaid, mänguviisi (*arcade* või simulaator) ja seda, kas vastased on läbipaistvad (saab läbi sõita) või füüsilised (saab nügida). Ei midagi eripärast ega keerulist. Korraga lubatakse rajale neli võistlejat, serverisse lastakse kaheksa.

Multiplayer'i kõrval on meistrivõistlus ja vabasõidud, mida saab üksi sõita. Viimane ehk *single race* annab võimaluse lahtisõidetud radu ja autosid tasuta tuunida ning katsetada erinevate ilmaolude ja päevaajaga. Enne seda

Mõne bemmimehe unelm – moosiriiul, mis teeb vanaema sahvris olevale silmad ette. Ja vasakul on näha Bugatti matkijat.

on valiku suurendamiseks vaja läbida meistrivõistlused. *Championship*'i 69-l võistlusel saab oma sõiduoskuste taset näidata. See on koht, kus esiisa XRi suurim puudus – raha teenimine – on samuti ekstreemseks kasvanud. Krõbisevat on alati vähe. Erinevalt „GTI Racingust" laguneb rallikas siin julmalt ja iga parandus ning tuuningujupp maksab ropult. Ometi on remont, täiendamine ja aeg-ajalt uute autode ostmine vajalik, sest sõidud on tihti rasked ja lihtsalt nõuavad paremat liikurit. Nutad ja haigutad, aga vurad raha nimel vanu radu 10, 20 või rohkem kordi läbi. Kui autole võimsust lisav vidin ostetud ja vedamisega vajalik võit kätte sõidetud, avastad, et kohati võtab 1% mängu läbimine ühe tunni. „Kunstlik pikendamine" ütlesin ma kaks aastat tagasi „Xpand Rally" arvustuses ja see kehtib siiani.

Roolija raske elu

Nagu mitmikosas, nii on ka üksikosas võimalik valida kahe sõidutüübi vahel: *arcade* ja simulation. Mõlemad nõuavad juhilt palju, aga simulaatori eksimusest tulenev taassünni karistus on suurem: kahe sekundi asemel neli sekundit. *Arcade*-kihutamises lagunevad neljarattalised palju ja simulaatoris veel rohkem. Õige tunnetuse saab eestvaates. Väline tagantvaade annab küll parema nägemisulatuse, kuid auto läheb lihtsamini käest ära, eriti asfaldil.

Siledat tumedat teekatet on mängus vähe. Enamik sellisest teekattest on pikitud kruusalõikude vahele, et kehva pidamisega rehvidel sõitvat juhti kollitada. Kühmude-lohkudega rajad on ehitatud kivisesse Itaaliasse, Tallinnast hullemate teedega Hiinasse, ringradu võõrustavasse Jaapanisse, eksootilisse Malaisiasse ja tuttavasse USAsse (osad lõigud on pärit XRist).

XRX näeb väga hea välja. Loodus on maaliline ja seda pole unustatud ehtida. Näiteks näeb Hiina radadel Hiina müüri ja USA sõidud toimuvad Arizona osariigi Suures kanjonis. Tee ääres on inimesed ja lehmad, kellele otsa põrutades „sünnitatakse" auto uuesti teele. Samas ei juhtu üle tee lippavate loomadega (lambad, kitsed, linnud, paparatsod) enamasti midagi, auto sõidab neist vabalt läbi. Tee ääres leidub ka kihutajale ohtlikke kaunistusi. Puud, palgid, kivid... suurel kiirusel viimastega tutvuse tegemine toob kaasa massiivseid purustusi, halvimal juhul kaotad liikumisvahendi rattad, vigas-

On teil paremaid ideid, kuidas Subaru kloon puhtaks saada? Hiinas võib seintel näha kommunistlikke plakateid, kuid autopesula reklaame mitte.

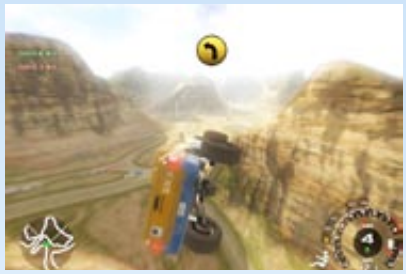

Monsterauto ei maandu alati „käppadele", küll aga plahvatab.

tad liigselt juhti või paned auto plahvatama.

Kui puudub kontroll

Visuaalne lagunemine on detailne ja kena romuralli vääriline. Füüsikareeglid enamasti kehtivad (kui mõnikord valesti painduvaid antenne rallikate katustel eirata) ja annavad endast juhile alati teada, nt vale vedrustusseadistuse ja rehvivaliku korral. Teistsugusele pinnasele mõeldud või liiga kulunud mustriga rattad teevad auto teel hoidmise... huvitavaks. Kontrollimatult pidurid põhjas kuristikku piirava kiviaia suunas lohiseda on ju tore, kuna ka kiviaed mõistab laguneda. Sellise huumorisoonega sõitjad monteerivad kindlasti meeleldi alla naastrehvid, sest auto alt lendavad sädemed on ju *cool*'id. Naastrehvid ongi mängu lisatud efekti mõttes, sest talveradu XRXis kahjuks pole.

Ja nüüd viriseme

Muusikat on ainult kaks pala. Üks ja hea on põhimenüüs, teine ja tüütav alammenüüdes. Auto ja tausta hääled on väga head, kuid peale lobisev kaardilugeja ei näita üles mitte mingisugust ilmekust. Kui tema õpetused poleks vajalikud, võiks ta kinni keerata. Tegelikult saab autole osta kaassõitja miniasendaja – GPSi, mis näitab ees oleva tee kurve, kuid GPSi ekraan asub väga ebamugavas kohas – kiire sõidu ajal ei ole aega alla vasakusse nurka vaadata.

Rajad vahelduvad seekord kesisemalt. Endiselt on suurtel maalappidel tihe teedevõrgustik, mis iga sõidu jaoks erinevaks rajaks kohandatud, kuid lõigud korduvad liiga sageli. Teeäärd on künklikud ja trajektoorilt välja libisemine on valus, sest XRX sõiduvigu ei andestata.

Nagu juba juttu oli, lõhub XRX sõidukit ja teiseks on sisse tulnud vahe tasa sõitmine raske. Lootma ei saa jääda ka liidri veale, sest kiiruskatsed toimuvad ette salvestatud sõidu vastu. Leebem on olukord *offroad*'i punktist punkti sõitmisel ja ringrajal, kus roolikeeramine arvuti hoolde jäetud.

Monstertruck ja *co*

Mis autosid siis purustada, seadistada, tuunida ja osta saab? On neli klassi: esivedu, amatööri nelikvedu, profi nelikvedu ja *extreem*.

Viimases klassis on maasturid ja 3 supersportautot, mille kiirus läheneb juba 300 km/h. Sarnaselt Xpandile on masinate nimede ja välimuse juures inspiratsiooni saadud pärisautodelt ja mõned tuttavad autod on ka üle kolinud.

XRX on GTIga võrreldes täiesti teisest puust – või isegi materjalist – kihutamine. Sarnased on ainult graafikamootor ja üldvälimus. XRXi lähimaks sugulaseks on siiski esiisa „Xpand Rally" ja kogemus sellega kulub siin marjaks. Mõlemal juhul tuleb rada võimalikult puhtalt ja veavabalt läbida. Aga jääme ootama, mida on pakkuda juunis ilmuval „Colin McRae: DIRTil" ja aasta lõppu plaanitud „Sega Rally Revol".

[d] **LEHO LAHTVEE**

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,8 GHz (soovitatav 2,5 GHz)
Mälu: 256 MB (soovitatav 512 MB)
Videokaart: NVIDIA GF 5700 / ATI Radeon 9600 (soovitatav GF 6600GT / Radeon 9800)
Helikaart: DirectX 8 ühilduv
Vaba ruumi kõvakettal: 2 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows XP/2000+DirectX 9.0c
Valikuline: rool-pedaalid, LAN-kaart

[d] HINNANG:

Heli	7
Pilt	9
Mugavus	8
Meelelahutus	8

Kui Jumal ei näe...

MÜÜGIL: www.andrico.ee, **HIND:** 679 krooni, **DEMO:** www.infernaldemo.com

Veerand 2007. aastast on möödas, kuid alles „Infernal" on esimene suurem üllataja. Mängu polnud toetamas suur marketingikampaania ja ausalt öeldes ei ole mängutegija Metropolis ka varem millegi erilisega silma paistnud.

● Kui korralikku esmamuljet (hea muusikaga kena peamenüü ning ilus mängugraafika) on mõni Metropolis Software mäng, näiteks „Aurora Watching", ka enne pakkunud, siis kõik muu on jäänud puudulikuks. Möödalaskmistest on õpitud ja värske „Infernal" (mitte segi ajada sellesse aastanumbrisse planeeritud „Infernoga") võlub mängija kohe alguses ega lase lahti enne lõppu.

Originaalne stoori

Või vähemalt vähe kasutatud – võitlus käib Taeva ja Põrgu vahel. Sarnane teema on ka samas riigis tehtud „Painkilleril", kuid „Infernal" läheneb teemale uuest vaatenurgast. Mõlemal poolel on oma luureagentuur – Taeval EtherLight ja Põrgul Abyss –, kes maal igavest võitlust peavad. Mängija võtab terava keelega agendi Ryan Lennoxi rolli, kes on karmide töövõtete pärast EtherLightist kinga saanud. Sobiva tööpakkumise saab ta aga Abyssilt, kus väliagentidele antakse kaasa mustad jõud. Lennoxi esimeseks ja samas viimaseks ülesandeks saab uurida EtherLighti kahtlaseid ettevõtmisi.

Korralikku lugu hoiab üleval efektne ja köitev madin. Mitmekesisust toidavad erinevad keskkonnad (klooster, lennukilaev, tehas jm), juurde tulevad relvad, ebamaiselt täpsed vastased ning mustade jõudude kasutamine (nt vastaste energia ammendamine, teleporteerimine). „Infernal" ei lepi tühipalja tulevärgiga ja külvab teele ka leidlikke nuputamisülesandeid, mis muutuvad eriti aktuaalseks bossivõitlustes.

Ilus nagu maasikas

„Infernal" on väga ilusa pildiga, mõnusa taustamuusikaga ning muheda dialoogi ja hääletöödega, aga mitmikosata. Üksikosa pole küll lühike ja mängida on kolm raskusastet, kuid sellise hinna sees võiks MP siiski olla.

Gorky triloogiaga („Gorky 17" ehk „Odium", „Gorky Zero: Beyond Honor" ja „Aurora Watching: Gorky Zero" ehk „Soldier Elite") enim tuntust kogunud Metropolis on teinud suure hüppe. „Infernal", endise nimega „Diabolique: License to Sin", on suurepärane kolmanda isiku vaates tulistamine ja soovituslik igale žanri austajale.

[d] LEHO LAHTVEE

[NÕUDMISED ARVUTILE]

Protsessor: 1,7 GHz (soovitatav 2,5 GHz)
Mälu: 512 MB (soovitatav 1 GB)
Videokaart: NVIDIA GF 5950 / ATI Radeon 9600 (Pixel Shader 2.0)
Helikaart: DirectX 9.0c ühilduv
Vaba ruumi kõvakettal: 2 GB
Optiline seade: DVD-lugeja
Tarkvara: Windows XP/2000/Vista+DirectX 9.0c

[d] HINNANG:

Heli	8
Pilt	9
Mugavus	8
Meelelahutus	9

„Loata viibijaid tulistataske, ellujääjaid lastaske uuesti." Must huumor „Infernali" moodi. Kuigi jah, ka päriselt on sellised sildid olemas.

Reisi kus tahad, alati on mehed püssidega vastas.

Tasuliste rollikate

ALLALAETAVAD: Flyff: http://flyff.gpotato.com/download/ **Silkroad Online**: http://www.silkroadonline.net/ **Last Chaos**: http://lastchaos.aeriagames.com/download

MMORPG maailm jaguneb neljaks: mängud, mille ostad ja mille mängimise eest maksad, mängud, mille ostad, aga mängid tasuta, tasuta mängud, kus maksab mängimine, ning mängud, mis üleni tasuta. Valisime kolm viimast.

Flyff

Mis kummaline hammasratas siin jõe kohal on? Lendame vaatama.

„Seal nad mind kiusasidki, venna. Anname neile!“

„Ma sul siin säran...“

● Originaalselt anti GalaNeti ja Aensofti *hack&slash*'i-laadne MMO „Flyff“ (ehk „Fly for Fun“) välja Aasias, kuid tormi ei õnnestunud pudelis kinni hoida ja tänaseks rohkem kui kolm aastat vana mäng on levinud üle maailma, kasvatades pidevalt populaarsust. Kasutajate arvu ei suuda ka Aensoft ise hinnata, aga eeldatakse, et tasuta versiooni (Korea versioon „Kflyff“ on siiski kuutasuga) mängib umbes 5 miljonit inimest. „Flyff“ ei ole lineaarne RPG, mis tähendab, et võid teha, mida soovid.

Kolgin kuni jaksan

Põhitegevuseks ongi peksta kolle, end võimsamaks treenida, panka parimad relvad ja armorid hankida ning teenida rohkem raha kui Bill Gates ja Donald Trump kokku. Igavuse hoiavad eemal mitmete üksik- ja meeskondlike ülesannete täitmine ning kui piisavalt kõrge tase on saavutatud, võib liituda kaasmängijatega, keda ühendab soov mängu võimsaimale kollile, Clockworkile, pasunasse anda.

Sõbrale kere peale

PVP areenil saab omavahel mõõtu võtta ilma *penalty*'ta, PK server on aga koht, kus kaasmängija tapmine mõjutab karmat. Kui see on miinuses, siis oled paha ning lähed surres sinna, kuhu kõik pahad. Kui karma on plussis, paistab päike ja linnud laulavad.

Mängus üllatab esmalt graafika. Multifilmilik keskkond ja tegelased on värskendavaks tuuleks enimlevinud 3D-maailmadele. Pilt ongi see, miks nii mõnedki asjatundjad nimetavad „Flyffi“„WoWi“ väikseks vennaks.

Mängus eksisteerib ka CashShop, ehk siis koht, kus reaalset raha kasutades saab osta mitmesuguseid pudinaid, mis on kas kasulikud või ilusad (loe: kasutud).

Nuriseda saab ka, nimelt on mängu serverid kohati üsna nõrgad. Poolaasta kohta tuleb üks *rollback*, serveri ülekoormusest tulenevad pidevalt katkestused. Ning mis peamine, mõnigikord rikub mängutuju kohati üsna ebaviisakas mängurite seltskond.

Mis eristab „Flyffi“ teistest MMOdest? Haarav mängitavus ning fakt, et see on ainus omasugune mäng, kus mängija lennata saab. [d] VARMO HELEMÄE

[d] HINNANG:

Heli	7
Pilt	8
Mugavus	8
Meelelahutus	9

konkurendid

Silkroad Online

Ei, see ei ole Taj Mahal, kuid kaunis koht siiski.

● „Silkroad Online“ on MMO, kus fantastiliseks sulamiks ühinevad aasialik maailm ning traditsiooniline „peksa kolli seni, kuni ta enam ei tõuse“. Joymax Co poolt välja antud rollikas võtab ajaloolise Siiditee teema ning annab mängijatele võimaluse elada elu, millist sajandeid tagasi elasid kaupmehed. Vürtsiks on juurde pandud erinevaid kolle, keda vaid õpipoisina peksma pead. Hiljem, kui tase piisavalt kõrge, võid edukalt oma karavanidega linnade vahet liigelda ning varandusi kokku ajada.

Kahjuks suuresti sellega mäng ka piirdub. Ülesanded, mida täitma pead, on lihtsakoelised ja meenutavad kohati liiga palju „Diablot“, ehk siis too see või tapa too.

Graafika on mängu suurim pluss. Iseloomustamiseks sobib üks sõna – maaliline. Ühtlasi on see suureks miinuseks. Nimelt on ka „Silkroad Online'i“ serverid pidevalt hädas. Esimene mure on mängu pääsemisega, sest serverid on pidevalt täis, ning kui lõpuks saabki sisse, esineb kohati jubedaid hangumisi. Vaktsiiniks on muusika, mis on südantlõhestavalt kaunis ning nutmaajavalt köitev. Kahju, et *soundtrack*'i pole.

Mis on siin see, mis eristab „Silkroad Online'i“ teistest MMOdest? Idee. Kuigi olemas on klassikalise RPG elemendid, on eesmärgiks oma kaubakaravan rahaks teha. Ning hobusega on maruvahva ringi kapata. [d] VARMO HELEMÄE

[d] HINNANG:

Heli	8
Pilt	9
Mugavus	7
Meelelahutus	7

Last Chaos

Rollikad ei pääse kuidagi tegelase ümber olevast ringist.

● „Last Chaos“ on kahtlemata üks kauneimaid tasuta MMOsid. Sellist realistlikkust ning silmailu ei saa tihti ka raha eest. Graafika on köitev, kaunis ja mis peamine – sujuv. Seda muidugi korraliku arvuti puhul.

Mäng ise on aga täielik „Diablo“ kloon. Teistest sarnastest eristab teda vaid *dungeon*-süsteem ja ülimalt suur maailm. Meeli köidab tohutu oskuste, relvade, armorite ja erinevate pudinate valik. Märkimisväärne on lemmikloomasüsteem, nimelt pead oma lemmiklooma – hobuse või draakoni – ise üles kasvatama. Ei ole nii, et saad looma ja asud kohe tema seljas vapralt ringi liiklema.

Kahtlemata on „Last Chaosel“ ka parim ja aktiivseim *gamemaster*'ite meeskond. Nad on pidevalt olemas ning korraldavad erinevaid üritusi ja võistlusi.

PVP roll on siin väike, kuid GVG on väga populaarne. Toimuvad gildidevahelised duellid, mille põhjal koostatavad edetabelid ja pakutavad auhinnad mitte ainult ei innusta ühinema ja osalema, vaid need suured lahingud on inspireerinud ka mitmeid mänguteemalisi filmikesi. Ka ise sai GVG lahingus osaletud, kuid karjäär jäi üsna lühikeseks – paar minutit ning vastase raudsaapad tallasid minu korjusel.

Mis eristab „Last Chaost“ teistest MMOdest? Inimesed! Pole mina enne näinud nii ühtehoidvat ja sõbralikku kommuuni. [d] VARMO HELEMÄE

[d] HINNANG:

Heli	6
Pilt	10
Mugavus	7
Meelelahutus	8

Kollid lumeväljadel

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 1119 krooni **DEMO:** Xbox Live Marketplace

„Lost Planeti" kangelane Wayne kehastab läbi ajaloo tuntud ühemehearmee prototüüpi: võitmatu, stoiline ja müstilise taustaga. Kuid kõik need mänguvoorused, mis paberil tunduvad positiivsete ja vajalikena, kaotavad mängima asudes tähenduse.

● Miks? Sest peategelasega samastumiseks vajalikke elemente mängust ei leia. Wayne'i taust ei omista talle mitte midagi isikupärast, pigem jätab võimalikust konsooliikoonist alles ainult õõnsa ja ebaõnnestunud dialoogis lühemaid ridu esitava indiviidi. Pool potentsiaalist, mis oleks võinud luua mängu ühe meeldejäävama maailma, on miskipärast kaduma läinud ning ülejääk ei suuda mängu üksluist süžeed liikumas hoida. Lugu, mida siin räägitakse, ei ole suurt mõtet ei tähtsustada ega ka mäletada.

Jalgel püsimine on edu pant

Wayne'i roll üksikmängus on sama vana kui selle mängu žanr ise. Iga uus tase kujutab endast järjekordset vastaste kadalippu, mängija sõbraks on kiire sõrm päästikul ja vaenlaseks mängu tuim juhtimissüsteem. Viimase selgituseks nii palju, et Wayne'i lumes sumpamine on sõna otseses mõttes sumpamine, liikumine on puine ja veniv, sageli kuluvad mängija kukkudes püstiajamisele joonistatud kaadrid selleks, et vastased viimasedki alles jäänud elupunktid olematuks muudaksid. Nõrkuseks osutub seegi, et kui kergematel raskusastmetel annab mäng koperdamise andeks, siis kõrgemal astmel tallab tehisintellekt Wayne'i lihtsalt jalge alla, samas kui mängija abitult puldil olevaid nuppe vajutab, suutmata seejuures ennast mängus isegi püsti ajada. Olukorda leevendab trossiga katapult-vints, millega ennast kiiremini ringi liigutada saab, kuid sellest on kasu ainult siis, kui on midagi, mille külge ennast kinnitada – lumistel lagendikel ei aita Wayne'i miski.

Üksikmäng on sisutühi ettevõtmine, sest ei poolseeditud tegelaskond ega ka lõpplahendus ei paku midagi tänuväärset. Ainsa kadunud planeedi tähetunnina võib mainida iga kaardi lõpus varitsevaid suuremaid vastaseid, kellega tegelemine märksa enam meelelahutust pakub.

Ukerdame üheskoos

Mitmikmäng üle Microsofti Xbox Live võrgu pakub pisut enam meelelahutust, kuigi ka siin on liikumine vaevaline, üle kivi ja kändude, ning algajale võib uus elamus uue mängu näol rohkesti frustratsiooni põhjustada. Loomulikult esitab elavate inimeste vastu mängimine suurema väljakutse, kuid siin kummitavad XBL-võrgule omased probleemid ropendajate, mängust lahkujate ja sigatsevate lapserajakate näol.

Mitmikmängu elamust täiendavad võrgust alla laetavad lisakaardid, mis pakuvad vaheldust nii tundma õppimise kui ka ringi hullamise näol, kuid relvade, mängijate mudelite ja mängustsenaariumite kataloogi lühike ning vahest tasakaalustamata loetelu annab vähe põhjust võhivõõraste vastu uuesti mängima minna. Kodumaiseid mängijaid on vähevõitu ning organiseerimata mängusessioonid pakuvad harva meeldivat või huvitavat seltskonda. Viimases ei saa süüdistada Capcomi mängu, vaid XBL-võrgu keskmist kasutajaskonda, kellest enamus käib veel üht või teist moodi lapsekingades.

Kadunud planeet ehib oma kauni pealispinna ja säravate plahvatustega iga Xbox 360 omaniku riiulit, kuid süvenedes ja järele mõeldes võib sedagi mängu iseloomustada ainult ühe omadussõnaga: õõnes. [d] MART REDI

[NÕUDMISED]

Xbox360 mängukonsool
Teler (soovitatavalt HD Ready)
Xbox360 mälukaart (kui kõvakettata Xbox360)

[d] HINNANG:

Heli	8
Pilt	7
Mugavus	5
Meelelahutus	6

Taktikaliselt pasunasse

MÜÜGIL: www.andrico.ee **HIND:** 989 krooni **DEMO:** Xbox Live Marketplace

Esimene GRAW oli oma aja edukaim mäng Xbox 360-le. Ubisoft nägi soovi lisa järele (loe: haistis raha) ja alustas kibekähku järje loomist. Nüüd, kõigest aasta esimese GRAW ilmumisest, on GRAW 2 mängijatele kättesaadav.

● GRAW 2 lugu jätkub sealt, kust esimene osa lõppes. Mehhiko ja Ameerika presidentide päästmise ja mässuliste liidri langemise järel jätkub konflikt Ameerika tagaaias. Kõik, kes on mõnda Tom Clancy raamatut lugenud või filmi näinud, võivad aimata, mis mängus toimub. Lühidalt kokku võttes: terroristid, tuumarelv ja maailma päästmine.

Arukad kuid laisad sõbrad

Ubisoft on ühe aasta jooksul suutnud parandada paljud taktikalise tulistamismängu esimese osa puudused, enamasti meeskonna juhtimise osas. Nüüd võid oma meeskonnakaaslasi paremini käsutada ja kasutada. Neist on nüüd rohkem tulu, kuna nad märgivad vaenlasi ruutudega täpselt nii nagu sina. Vaenlasi on palju kergem leida ning kaaslased suudavad üleüldse paremini olukorraga kohaneda. Tulistada nad endiselt ei oska, suurema osa tööst peab ikka mängija ära tegema. Esimeses mängus polnud üleval nurgas olevast tillukesest ekraanist kasu, aga GRAW 2-s saab nüüd meeskonnakaaslaste ja sõidukite tegevust täisekraanil vaadata. Suures osas on mäng üpriski sama. Kõik esimeses mängus abiks olnud trikid toimivad endiselt. Kahju ainult, et mängu üksikosa nii lühike on.

Heli on sama kvaliteetne kui enne. Efektid kõlavad autentselt, muusika on hea, aga mõni näitleja pigutab emotsionaalsusega natuke üle. Mõned ülemused paistavad arvavat, et mida kõvemini nad sinu peale karjuvad, seda paremaid tulemusi sa lahingus saavutad. Aga järele mõeldes – sama kehtib ka päriselus.

Graafikat on silmapaistvalt täiustatud. Nagu eelkäijagi, on GRAW 2 üks parima välimusega mänge omal ajal. Mis peaasi – ka mitmikosa näeb nüüd sama hea välja kui üksikosa. Seda GRAW 1 ei saavutanud.

Seltsis segasem

Mitmikosa on kahtlemata tulistamismängu trump. Juba esimene osa saavutas Xbox Live'is palju edu ning on üsna kindel, et GRAW 2 jätkab laineharjal. Valida on paljude maalappide, missioonitüüpide, piirangute ning ilma- ja nähtavustingimuste vahel. Kui sellest ei piisa, siis on võimalik ka kuni 16 mängijaga täiesti erinevat co-op-kampaaniat mängida, mis toimub Panamas GRAW 2 kampaania ajal.

Kui meeldis esimene GRAW, siis peaksid ka GRAW 2 igal juhul ostma. Eeldatavasti kehtib sama ka arvutiversiooni kohta, mis ilmub hetkeseisuga juunis.

[d] ANDREAS TÜRK

[NÕUDMISED]

Xbox360 mängukonsool
Teler (soovitatavalt HD Ready)
Xbox360 mälukaart (kui kõvakettata Xbox360)

[d] HINNANG:

Heli	9
Pilt	10
Mugavus	9
Meelelahutus	9

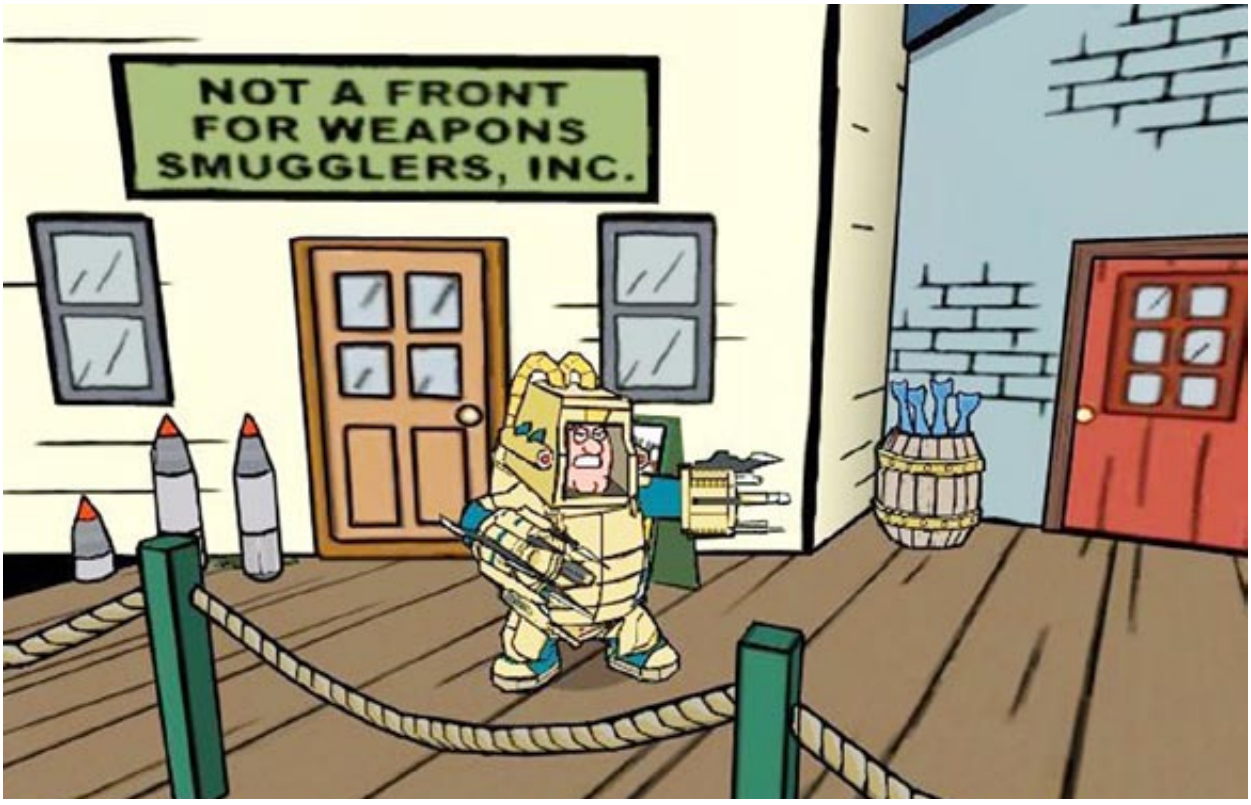

Absurdne perehuumor

MÜÜGIL: www.andrico.ee, **HIND:** 489 krooni

Al Bundy ja tema perekond tegi seda. Homer Simpson ja Co samuti. Nüüd on Peter Griffini kord telesolvanguteks. Kes tuttav animeeritud sarjaga „Family Guy", tunneb juba kiiksuga Griffineid ja nende „South Parkist" mitte palju maha jäävat huumorit.

● Nüüd on tänu PS2 mängule võimalik FG tegelasi ise juhtida ning muuta maailm ühe nikastanud pere kaudu ... no mitte just ilusamaks kohaks. Kontrollida saab Stewie't, Peterit ja Brianit. Kolmest kõige mõnusam ongi pisipõnn Stewie' roll. Lõpuks ometi saab ta maailmavalitsejaks. Geniaalse beebi rolli läbimise järel muutub mäng aga pisut liiga lihtsakoeliseks ning leierdatuks.

Relvaga beebi on nunnu

Esimeses loos petab Stewie' vana ning suurim rivaal teda hävitama pereisa lemmikut – sateliidipanni. Sealt algav reis viib sind haiglasse surmaga võidu jooksma ning tegema huvitavat reisi Peteri siseelunditesse. Kõige selle juures saab tülikaid vastaseid laserpüssiga põrandale saata. Ja ära imesta, kui mõni naishääl teatab: „*This baby has a raygun, how cute is that*!"

Peteri roll on lihtne. Saades sateliidiantenniga tabamuse lagipähe, hakkab paksuke pereisa uskuma, et perekond on võetud pantvangi, ning ekstreemset võitlusstiili *Fist of Fury* kasutades kolgib ta kõike, mis piisavalt rumal, et teele ette jääda.

Koer Brian saadetakse vanglasse valesüüdistusega teisele koerale liiga lähedal olemises. Temal relvi ei ole, ainult pidev tüütav hiilimine, mida maitsestavad vaimukad repliigid.

Lühike ja natuke naljakas

Juhul, kui olla „hüppa, jookse ja tee midagi lolli" stiilis mängude mitte just parim oskaja, siis see mäng sobib sulle kui rusikas sinisesse silmaauku. Pärast kolme mängutundi võis aga PS2 puldi käest panna ja kõvasti öisele publikule kuulutada, et sai läbi mängitud. Aga pettumust ei vähenda see kuidagi, sest fännid ootasid enamat. Esiteks, ei saa võtta üle teiste vahvate tegelaste rolli. Teiseks, mängu lineaarsus ning mängitavus on üsna kehvakesed. Ning kolmandaks, võrreldes seriaaliga on kohati tunne, nagu oleks tegijad visanud hunniku häid ideid taldrikule söömiseks pooltoorelt.

„Family Guy" on kummaline tulemus, sest need, kes naudivad seriaali, ei suuda nautida mängu ning need, kes mängivad mängu, aga pole näinud sarja, ei saa enamikust naljadest midagi aru. Aga kui soovid kulutada mõne tunni veidratele ja täiskasvanutele mõeldud naljadele ning humoorikatele seiklustele, siis FG sobib.

[d] VARMO HELEMÄE

[NÕUDMISED]

PlayStation 2 mängukonsool
Teler
PS2 mälukaart, vähemalt 8 MB

[d] HINNANG:

Heli	**10**
Pilt	**7**
Mugavus	**5**
Meelelahutus	**6**

TT: Covert Operations

MÜÜGIL: - **HIND:** - **DEMO:** http://files.filefront.com/TTCOEngDemo/;6082455;/fileinfo.html

Loodus võib ju ilus olla, aga mida sa kuulirahe keskel ikka naudid.

● City Interactive oli nii kena ja saatis meile oma uusimad tulistamismängud. Poola mängufirma pole varem oma mängudega hiilanud, kuid äkki on aeg parandust toonud?

TTCO on „Terrorist Takedown“ seeria viies osa, kuid otsene järg ka Eestis müügil olevale „TT: War in Columbiale“. Taas kehastud kapten Jake Jeffersiks ja kõmmutad Kolumbia džunglis narkokartelli käsilasi (kas maffia terroristidega samastamine on ainult päris õige?). Kes on mänginud „TT: War in Columbiat“, siis neile võib kohe öelda, et edasiminekut pole toimunud. Säästumäng on eellasele sarnaselt väga lühikese üksikosaga (11 kaarti, kuid need korduvad ning üks on isegi eelmisest osast üle kolinud) ja mitmikosa puudub sootuks.

Pilti teeb Poola Techlandi Chrome mootor, ent võõraste käte vahel pole seda õieti jooksma saadud. Kaadrivahetus on kaugel sujuvast ja ka silmailu pole kusagil. Muusika on natuke parem, hääletööd jälle kehvemad. Vastased suudavad vastupanu osutada, käitudes mõnikord sealjuures tobedalt. Keskpärane mäng, kuid oma hinnaklassile tüüpiline.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	4
Pilt	5
Mugavus	6
Meelelahutus	4

CoH: The French Foreign Legion

MÜÜGIL: - **HIND:** - **DEMO:** http://files.filefront.com/CodeOfHonor+TFFL+Demo/;6871572;/fileinfo.html

● „Code of Honor: The French Foreign Legion“ on veel lühem mäng, kõigest kaheksa missiooniga, mille läbimiseks peaks viiest tunnist piisama. Mängukogemust pikendavat mitmikosa pole. Džunglipadrik on vahetatud Aafrika kõrbete vastu, kus palme oluliselt vähem (arvatavasti sellest sõltuvalt on ka laadimisajad ja kaadrivahetus siin kiiremad). Peategelane on Prantsuse võõrleegioni sõdur Claude Boulet, kelle repliikidest jääb mulje kui Jake Jeffersi kaksikvennast. Kes teab, mõlemat kutsutakse mängudes ka korra Ramboks. Seda põhjusega, sest Boulet on ühemehearmee, kes täidab erilise vaevata kõige ohtlikumad ülesanded ja karistab revolutsionääre.

Graafikat teeb taas kaasmaalastelt ostetud „Chrome engine“. Ka see mäng pole *bug*'idest prii: kummitavad helivead ja stabiilsusprobleemid (viimased on ka TTCOs).

„Shadow Force: Razor Unit“ ja „Marine Sharpshooter II: Jungle Warfare“ on tuttavad? Tõenäoliselt

Nii, kes tahab esimesena laksu kirja saada?

mitte. Need on aastatetagused *budget*-FPSid, mille tegevus toimus ka džunglites ja kõrbetes. Nimetatud mängud polnud sugugi head, kuid pakkusid juba ammu samaväärset meelelahutust kui tänased peategelased ja seda vaheldusrikkamates asukohtades.

[d] LEHO LAHTVEE

[d] HINNANG:

Heli	4
Pilt	6
Mugavus	7
Meelelahutus	6

Kolm lainet

● [digi] hetke lemmikmängutootja on Codemasters. Miks? Sest nende brändi all on tulemas suur kamp huvitavaid mänge. Esimene ja ehk suurim uudis on, et sõdurisimulaator „Operation Flashpoint 2" on ikkagi tegemisel ja tuleb 2008. aastal poodidesse. Järgmisse aastasse kuulutati ka sõidusimu „Race Driver One" ja rollikas „Rise of the Argonauts". Kogu kolmik peaks tulema nii arvuti-, PS3- kui Xbox 360 versioonina.

Lisaks näidati aasta lõppu plaanitud FPSi „Turning Point: Fall of Libertyt", õudustulistamist „Clive Barker's Jericho" ja äsja kuulutatud „Hei$ti". Juba juunis on oodata musta huumoriga fantaasiamärulit „Overlord", haiglamajandamistparoodiat „Hospital Tycoon" ja ralliseeria viimast väljalaset „Colin McRae: DIRT". Kõigil üheksal mängul on avaldatud info põhjal potensiaali saada täheks interaktiivse meelelahutuse taevas, kuid ootame (ärevusega) ja näeme.

Raha ei taha

● Taas on ühe mängukese eest raha küsimine lõpetatud. Lõbuvaraks on Freeform Interactive internetipõhine „Purge", mis ilmus juba 2002. aastal. Tegemist on FPS/RPG-stiilis fantaasia ja ulme seguga, mis juba ilmudes keskpäraseks jäi. Kas me juba mainisime, et nüüd on see tasuta?

Lisainfo ja koodi saamiseks külastage saiti http://www.purgefinal.com, mängu saab alla laadida aadressilt http://files.filefront.com/7141780. Kui mäng pole sinu maitsele, ota FPSi „Gore: Ultimate Soldier". Samuti on tasuta (kuid reklaami täis topitud) uuesti ilmuv 2002. aasta keskpärane mäng, mis edasi lükatud „hiljemalt septembrisse".

Võiks ju küsida, kus riigis tehti „Painkiller" (võite ka vastata), kuid anname lihtsama küsimuse:

Mida tähendab lühend S.T.A.L.K.E.R. samas mängus?

Vastus ja oma nimi saatke aadressile **play@digi.ee** ja õigesti vastanute vahel loosime mängufirma **Andrico** (andrico.ee) poolt välja pandud FPS-RPG-mängu **„S.T.A.L.K.E.R.: Shadow of Chernobyl"**. Lohutusauhindadeks ikka kümmekond mänguplakatit.

Hüperpõnevik

● Prantsuse mängudekirjastajal Ubisoftil on kolm Tom Clancy nimega kullaauku: „Rainbow Sixi", „Splinter Celli" ja „Ghost Reconi" seeria. Siiani on kolmik oma teemadega lahus olnud, kuid see on ehk muutumas. Ubisoft algatas müstilise kampaania, mis vihjab kolme hittseeria lugude kokkuviimisele. Vaid mõni tund enne uudise paberile minekut teatati ka mäng, millele soojendust tehakse: Kolmandat maailamsõda kajastava strateegia „EndWari" tiiserleht rev64.com näitab meile vigastatud mehe pilti, mille kõrval jookseb infovoog. Külmavärinaid tekitavatest väljamõeldud uudiste heliklippidest saab vihjeid, et tegevus toimub veidi vähem kui 20 aasta pärast (kõik Clancy mängud on ilmudes lähitulevikus), mil sõjad, viirused, konfliktid ja majanduskriis on ülemaailmsed. Midagi karmi on toimunud USA idarannikul, sest New Yorgi börs on kolinud Chicagosse ja USA pealinn Washingtonist Bostonisse. Samuti on peaaegu et hävitatud Pentagon ja NASA ning CIA peakorterid. Valitsused langevad ja sõjavägede kaod on massiivsed, kuid kelle vastu sõditakse? Terroristide?

Paberile superkaval kampaaniat ümber ei kirjuta. Konksu otsa jäämiseks külastage üle aastate parima mängumarketingi tiisersaiti rev64.com.

[APRILLIS ILMUNUD MÄNGUDEMOD]

DNA ● The Longest Journey ● Evochron Alliance ● Virtual Skipper 5: 32nd America's Cup ● Theatre of War ● Ankh: Heart of Osiris ● Alpha Prime ● Baseball Mogul 2008 ● Out of the Park Baseball 2007 ● Sam & Max Episode 5: Reality 2.0 ● Penumbra: Overture Episode One ● Shrek the Third ● Dawn of Magic ● Fish Fillets II ● The Secrets of Da Vinci: The Forbidden Manuscript ● Max Payne 2 ● Live For Speed S2 Alpha W ● Terminator: Future Shock ● Flying Saucer ● Ancient Wars: Sparta ● Platypus II ● The Shivah ● Massive Assault Network 2 ● Universal Boxing Manager ● Etrom: The Astral Essence ● The Sacred Rings.

Arvutimängude ajakava

Ka mängutegijatel on kevadväsimus...

	MAI	2. KV 2007	3. KV 2007	4. KV 2007 JA EDASI
FPS		**Shadowrun** ● juuni 2007 **Lost Planet: Extreme Condition** ● juuni 2007 **Tom Clancy's Ghost Recon Advanced Warfighter 2** ● juuni 2007 **Alpha Prime** ● juuni lõpp 2007 **Specnaz 2** ● juuni lõpp 2007 **Enemy Territory: Quake Wars** ● teine kv 2007 **CellFactor: Revolution** ● teine kv 2007 **Field Ops** ● teine kv 2007 **Halo 2** ● teine kv 2007	**Peacebreakers** ● juuli 2007 **BioShock** ● 21. aug 2007 **Medal of Honor Airborne** ● 28. august 2007 **Unreal Tournament 3** ● kolmas kv 2007 **BlackSite: Area 51** ● kolmas kv 2007 	**Brothers in Arms Hell's Highway** ● nov 2007 **TimeShift** ● neljas kv 2007 **DUSK-12** ● neljas kv 2007 **Half-Life 2: Episode Two** ● neljas kv 2007 **Warhound** ● neljas kv 2007 **WehrWolf** ● neljas kv 2007 **Sabotage (1943)** ● neljas kv 2007 **Haze** ● 2007 **The Precursors** ● dets 2007 **Rogue Warrior** ● neljas kv 2007 **REFUSION** ● neljas kv 2007 **The Wall** ● neljas kv 2007 **Frontlines: Fuel of War** ● neljas kv 2007 **Clive Barker's Jericho** ● neljas kv 2007 **White Gold: War in Paradise** ● neljas kv 2007 **Turning Point: Fall of Liberty** ● neljas kv 2007 **Cryostasis: Sleep of Reason** ● neljas kv 2007 **Crysis** ● 2007
MÄRUL	**Lara Croft Tomb Raider: Anniversary** ● 21. mai 2007 **Spider-Man 3 The Game** ● mai 2007 **Shrek the Third** ● mai 2007 	**Driver: Parallel Lines** ● juuni 2007 **Overlord** ● juuni 2007 **Heavy Duty** ● teine kv 2007 **Left 4 Dead** ● teine kv 2007	**Transformers** ● 4. juuli 2007 **Harry Potter and the Order of the Phoenix** ● juuli 2007 **Death to Spies** ● kolmas kv 2007 **Obscure II** ● kolmas kv 2007 **Stranglehold** ● suvi 2007 **Järgmine The Simpsonsi mäng** ● suvi 2007	**Hei$t** ● neljas kv 2007 **Collapse: Devastated World** ● neljas kv 2007 **Mercenaries 2: World in Flames neljas kv 2007** **The Shadow of Aten** ● neljas kv 2007 **Insecticide** ● neljas kv 2007 **Demons of Mercy** ● 2007 lõpp **Kane & Lynch: Dead Men** ● 2007 **Inferno** ● 2007 **Dogtag** ● 2007 **Possession** ● 2007 **Alan Wake** ● 2007 **Alone in the Dark: Near Death** ● 2007 **Devil May Cry 4** ● 2007 **Assassin's Creed** ● 2007 **Gears Of War** ● teatamata
STRATEEGIA	**Sun Age** ● mai 2007 **Stranger** ● mai 2007 **Arena Wars Reloaded** ● mai 2007 **The Settlers II: The Next Generation – The Vikings (lisapakk)** ● mai 2007 	**Hospital Tycoon** ● juuni 2007 **The Show** ● teine kv 2007 **Jagged Farm: Birth of a Hero** ● teine kv 2007 **The History Channel: Great Battles of Rome** ● teine kv 2007 **Combat Mission: Shock Force** ● teine kv 2007 **The Continuum** ● teine kv 2007 **Pacific Storm: Allies (lisapakett)** ● teine kv 2007 **The Guild 2 - Pirates of the European Seas** ● teine kv 2007	**Civilization IV: Beyond the Sword (lisapakett)** ● juuli 2007 **Savage 2: A Tortured Soul** ● juuli 2007 **Medieval II: Total War Kingdoms** ● august 2007 **Sins of a Solar Empire** ● august 2007 **Spore** ● kolmas kv 2007 **The Sims Pet Stories** ● suvi 2007 **World in Conflict** ● kolmas kv 2007 	**Battle for Atlantis** ● neljas kv 2007 **XIII Century: Death or Glory** ● neljas kv 2007 **Universe at War: Earth Assault** ● neljas kv 2007 **Empire Earth III** ● neljas kv 2007 **Company of Heroes: Opposing Fronts (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **Aggression: Europe 1914** ● neljas kv 2007 **The Settlers VI** ● 2007 **War Leaders: Clash of Nations** ● 2007 **Empire Above All** ● 2007 **Mythic Wars** ● 2007 **Society** ● 2007 **The Sims Castaway Stories** ● 2008 algus **The Sims 3** ● 2008 lõpp **JAZZ: Hired Guns** ● teatamata
KIHUTA		**Colin McRae: DIRT** ● juuni 2007		**KartSim** ● neljas kv 2007 **MotoGP '07** ● neljas kv 2007 **The Wheelman** ● neljas kv 2007 **SEGA Rally Revo** ● neljas kv 2007 **Juiced 2: Hot Import Nights** ● neljas kv 2007 **Race Driver One** ● 2008
SEIKLUS	**Sam & Max Season 1 Episode 6: Bright Side of the Moon** ● mai 2007 **Penumbra: Overture** ● mai 2007 	**Dead Reefs** ● 5. juuni 2007 **Jack Keane** ● teine kv 2007 **Pieces of Eight** ● teine kv 2007	**CSI: Crime Scene Investigation: Hard Evidence** ● 18. sept 2007	**Agatha Christie: Evil Under the Sun** ● okt 2007 **A Vampyre Story** ● neljas kv 2007 **Once Upon a Time in Japan: Earth** ● neljas kv 2007 **Evil Days of Luckless John** ● neljas kv 2007 **Sam Suede: Undercover Exposure** ● 2007 **Aquarica** ● 2007 **Sinking Island** ● 2007
ROLLIMÄNGUD		**Two Worlds** ● 26. juuni 2007 **Pirates of the Burning Sea** ● juuni 2007 **Sword of the New World: Granado Espada** ● juuni 2007 **Loki** ● juuni 2007 **SUN: Soul of the Ultimate Nation** ● teine kv 2007 **Paradise City** ● teine kv 2007 **Kingdom Under Fire: Circle Of Doom** ● teine kv 2007 **Depths of Peril** ● teine kv 2007 **Hard to be a God** ● teine kv 2007 **Legend: Hand of God** ● teine kv 2007 **The Witcher** ● teine kv 2007 **Elveon** ● teine kv 2007 **Vampire World** ● teine kv 2007	**Hellgate: London** ● kolmas kv 2007 **Tabula Rasa** ● kolmas kv 2007 **Guild Wars: Eye of the North (lisapakett)** ● kolmas kv 2007 **Avencast: Rise of the Mage** ● kolmas kv 2007	**Age of Conan: Hyborian Adventures** ● 30. okt 2007 **Drakensang: The Dark Eye** ● dets 2007 **Warhammer Online: Age of Reckoning** ● neljas kv 2007 **Neverwinter Nights 2: Mask of the Betrayer (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **Extinction** ● neljas kv 2007 **Star Heritage O: Ship of Ages** ● neljas kv 2007 **Ultima Online: Kingdom Reborn** ● 2007 **Mass Effect** ● 2007 **Star Trek Online** ● 2007 **Gods and Heroes: Rome Rising** ● 2007 **Battle Lord** ● 2007 **A.I.M. 2** ● 2007 **Fury** ● 2007 **Project T-BAR 3/4** ● 2007
MUU	**Monster Madness: Battle for Suburbia** ● 15. mai 2007 **Surfs Up!** ● 22. mai 2007 **Bliss Island** ● mai 2007	**Galactic Command- Echo Squad** ● teine kv 2007 **Attack on Pearl Harbor** ● teine kv 2007 **Ship Simulator 2007** ● juuni 2007 **Blazing Angels: Secret Missions** ● teine kv 2007 **World War II Tank Combat** ● teine kv 2007	**Madden NFL 08** ● 14. august 2007 **WWII Battle Tanks: T-34 vs. Tiger** ● sept 2007 **Tiger Woods 08** ● sept 2007 **Ratatouille** ● kolmas kv 2007	**Flight Simulator X: Adrenaline (lisapakett)** ● neljas kv 2007 **Steel Fury: Kharkov 1942** ● 2007 **Sensible World of Soccer** ● 2007 **The Tomorrow War** ● 2007 **The Ro(c)k Con Artists** ● 2007

ostujuht

Sülearvutid

1 Samsung X11

[digi] nr 23
Hinne: 9

Ennekuulmatu kombinatsioon: odav ja hea. Neljakohalise hinna eest saab sülearvuti, millel on väga hea klaviatuur, toekas korpus ja mis kaalub vaid napilt üle kahe kilogrammi. Tööarvuti, mitte mänguasi.

2 HP DV6233EA

[digi] nr 23
Hinne: 8,5

Tõeline multimeediaarvuti, mis pole mitte ainult asjalik, vaid ka ilus. Lisaväärtust annab arvutile kaugjuhtimispult, mille abil multimeediatoiminguid ka eemalt teha. Hea arvuti, tõsiselt.

3 HP Pavilion DV6003EA

[digi] nr 19
Hinne: 8,5

Esimene korralik HP Pavilion sülearvuti, mis meile tõsiselt muljet avaldas nii välimuse kui ka sisemuse ja ehituskvaliteediga. Edeva sülearvuti ostjale soovitame just seda triibulise kaanega masinat.

Kompaktkaamerad

1 Kodak EasyShare Z612

[digi] nr 19
Hinne: 8,5

Pika suumiga kaamera, mille pilte vaadates jääb kohati mulje, nagu need oleks tehtud päris peegelkaameraga. Braavo, Kodak!

2 HP PhotoSmart R967

[digi] nr 19
Hinne: 7

R967 on briljantne näide sellest, et seebikate seltskonnas kaotab pikslite arv mingist hetkest tähenduse.

3 Nikon S7c

[digi] nr 19
Hinne: 6

Ilus, kuid veidi uimane ja kallis aparaat, millega on mõnus WiFi-kohvikust eilse ürituse pilte sõpradele meilida.

Monitorid

1 HP LP1965

[digi] nr 25
Hinne: 8,5

19tollise monitori saab kätte ka odavamalt, kuid HP LP1965 on oma hinda väärt. Sellele monitorile ei ole kahju anda kindlat ostusoovitust.

2 Samsung SyncMaster 215TW

[digi] nr 22
Hinne: 8,5

Igava väljanägemise, ent hea sisuga monitor. Viis sisendliidest, nupud kiirseadistuseks ning head värvid ja vaatenurk teevad sellest monitorist kindlalt hea valiku.

3 Samsung 225BW

[digi] nr 20
Hinne: 8

Hea hinnaga suur ja kvaliteetne monitor. Tehnililistelt parameetritelt mitte tippklass, kuid oma hinna kohta väga korralik. Sobib kindlalt ka mängimiseks.

Peegelkaamerad

1 Nikon 80D

[digi] nr 18
Hinne: 8

Kõva edasiarendus D70-st: hea pildiotsija, kiire teravustamine, tipptasemel pildikvaliteet. Miinuseks vast liiga plastmassine tunne.

2 Canon 400D

[digi] nr 18
Hinne: 8

Võrreldes eelmise mudeliga on Canon kaks viga – kehva ekraani ja pildiotsija – parandanud, aga kaameraga kaasa tulev objektiiv on neil ikka jube kehv.

3 Sony Alpha A100

[digi] nr 15
Hinne: 8

Sony pani Alpha A100-ga kõva puraka, millest teistel alles annab üle astuda. Nikoni ja Canoni uuendused on muidugi kohe tulemas ja on täitsa reaalne, et Alpha esikohale kauaks ei jää, kuid väärt seade on ta ikkagi.

Parimad [digi] testitud tooted kaheksas kategoorias, viimase poole aasta andmeil (erandiks on digitaalsed peegelkaamerad ja MP3-mängijad, sest seal on toodete uuenemine aeglasem). Võrdsete hinnete korral on tabelis eespool uuem toode.

Mobiiltelefonid

1 Sony Ericsson W810i

[digi] nr 22
Hinne: 9

Head klapid, hea muusikamängija, šikk korpus ning silmi pööritama panev aku vastupidavus. Kui me ostaks täna muusikatelefoni, siis valiks selle.

2 Sony Ericsson W710i

[digi] nr 22
Hinne: 8,5

Klapiga muusikatelefon, sammulugeja, stopper – W710i on tõeline multitalent. Ilusat pilti rikuvad täiesti kõlbmatud kõrvaklapid, aga muidu on telefon väga, väga hea.

3 Sony Ericsson W300i

[digi] nr 22
Hinne: 8,5

Pingelise eelarvega muusikasõbrale on W300i kindlalt selle testi parim valik. Natuke odava välimusega, ent sisu teeb selle kuhjaga tasa.

Kõlarid ja kõrvaklapid

1 D-Jays

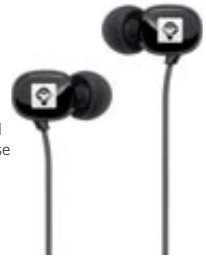

[digi] nr 20
Hinne: 9

Heli on hea, puhas ja tasakaalus. Isegi bassid kõlavad kenasti, kuigi mõnikord on kõrva sisse käivatel klappidel bassidega probleeme.

2 Razer Barracuda HP-1

[digi] nr 19
Hinne: 9

Kuulamiselamuse saab ühe sõnaga kokku võtta: fantastiline! Mängudes annavad hea ruumilise heli, aga üllatavad ka muusika puhul.

3 Logitech Z-10

[digi] nr 19
Hinne: 7

Intelligentsed kõlarid, mis oskavad enda ekraanil näidata mängiva loo infot ja millel olevate nuppudega saab arvutis mängivat muusikat juhtida. Korralikud kõlarid, küll aga pidasime neid veidi liiga kalliks.

Lauaarvutid

1 ML 790

[digi] nr 25
Hinne: 8,5

Kõige-kõige-kõige arvuti. Koosneb parimatest osadest, on väga kiire. Miinuspoolel loomulikult üsna krõbe hind.

2 Dell XPS 700

[digi] nr 21
Hinne: 8,5

Dell XPS 700 seni ainus tehasemasin, mis kuulub tippklassi, arvutite Bugattide sekka. Tõeline tehnikasaavutus, ent maksab ka vastavalt.

3 HP Pavilion Media Center

[digi] nr 24
Hinne: 6

Tuntud firma sissetöötatud tooteliini esindav arvuti. Arvutiga saab kaasa kohe juhtmeta hiire ja klaviatuuri ning operatsioonisüsteemiks on juba eelinstalleeritud Windows Vista Home Premium.

MP3-mängijad

1 Mobiblu Q-Bling

[digi] nr 23
Hinne: 8,5

Helikvaliteedilt ja funktsionaalsuselt pole just päris iPodi mõõtu, ent selle kaaluvad üles kompaktsus ja ehtsad Swarowski kristallid. Naisterahva kaelas paistab see eemalt vaadates pigem ehtena kui MP3-mängijana. Originaalne.

2 Trekstor Vibez 8 GB

[digi] nr 22
Hinne: 8,5

Esimene tõeliselt intelligentse *playlist*'iga telefon, mis toetab pealegi veel eksootilisemaid vorminguid, nagu OGG ja FLAC. Läbimõeldud Saksa kvaliteet.

3 iPod Nano

[digi] nr 20
Hinne: 8,5

Uus Nano on endiselt sajaprotsendiliselt iPod koos kõige heaga (ja ka halvaga, raadiot-diktofoni ikka pole), mis selle juurde kuulub, ning meie iPodi-soovituste nimekirjas kindlalt esimesel kohal.

digidoktor

ESITA OMA KÜSIMUS: DIGI@PRESSHOUSE.EE

Krokodill pole üldse jääkaru moodi!

[?] Asun kohe asja juurde. Nimelt nägin poes müügil videokaarti, mille jaoks on vaja, et emaplaadil oleks PCI-E-pesa. Tean, et vanal videol on AGP, järelikult AGPd toetab. Vaatasin, et PCI kohta on kirjas nii: PCI slots: 5 slots with PCI Specification 2.2, AGP slot: 1 AGP slot, Supports 1.5 V, 8X/4X AGP card. Nagu ma aru saan, on mul mingisugused PCI-pesad olemas, kuid kas need on ikka need, mis videokaardile on vaja, sest kas 5 tk pole mitte palju või kasutatakse PCI-slotte veel mõnel muul otstarbel? Loodan, et jutt segaseks ei jäänud ;) Jään vastust ootama, Urmo (digi.ee foorumist)

[d] Ei, kui sinu emaplaadi käsiraamatus pole kirjas, et on kindlasti PCI-E-kaardipesad, siis sul neid ka pole. Kui arvutikasti lahti võtad, siis saad sa PCI-E-pesasid ka silma järgi tuvastada. Mäletad anekdooti tšuktšist kes võõrsilt naasnuna kirjeldab kaasmaalastele krokodilli: „Jääkaru olete näinud? Vat, krokodill pole üldse jääkaru moodi!" Kui sa AGP- ja PCI-pesasid nägupidi tead, siis võõra väljanägemisega pesa mõnel uuel emaplaadil ongi tõenäoliselt PCI-E, võid arvutikaupluses piilumas käia. PCI-E-pesasid on muide mitut erinevat suurust, vastavalt andmetes märgitud kordajale. PCI-pesasse võid sa samuti panna videokaardi, kuid üldiselt kipuvad kõik vingemad videokaardid olema PCI-E või äärmisel juhul AGP. Viie tühjalt seisva PCI-pesa kasutamisega on tänapäeval juba mõnevõrra raskusi, sest enamuse tarvilikke asju saab arvutile muudmoodi külge ühendada. Kui sul on mure, millega need täis toppida, siis võid sinna pista näiteks skänneri-kaardi, võrgukaardi või telekakaardi. Kui sul aga ühtegi neist lisaseadmeist tarvis ei lähe või saad neid muudmoodi kasutada (nt USB-skänner), siis seisavadki need tühjalt, pole midagi parata.

Raadio sain pealekauba

[?] Ostsin uued arvutikõlarid – UON HT-3010. Jama selles, et kui nad on sisse lülitatud ja ma mingit plaati või midagi muud ei kuula, tuleb kõlaritest kõvasti raadio (99,3 MHz). Kuidas sellest lahti saada, või tuleb kõlarid poodi tagasi viia? (digi.ee foorumist)

[d] Mitte iga päev ei juhtu, et saab kõlaritega kauba peale kaasa ka raadio! Ent kui sa seda boonust teps mitte ei salli, siis tuleb häda otsida kõige tõenäolisemalt kaablist. Halvasti varjestatud kaabel võib teatud olukorras hakata tööle antennina, eriti kui läheduses levib tugev signaal. Kui neil kõlareil on kaablid vahetatavad, proovi paremini varjestatud kaabliga, aga kui kaablid vahetatavad pole, siis võta kõlarid kaenlasse, marsi poodi tagasi ja kurda oma häda.

ISTOCKPHOTO

Loomariigi mitmekesisus võib treenimata silma tõepoolest eksitada.

ISTOCKPHOTO

Igaks juhuks tasub vaadata, ega kõlarite sees midagi sellist ei ole.

Ja kordub igavesti...

[?] Olin arvuti taga, panin Firefoxi kinni, vaatasin kella ja plõks – arvuti tegi restardi. Kui restart tehtud, siis tuli see sinine pilt ette, kus profiile valida. Valisin sealt enda profiili ja läks ilusti sisse. Kui ta oli 15 sekundit sees, siis tegi restardi. Ja nii kordus see igavesti. *Safe mode*'is töötab ilusti. Proovisin toiteplokki vahetada, aga ei aidanud. Siis panin Windowsi uuesti peale. Ikka sama seis. Praegu ei tea, mis teha, sest arvuti nii vana, et ei tasu remonti viia. Protsessor Pentium 4, RAM kokku 768 [2 tükki sees], videokaart nVidia GForce Fx5200, Windows XP Home Editon. (digi.ee foorumist)

[d] Kui arvuti ootamatult restardib, mitte lihtsalt ei viska tõrketeatega sinist ekraani ette, siis tähendab see reeglina mingit tõsisemat riistvaralist viga. Kui probleem on tekkinud pärast mõne riistvarajupi lisamist (näiteks mälu lisamist), siis võib kahtlustada viimati lisatud asja. Riistvara ebastabiilsust võivad põhjustada ka valesti valitud BIOSe seadistused. Kindluse mõttes sea need vaikeväärtustele tagasi (*default settings*), ehk aitab. Kui sa oled ülekiirendanud kas protsessorit või videokaarti, siis sea ka need vaikeväärtustele tagasi. Kui aga arvuti ikkagi tõrgub, siis võivad vigased olla emaplaat või mälu. Kontrolli, ega emaplaadil mõned kondensaatorid ei leki. Remonti tasub arvuti

aga ikka viia, siis saaksid vähemalt kindluse selles osas, et kas süüdi on riistvara või midagi muud. Aga kuna Windows *safe mode*'is jookseb ja probleemid jätkusid pärast Windowsi uuesti installeerimist, siis on alust kahtlustada riistvaralist viga.

Andeks, on teil aega?

[?] Kui teil on aega, otsige mulle välja mõned videoklippide miksimise programmid. Mul oleks vaja nõu oma arvuti uuendamise suhtes, sest mu arvuti on ostetud 1999. Tervitustega, Siim

[d] Jah, härra. Kohe, härra. Kas härra on kindel, et kui tal ei jagu aega programmide iseseisvaks otsimiseks, siis jagub tal aega hiljem video redigeerimiseks? Ega meil poleks kahju niivõrd hõivatud videomeistrit aidata, kuid vanasõna ütleb, et „ära anna näljasele mitte kala, vaid anna õng ja õpeta ta kala püüdma". Seepärast palumegi härral esmalt ette võtta see nimekiri siin http://en.wikipedia.org/wiki/Comparison_of_video_editing_software ning kui see ei rahulda, toksida oma lemmikotsimootorisse sisse *video editing software*. Härra võib vajadusel otsingut täiendada näiteks märksõnaga *free*, kui rahakott just puuga seljas pole. Aga me ei tahaks teha vihjeid ega oletusi härra finantssituatsiooni kohta.

Arvuti uuendamise kohta nõu andmises osas kehtib vanasõna „töö on tellija materjalist". Doktorite kolleegium analüüsis pikalt ja põhjalikult härra vajadusi ja nõudmisi, mida härra kirjas nii kenasti kirjeldas, ning jõudis järeldusele, et soovitus saab olla vaid üks: härra ostku poest uus masin.

Probleem TrueCryptiga

[?] Nii, tegin nii, nagu ajakirjas õpetatud, kuid miski läks nihu ja nüüd ei saa peidetud ketta andmetele ligi. Kuidas taastada endine seis? Vainor (digi.ee foorumist)

[d] Mis see „miski" olla võis? Rõhutame igaks juhuks veelkord üle, et iga uue programmi installimisel ja kasutuselevõtmisel tuleks ekraanil toimuvat jälgida äärmiselt tähelepanelikult just taoliste probleemide vältimiseks. Kui sa unustasid parooli, siis on üsna lootusetu olukord, sest krüpteeritud arhiivi lahtimuukimine ei ole reaalselt teostatav. Ega me artiklis niisama nalja pärast ei hoiatanud parooli unustamise eest. Sel juhul ei saa sind kahjuks keegi aidata.

[KUU KÜSIMUS]

Suurem pole alati parem

[?] Monitor lubab kasutada hertse 60, 70, 72, 75 ulatuses. Kas peaksin kasutama nii suurt kui võimalik või jääma tagasihoidlikumaks? (digi.ee foorumist)

[d] Sinu monitori puhul võib küll julgelt öelda, et kasuta kõige kõrgemat värskendussagedust, 75 Hz. Kuid kõige õigem vastus on muidugi see, et kasuta sellist, mis sinu silmadele kõige parem tundub. Kui tunned, et 70 Hz väsitab vähem silmi kui 72 Hz või 75 Hz, siis kasuta seda. See on üks neist asjadest, kus sa pead usaldama enda, mitte teiste kogemust. Ka uute kineskoopmonitoride puhul ei pruugi kõige kõrgem alati kõige parem olla, näiteks 100 või 110 Hz võib pildi uduseks teha ning seda on sama ebameeldiv vaadata kui madalama värskendussageduse puhul tekkivat värelevat pilti. Muide, kui sul juhtub olema üks neist haruldastest LCD-monitoridest, millel saab ka justkui värskendussagedust valida, siis ei tohiks seal küll üldse mitte mingit vahet olla. LCD töötabki kohe vaikimisi just õigel sagedusel.

ISTOCKPHOTO

Vista vs SoundMax

[?] Kust saaks Vistale SoundMaxi helidraiverit?

[d] Hea küsimus. Vistal näib SoundMaxiga kana kitkuda olevat. Sa pole ainus, kel ei õnnestu Vistat selle kiibiga häält tegema panna. Kõige kindlam on heita pilk emaplaaditootja kodulehele, tõenäoliselt ilmuvad korralikud ja töötavad draiverid sinna. Seniks aga võid proovida *hardware manager*'i kaudu heliseadme sootuks eemaldada, pärast restarti leiab Vista selle taas üles ja üritab installida vaikimisi draivereid, mis võivad kas või osaliselt töötada. Mõned kasutajad on teatanud, et neil ei tööta SoundMaxi puhul analoogheli, kuid töötab näiteks digitaalne heliväljund. Kui see ei aita, siis jääb üle soovitada vaid kas oodata, kuni Microsoft või emaplaaditootja vastavad draiverid valmis saavad, või osta näiteks eraldiseisev helikaart, mille jaoks on Vista draiverid olemas, ja kasutada seda. Uuri arvutipoest järele, milliseid parasjagu saada on. Kolmas võimalus on Vistalt XP peale tagasi minna. See on viimasel ajal maailmas üha populaarsemaks osutuv variant.

- Vaata, salvesta ja muuda telesaateid oma arvutis
- Uuri lähemalt: www.anysee.ee ja tel .6264 000 (3K Group)

3K
www.3KGroup.ee
anysee
www.anysee.ee

DIGITV SINU ARVUTIS!

Hind alates 1999.-

[FILM]

Kiss Kiss Bang Bang

● Ma võin vabalt olla ainuke, kes arvab et näitlejad Robert Downey jr ja John Cusack on mitmes aspektis sarnased mehed. Miks ma nii arvan, seda ma siin seletama ei hakka, küll aga soovitan vaadata kummagi tegelase filme, kus žanriks kirjutatud *thriller*. Cusacki „Identity", „Runaway Jury" ja „The Ice Harvest" on ülilahedad vaatamised, kuid ka Downey „Kiss Kiss Bang Bang" ei jää kriipsugi alla. Downey pisipätist tegelaskuju satub New Yorgist Los Angelesse, sest kogemata peetakse teda heaks näitlejaks. See pole aga midagi, sest juhuslikult satub ta koos eradetektiiviga keerulistesse sündmustesse. Keerdkäike täis süžeed ette jutustada ei saa, kuid märksõnadeks on raha, suhted, seks ja laibad.

Detektiivina astub üles pea alati lahe Val Kilmer ja kolmas asjasse segatud osaline on Michelle Monaghan.

[d] LEHO LAHTVEE

[PLAAT]

Let Me Introduce My Friends

I'm From Barcelona

● Mul on siiamaani meeles, kuidas ma avastasin ühe oma praeguse lemmikbändi, Architecture in Helsinki: Allmusic.com uute plaatide nimekirjast hakkas bändi nimi silma ja mul oli kohe selge, et sellise nimega ansambel peab olema lahe. Oligi.

Aga I'm From Barcelona on veel palju hullumeelsem nimi. Ning kui debüütalbum kannab pealkirja „Let Me Introduce My Friends" ja tegemist on 29liikmelise Rootsi ansambliga, kes on endale väidetavalt nime võtnud „Fawlty Towersis" figureerinud hispaanlasest kelneri Manueli järgi (kes kogu aeg korrutas, et ta on Barcelonast), siis kas pole see kõik kokku juba piisav, et ansambel ägedaks kuulutada?

I'm From Barcelona on kõige parem 29liikmeline Rootsi bänd, lugesin kusagilt. Ja jumala õige jutt. Kas kedagi veel huvitab, mis muusikat nad mängivad? Rõõmsameelset ja kohati vaata et lapsikut *indie*-poppi, mis igal hetkel tuju heaks teeb. Kus vaja, võetakse appi ka akordionid ja bandžod, tehakse hiilgav orkestreering ja pannakse terve koor inimesi laulma.

[d] HENRIK ROONEMAA

[vaatame] [kuulame]

[FILM]

Miami Vice

● Eestiski noori hullutanud 1980ndate kultusseriaal „Miami Vice" jõudis eelmisel aastal lõpuks suurele linale. Lavastajatoolil istus Michael Mann, mida on selgelt tunda. Rohkem kui kaks tundi kestvast detektiivfilmist ei kao hetkekski Mannilik pingeline aura. Ja see on hea.

Seriaaliga võrreldes on värskenduskuur suur, kuid mis sellest. Vanad tuttavad salapolitseinikud Sonny Crockett (Colin Farrell) ja Rico Tubbs (Jamie Foxx) viilivad end endiselt libedalt (või noh, mitte väga libedalt) kuritegelikkesse võrkudesse ja vaatavad, mis käkki pahadele keerata annaks. Kes tahab palju mürtsu ja kärtsu, eelistagu (samuti suurepärast) „Bad Boys II-te", kuid kui „Collaterali" meenutamisega kaasneb meeldiv ärevus, siis vaadake ka „Miami Vice" ära.

[d] LEHO LAHTVEE

[PLAAT]

Suurlähettiläät

Omituisten otusten kerho

● Oh jaa, lõpuks ometi sain selle plaadi CD-l ka kätte, sest soomlaste EMI on välja andnud plaadisarja „Kultaiset Rock-klassikot„ ehk siis „Kuldsed rokiklassikud„. Seni olin Soome souli lipulaeva 1991 ilmunud esikalbumit pidanud vinüülplaadilt kuulama.

Suurlähettiläät on üsna omanäoline nähtus Soome muusikaloos. Liikmeid on kaheksa (seega üsna suur punt) ja neist kaheksast kolm taati mängivad puhkpille. Puhkpillid on aga need, mis toovad Suurlähettilääte muusikasse sellise värske hinguse, justkui tuuleiil käib lugudest läbi, kui „pasunamehed„ oma soolosid mängivad. Ja mis on üks hea soul või *funky*, kui häid pasunaid pole!

Bänd tuli kokku juba 1980. aastate lõpus, siis olid nad Turu linna bänd ja tüübid olid üliõpilased. Lindistati sisse esimene singel „Pitääxunaina„, mis EMI kompanii juhtidele meeldis ja nii saadigi plaadistusleping just selle plaadifirmaga. Esiksinglit saab kuulda ka sellel plaadil ja mis seal salata, see on üks minu lemmiklugudest. Üks väga kõva lugu on plaadil veel – „Elokuun 11.„, see on lugu, mida 1990. aastate alguses mängisid pea kõik Soome raadiojaamad ja mida näidati pea kõikides Soome telekanalites ning millega Suurlähettiläät murdis end läbi Soome muusikaturul. Kes tahab sellist head süntesaatoripoppi, valget souli ja valget *funky*'t ning kelle kõrva soome keel ei riiva, siis see 1991. aasta plaat on nagu rusikas silmaauku!

[d] MARKO TIIDELEPP

IGA PÄEV SAMSUNGI TOOTE OSTJALE ROLLER!

SAMSUNG

EURONICS

IGA PÄEV SAMSUNGI TOOTE OSTJALE ROLLER!
Maikuus loosime Euronicsi ja PlussMiinuse kauplustest Samsungi toodete ostjate vahel igal päeval välja stiilse rolleri. Täpsemad kampaaniatingimused ja kapluste aadressid: www.euronics.ee ja www.plussmiinus.ee.

saabunud post

Vead TrueCrypti loos!

● 1. TrueCryptil on ju olemas ka eesti keele fail. Miks pole artikkel tehtud maakeelse kasutajaliidese baasil?

2. Plaadil olev 4.3 versioon on Vista toetusega!

3. Mälupulgal ei anna TrueCrypti mitte igas arvutis kasutada, vaid ainult nendes, kus kasutaja omab administraatoriõigusi.

Ühe artikli kohta kuidagi liiga palju möödalaskmisi või mis? (digi.ee foorumist)

[digi] vastus:

● Sundisime Sveni kriitikale vastama. Sven, kaitse end!

1. Lugu kirjutati valmis enne, kui 4.3 versioon valmis sai. Plaadi koostamise ajaks oli see aga juba olemas. Pigem on see ikka positiivne, et plaadile jõudis viimane versioon, mis ka Vistat toetab.

2. Võin ka eksida, sest nii täpselt enam ei mäleta, aga eesti keele faili eelmise versiooni jaoks kas polnud või ei õnnestunud seda loo kirjutamise ajal mingil põhjusel kasutada. Vastasel juhul oleks see kindlasti märkimist leidnud. Kui eestikeelne versioon olemas oli, aga millegipärast kahe silma vahele jäi, siis on see kahetsusväärne.

3. Saab kasutada, kui administraatoriõigustes see eelnevalt installida. Vt FAQ. Kuna artikli maht paberajakirjas on alati piiratud, tuleb valida, mida mainida, mida mitte. Lisaks sellele jäi mainimata veel palju muidki asju, kuid usutavasti pole vale eeldada, et huvitatud lugeja programmi kasutama asudes ka veebisaidilt lisateavet otsib ning siis otsustab, kas programm talle sobib või mitte. Artikli eesmärk on ikkagi eelkõige teavitada andmete turvamise võimalusest ning tutvustada programmi, mille abil seda teha võiks. Puhtfüüsiliselt ei saaks me iialgi seada eesmärgiks mainida artiklis kõiki tutvustatava programmi (või riistvaraseadme) omadusi või piiranguid.

Päästke Xbox!

● Kui lugesin PlayStation 3 ülevaadet ja vaatasin, et ta sai 8,5 punkti, aga kunagises ülevaates sai Xbox 360 kõigest 7 punkti, tekkis kohe kangesti tunne, et Xboxile on liiga tehtud.

Aga miks? Sest te tegite ülevaate Core versioonist ja ma usun, et ma pole ainuke, kes kõhkleb Xbox 360 ja PlayStation 3 ostu vahel. Kumba siiski valida?

Kahjuks ei saa seda teha [digi] ülevaate põhjal, sest Xboxi Core-komplekt pole sugugi võrdväärne PlayStation 3-ga. Nüüd loodakski, et tubli ja töökas [digi] rahvas vähemalt mõtleks konsool konsooli vastu võitluse läbiviimisele, kus osaleksid Xbox 360 ja PS3 või vähemalt Xbox 360 Premium (kas või poolel lehel). Kunagi oli see võitlusetaoline asi, aga siis oli see ainult numbrite põhjal, kui kumbagi konsooli polnud veel müügilgi.

Samuti pean teid kiitma tubli töö eest, sest [digi] on väheseid ajakirju (kui aus olla, siis ainuke), mida tellin algusest peale ja mis on läinud erinevalt teistest ajakirjadest aja jooksul paremaks ja täiuslikumaks, mitte vastupidi. Mulle meeldib uus rubriik „KUIDAS...". Arvatavasti mängib selle numbri teleriostu õpetus suurt rolli, kui tuleb uut telerit soetama hakata. Jõudu tööle. Jüri.

[digi] vastus:

● Aitäh kiituse eest, Jüri. Tõsi ta on, et Xbox 360 sai tol ajal vähem punkte kui PS3 praegu, aga me tõesti testisime Xboxi Core-versiooni, sest siis veel muid Eestis müügil ei olnud. Samuti on Xboxi tarkvara vahepeal täiendatud, müügile on ilmunud suur hulk häid mänge, konkurent PS3 osutus nõrgemaks, kui tol hetkel kartsime. Uuesti me Xbox 360 vana versiooni testima ei hakka, aga kohe, kui uus Xbox 360 Elite Eestisse jõuab, paneme ta teleri külge ja anname oma hinnangu. Kunas see juhtuda võiks, pole kahjuks aimugi, aga ju ta ühel päeval meie poodidesse ka jõuab.

Kui sa praegu valid Xboxi ja PS3 vahel ja tahad kohe osta, siis soovitame pigem Xboxi. PS3 küpseb aegamööda ja nagu eelmises numbris kirjutatud, ei tea me praegu, kas see aeg on pool aastat või mitu aastat. Xbox 360 on palju rohkem valmis.

Noore Spielbergi mured

● Milline DVD-kaamera oleks kõige parem osta vahemikus 5000–6000 krooni? Ja te võiksite ajakirjas ka teha DVD-kaamerate testi. Ette tänades, Jörgen

[digi] vastus:

● Me ei tea, milleks sul teda vaja on, kas ja millised on spetsiifilised nõudmised ja nii edasi. Aga äkki saad abi selles numbris ilmunud loost „Kuidas osta digitaalset videokaamerat", mille leiad leheküljelt 68. Valik poodides on meeletu ja me pole kahjuks jõudnud ka testida, nii et konkreetset mudelit me sulle ei soovita, aga [digi] abil saad loodetavasti vähemalt teada, mida poes kaamerate puhul uurida ja küsida.

Jaan pakub tasuta mänguröömu

● Lugesin, et teil on plaanis teha tasuta MMORPGde tutvustus. Pakuksin välja ühe mängu, mida lähemalt võiks rahvale tutvustada, kuna see mäng on oma ülesehituselt ainulaadne, vähemalt minuteada. Juhul, kui teate veel mõnda taolist, oleks väga tänulik, kui ära mainiksite. Mäng ise kannab nime „Entropia Universe". Annan paar linki ka, mis on abiks: www.entropiauniverse.com ja www.entropiaforum.com. Jõudu ja kõike paremat soovides, Jaan

[JÄRGMISEL KUUL]

● [digi] tegijatel ei ole kevadväsimust. Me ootame endise õhinaga teie kirju, soovitusi, ettepanekuid, sõimu ja kiitust. Isegi nii palju ootame, et lubame järgmise kuu parima lugejakirja autorile kinkida F-Secure'i antiviiruse, mida võid kasutada kuni kolmel arvutil.

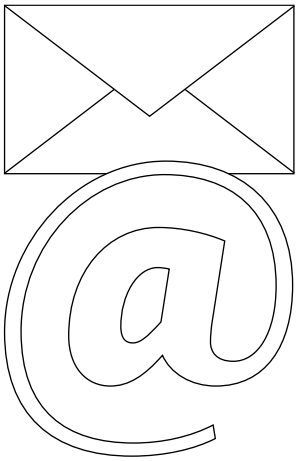

Kirjuta meile:

● e-posti aadressil
digi@presshouse.ee

● aadressil
[digi]
Paldiski mnt 26a
10149 Tallinn

Peeglieellased vääriksid ka tähelepanu ja ajakirjas kajastamist

● **[digi] viimase aasta numbrites on olnud nii digiseepide kui ka digipeeglite test. Väga vahva, väga kasulik info! Aga nii palju, kui mina siin viimasel ajal infot uurides olen aru saanud, eksisteerib veel üks alamklass: peeglieellased või kuidas iganes neid peaks nimetama.**

Kaamerad, mis pole peeglid, aga mille objektiiv on vääriline konkurent odavamatele peegelkaamera objektiividele. Ja suur suumivahemik on kah minu jaoks oluline. Ma olen ikkagi rohkem selline tavaklõpsutaja – mulle ei meeldi mõte, et pean kaasas tassima suurt märssi terve hulga objektiividega. Ja ega seegi pole vähetähtis, et see kotitäis objektiive pluss kaamera maksab ilmselt kokku rohkem kui minu auto.

Seega lappangi uurida selliseid näidiseid: Nikon CoolPix S10 (kuigi selle „toruläbimõõt" nihutab ta ülejäänud seltskonnast välja – väiksevõitu), Fuji FinePix S6500fd, Fuji FinePix S5600, Sony Cyber-shot DSC-H5, Olympus SP-550, Olympus SP-510, Canon PowerShot S3 IS.

Selles listis on Canon meelega kõige lõppu pandud. Kaks minu töökaaslast ostsid endale selle mudeli ja mõlematega oli lühikese aja jooksul probleeme, mida garantii alla kuuluvaks ei tunnistatud. Ühel jupsib elektroonika (näiteks keeldub mõnikord sisse lülitumast), teisel suumimehhanism. Ei ole just julgustav eeskuju?

Asjad, millest ma oma praeguse vana seebikarbi juures puudust tunnen ja mis mind seega uue juures huvitavad: suurem suumiulatus ja võime hämaras teravustada.

Nii palju, kui ma olen aru saanud, on suure suumiulatuse saavutamine tehniliselt üsna keeruline ja pealegi tähendab suuremat hulka läätsesid, mis kõik mingil määral vähendavad sensorile jõudvat valgushulka. Seega tekitab minus kõhklusi Olympus oma 18kordse suumiga: number on küll muljetavaldav, aga kui palju see endaga negatiivset kaasa toob?

Mulle avaldas muljet digipeeglite testis Nikonite kohta märgitud omadus – „taskulamp", mis võimaldab hämaras teravustada. Nagu öeldud, on see üks probleem, mis mind praeguse seebikarbi juures häirib.

Ruumis, mis nagu polegi väga hämar, ei saa see asjandus teravust paika. Mul jäi kusagilt mulje, et näiteks eeltoodud Fujidel on see asi lahendatud. Samas on see omadus, mida enamuse netipoodide andmetes selgelt välja toodud pole. Ka tootjate kodulehtedel mitte, igatahes mitte „esimeses kihis".

Loomulikult huvitavad mind ka kõik muud omadused, mida [digi] testides ikka analüüsitud on – pildi kvaliteet erinevates tingimustes pildistamisel, müra kõrgete ISOdega pildistamisel, sisseehitatud välgu võimekus (ja/või võime välist välku lisada), menüüde ja käsitsemise loogika jne.

Loodan, et see jutuke andis teile idee mõne järgmise tootetesti jaoks. Sest ma oletan, et ma pole ainukene, keda see huvitaks. Rein

[digi] vastus:

● Reinu kiri väärib tähelepanu, sest ta on tõstatanud [digi] tegijate ja lugejate jaoks uue teema. Tõepoolest, me pole nn *prosumer*-klassi kaameraid laialt testinud ega tutvustanud, kuid sellel on mitmeid põhjuseid. Viimasel ajal on kuulda olnud väiteid, et kuna digipeeglid on kogu aeg odavamaks läinud ja teisest küljest digiseebikad järjest paremaks, siis on need kaamerad jäänud kahe klassi vahele ja hakanud mõtet kaotama.

Hämaras teravustamise kohta ei oska ilma testimata midagi öelda, kuid kindel on see, et peegelkaamera kvaliteeti nad ei paku. Pikad torud on toredad küll, aga suumides hakkab pildi kvaliteet kõvasti kannatama.

Pikast suumist tingitud läätsede rohkus ei mõju joonistamisvõimele hästi ning ega ka valgusega tihti kiita ole. Kui su nimekirjas on lausa kaameraid, mis maksavad üle 8000 krooni ja on vaata et sama suured kui pisemad-odavamad peegelkaamerad, siis me ei näe küll põhjust, miks mitte eelistada näiteks Pentaxi, Nikoni või Olympuse odavamaid peegelkaameraid, mis on vaid paari tuhande krooni võrra kallimad kui sedagi. *Prosumer*-kaamera ei mahu sulle niiehknii taskusse ja ega peegelkaamera ostmine tähenda, et sul on siis korraga terve seljakotitäis lisaobjektiive, välke jne. Neid võid vajadusel hiljem juurde osta

Kaameratöö harjutamiseks anname Reinule aga auhinnaks eelmisel kuul välja lubatud MSI veebikaamera. Palju õnne!

Uuenenud Autoleht tutvumishinnaga!

Eriti soodne on ajakiri tutvumiseks koju tellida. Sel juhul maksad ühe numbri eest **1 krooni.** Ja nii kolm kuud järjest.

Autolehe tellimuse vormistamiseks:
■ helista 660 9797 ■ mine kodulehele www.telli.ee ■ saada e-kiri aadressil levi@presshouse.ee

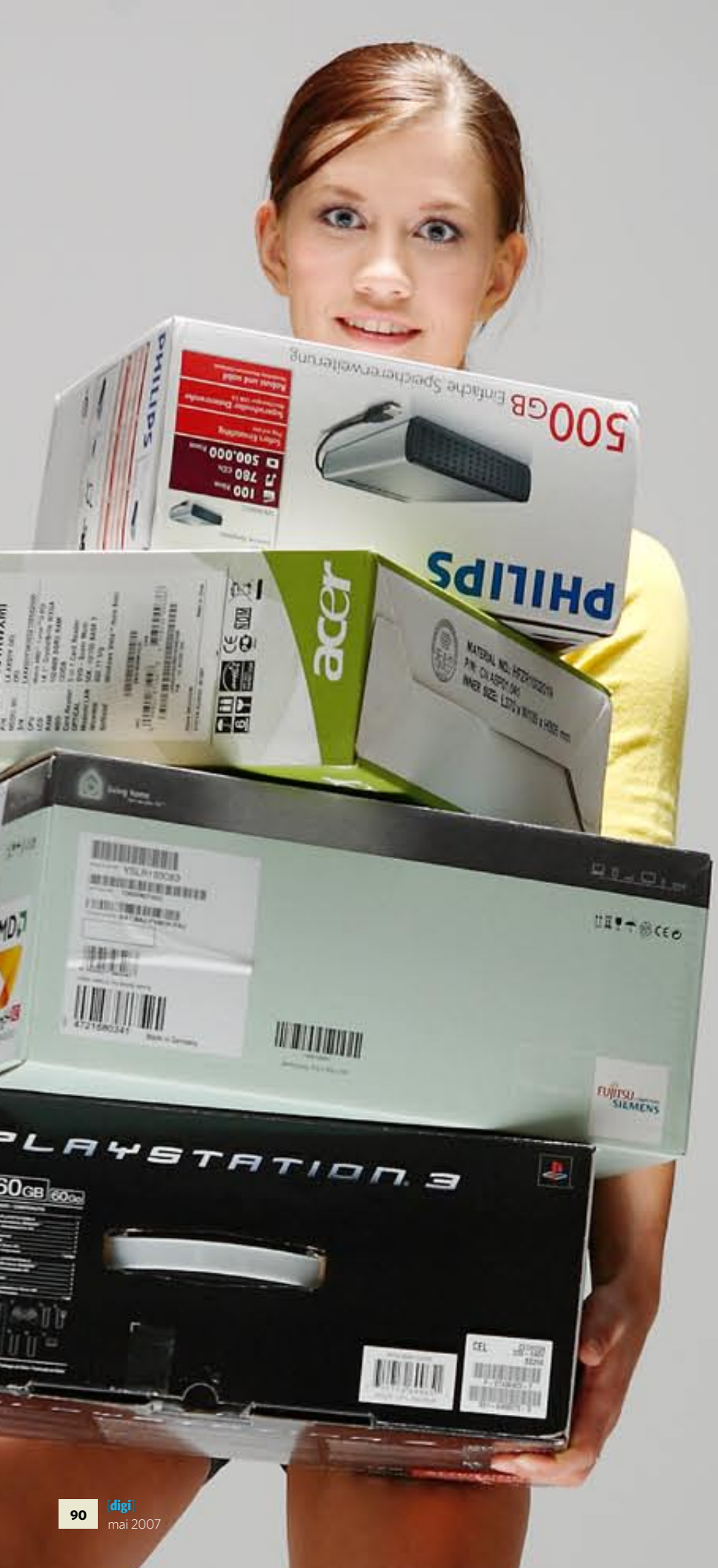

Kätlin

Tere tulemast meie kaanele, Kätlin. Peale selle, et sa ilus oled, on sul kindlasti endast palju rääkida.
Olen 18aastane, käin Kristiine Gümnaasiumi 11. klassis, tegelen palju tantsimisega.

Sedasi ei pruugi muuks aega jääda.
Autokoolis käin ka praegu! Ja tööl hakkasin käima. Olen restoranis Clazz ettekandja.

12. klass tulemas, on juba ootusärevus ka sees?
No ma ootan jah, et äkki saab gümnaasium läbi, siis on lihtsam.

Et ülikoolis on lihtsam?
Jah, seal pole nii suurt õppemahtu.

Sa oled meie ajakirjas suure kastivirna taga. Milliseid riideid sulle muidu meeldib kanda, vaatad ainult kalleid brände?
Ei. Peaasi, et mugav oleks, firmariideid küll ei osta. Naisteajakirjadest ka malli ei võta. Mul on vist täitsa tavaline Eesti maitse.

Kui tähtis sinu jaoks välimus on?
Ah, mis...

Noo. Mille järgi sa siis mehi valid?
Mees peab puhas olema! Ausalt. Kõik mehed ei käi sugugi duši all. Palju on nähtud selliseid, kellel higihais käib üle pea. Parem ole natuke kehvemini riides kui selline.

Kas sinu tähelepanu on raske võita?
Noh, oleneb, millist tähelepanu tahavad võita. Kui tahavad lähemat tähelepanu, siis see pole võimalik.

Ai. Aga mis mehel olema peab?
Kõige tähtsam on enesekindlus ja hea huumorisoon, vaba suhtleja peab olema. Mitte võlts, kes tuleb baaris juurde ning räägib maa ja ilma kokku.

Raha, auto?
Raha pole tähtis. Tänapäeval on naised ka rikkad, mehed ei pea rikkad olema.

[KÄTLIN]

Mobiiltelefon: Nokia 3250 vist, pöörleva alusega
E-post: iga päev
SMS: paar tükki nädalas
Muud vidinad: lauaarvuti, enne oli Philipsi kaamera ka

Sõidame kiiresti!

Edasi-tagasi pilet alates **680 kroonist**.
Edasi-tagasi pilet alates **540 kroonist**, kui koos reisib vähemalt 6 täiskasvanut.
Edasi-tagasi pilet First klassis alates **1320 kroonist**.
Edasi-tagasi autopakett (3-5 reisijat ja sõiduauto) alates **2210 kroonist**.
Soodushotellipakett Helsingisse ööbimisega hotellides Scandic Grand Marina ja Scandic Continental alates **1070 kroonist** reisija.

Info ja broneerimine parimatest reisibüroodest üle Eesti või SuperSeaCat'i klienditeeninduskeskusest Tallinna Kaubamaja B-maja Galeriis, telefon 610 0000, booking.tallinn@superseacat.com
www.superseacat.com

superseacat

SONY

nav-u

Isiklik navigatsiooniseade

NV-U71T

- **Euroopa kaart, sh. Balti riigid**
- Lihtne kasutada tänu puutetundlikule ekraanile
- Selged juhised ekraanil ja audiona (2-ribalised kõlarid)
- Töötab liitium-ioon patareidel kuni 6 tundi
- 3,5" peegeldusvaba LCD ekraan, 2GB sisemälu

like.no.other™